

నీభాగ్య మెటు లున్నది?
ప్రశ్నికరమో! జాతికరమో!!

ఇంటి జ్యోతిషము

సూర్యుడొక్కడే అద్వైతే ఒకే కేసు ల 6 వ. వెంకట సుబ్బారావుగారు పరిశోధించి ఈ గ్రంథమును ఆంధ్రమున ప్రచురించి, నర్తకానంద, భూక, భవిష్యత్కాలములను తెలుసు కొన గోరువారి కిది అమూల్యమైన గ్రంథము ప్రత్యేకముగా జ్యోతిషాన్ని జ్ఞుల కిదియొక వరప్రసాదముగా న ప్రతిబింబించి గ్రంథమును తప్పక గ్రహించుట డాలెను. ప్రతి 1 కి రు 2-8-0 తపాత్ ఖర్చు ప్రత్యేకము. ప్రతి ఆర్డరుతో 4 వ సంతు ఆద్యాయము పంపాలెను.

జాయి బెల్లు,
నెం 2, విశాఖ మేట్రిఫిక్, జి. టి. మద్రాసు

మోహనీ తైలము

5 తుల గూనెగల సీసా 1-8 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

ఇది సువాసనగల తేయ విద్యార్థులు, వీక్షక జ్యోతిషములు మొదలగువారికి ముఖ్యమైనది, విశాఖ నీర్మల, మందల మొహనీ తైలములకు ప్రాపంచికములను సునీవారముగా చెంచి కాపాడును. ఈ తైలమునందుగల రుణమును సువాసన చేర్చునని గాదు. తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇనుచుపొడగు వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుష్ప వియ్యదు. దీనియందు మనోహరముగా నువాసనద్రవ్యములను చేర్చి కయోగచేయించి శిలకొని సీసాల విక్రయించి మెప్పు ఇదికి చున్నాము. కేరాల, ఒకపారి కరికిలిందిన నిజము తెలియగలదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్, విశాఖ, విజయవాడ, తాత -

1931 క్యాలండరులు-డయిరీలు

రెండు ఇండియన్ పేట్రీయట్ల క్యాలెండరులు

నారాయణకృతమైన అంతు సర్వ, అవుటు సైదు లాహోరి గేటు, లాహోరు
వీరు ప్రకటించిన రెండు కాలెండరులు అందు కొంటిమి.

1. ఒకటి దబ్బులు డబ్బు పూర్తిటావునైక గ్లాడు కేపరు కైన ముద్రించబడినది. సత్యగ్రహమునకు పాల్గొనిన వాయుకుల యొక్కయు సోదర సోదరియల యొక్కయు పట్టు లన్ని యాను దీనియందుకలవు. శ్రీయతులు మహాత్మా గాంధీ, మోతీ లాల్, జవహరిలాల్, నల్లభాయి, విశ్వభాయి, మాలవ్యా, డాక్టరు అవ్వానీ, నేనుకప్ర, మధుసూదన్, దొలతరాం, సత్యగ్రహమునకు, రాజేంద్రప్రసాదు, త్యాగీ, వాగీమను, అయ్యకలాంజన, హక్కికరు, గురుదత్తసింగ్, ప్రకాశం, వాగ్ క్విరరావు, మేన్కానీ, గోపీచంద్, కిచలు, సత్యపాలు, వీరియ మూర్తి, ఆనీ, బూడను, దర్బార్ గోపాల్దాసు, మంగోనీంగు, నందరలాలు, బిను చంద్రగాయి, జోషీ, సత్యేంద్రవాధనేను, రాజగోపాలాచారి, జవరలు ఆనానీ, దీపవారాయాసింగ్, బిక్రే దత్త జరిందవాగు, మేరుజంగు, నుకదేవు, భగతుసింగ్ రాజగునగార్లు మన్నుగు పురుషులయొక్కయు శ్రీమతులు కేప్టను కైరను, బిధుబెనుకెటిటు, డొక్టర్లాదేవి, పార్వతీదేవి, కమలా నెహ్రూ, విజయలక్ష్మి, అచంబ దుక్కిణమ్మ, శుభద్రమ్మ, పూర్ణదేవి, లదోరాజిజాతీ, శాహిబీ, లలితాబాబు, కమలారి బాయిగాంధీ, త్యాగీదత్తి, సరోజినీదేవి, ఛటోపాధ్యాయపతి గార్లు మన్నుగు సోదరియల పట్టులును మరెవెక్కు సత్య గ్రహపట్టులుగూడ నిందు చక్కగా చిత్రించబడినవి నెల 8 అటాలు.

II. రెండవ కాలెండరు పూర్తిటావునైక గ్లాడు కేపరు కైన ముద్రి. లాహోరు కుట్రకేసుకు సంబంధించిన 20 మంది పట్టు లుందుగలవు.

మూడు ఆంధ్రాడయిరీలు

ఆంధ్రా పబ్లిషింగు హౌసు, తెనాలి. గుంటూరుజిల్లా వీరు ప్రకటించిన మూడు డయిరీలు చేరినవి. I ఇది ఆరతావునైకలో నిలువున సగముపొడుగుదైకి దిశ్చరి అట్టల దు. రూపువేసిన గ్లాడుకాగితములు. ఆరతావు నిలువున సగము నుడత ఒకరోజు ఒకప్రక్క వడలబడినది. ఒక ఆరతావును నాలుగు ప్రక్కలను 4 కేదీని బ్యాండిషియలు డిపార్టుమెంటు వుద్యోగల కేర్లును గవర్న మెంటు సెలవుదినములను యి గ్లాడు భావలో నున్నవి. ప్రమాదాత్ ప్రవోత్పత్తి శాసుసంవత్సర పంచాంగము లనగా 1931 జనవరి మొదలు పంచాంగము హిందవుల సెలవుదినములు కివిలు ప్రాసీజగ సెక్సునలు కొద్దగ్లాడు అట్ట 1-2 కేదీని, రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు యివ్వగలవాన్ని కేల్లు ప్రాంతు అట్ట తపాల తంతివార్ల వివరములు మున్నగునవి తెలు గనకలవు. ఇది శ్యామవాదులు వర్తకులు ఉద్యోగులు మన్న గువారి కందరికిని చాల ఉపయోగముగా నుండును.

II ఇది పాకెటుదైకి అందమైనది. పెన్నలు పెట్టు కొనటకు అరకలను. పెద్దదైకిలో నున్న విషయములన్నియును యందులోకూడ కలవు. మరెక్కు విషయములు హెచ్చుగా గూడజున్నవి. ఇది పెద్ద దైకిసయిజాలో సగముసయిజా నున్నది.

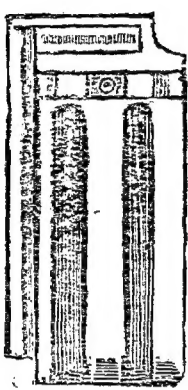
III ఇది పాకెటు పంచాంగం. ప్రతివసంపజిన రెండు డయిరీలలోను గల పంచాంగము ప్రత్యేకముగా విక్రీత చిన్న సయిజాలో ప్రకటింపబడినది.

గుంటూరు కాటక్ జూట్ అండ్ వేవరు మిల్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్., గుంటూరు.

1-12-30 వ తేదిన 4వకు కంపెనీయొక్క రిజిస్టర్డ్ అ ఫీసులో జరిగిన బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్ల మీటింగులో 4వకు విల్లుకు ది 1-1-31 లగాయకు ఒక పంపత్సరమునకుగాని 2,3 పంపత్సరములకుగాని లీజుకు యిచ్చుటకు బహిరంగతేలును జరు గును గాన పాటపాడలవినవాని రా ప్రార్థనలు. పరతులకు కంపెనీకి వ్రాసిన పంపబడును.

గుంటూరు, } మద్ది వెంకటసుబ్బయ్య,
20-11-30. } పాటిస్వామి,
జాయింటు క్రెకటరీలు.

‘పాండు మార్కు’ పెంకులనే కొనుడు

సాగునందు, ఉపయోగమునందు, విశేషమునందు దీనికి నమాన మైన ఇంటి వైకష్ట్య రుద్దియు లేదు.

ఈ దిగువకంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది
ప్లాండర్లు టైల్ అండు క్లే వర్కుసు, లిమిటెడ్.

THE STANDARD TILE & CLAY WORKS, LTD., } FEROKE, ALWAYS, BANGALORE.
వజ్రెంటు:—నాగం. రామలింగయ్య, కాకినాడ.
(Largest Indian Manufacturers)
కొన్ని జిల్లా వజ్రెంటులు కాళి గనున్నవి.

మీ ముఖము, చర్మములపై కామినియా స్పా (రిజిస్టర్డ్) నుపయోగించుటకు మునుపకు.
ఇది చెమటకాయలు, మొటిమలు మొదలైనవాటిని తొలగించి చర్మముయొక్క సహజసౌందర్యమును ప్రకాశింపజేయును. నెల: సీసా 1-కి అ. 12. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

వెండుకలకు శ్రేష్టమైన యాహారము
మీ శరీరమునకు బలము నిచ్చుటకు మంచియూహార మెంతయోవశ్యకమో వెండుకలకు గూడ నలే యాహార మావశ్యకమై యున్నది. మీ శరీరాశోగ్యము మీరు భుజించు యాహార ముపై భారపడి యున్నది. ఆ లాగుననే వెండుకల యభివృద్ధి మీరు పయోగించు తల నున్నవై భారపడియున్నది.

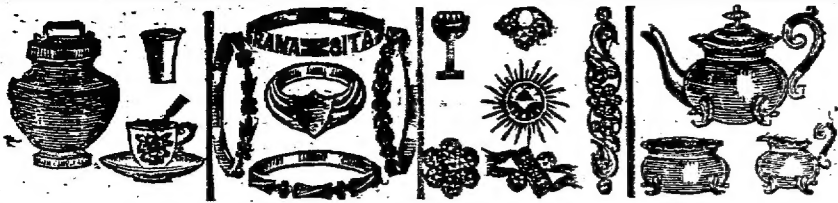
కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టర్డ్)
స్వచ్ఛమగు ననేకవస్తువులచే మితిమీరి, మెదడునకు నేడ దీర్చి, వెండుకలయల్లి ప్లీడ్జి తోడ్పడుతుంది. వెండుకల మొదలగు బలమును కలుగజేయుటయేగాక పొడు గెదు నటుల చేయును. ఇది తలపై మెలచు చుండును తొలగించి, వెండుకలు రాలిపోవుట నావును.

కలకత్తా: మంచి యీ కామినియా నూనె నుపయోగించి, మిక్కిలి సాగుదీయున్నాడు. నేడే యింతయో పించిన మీకే స ముగ తెలియగలదు. అన్ని స్టోర్సులో అమ్ముబడును.
ధరలు: సీసా 1-కి రు. 1. వి. పి. అ. 6. ప్రత్యేకము.
సీసా 8-కి రు. 2-10-0. వి. పి. అ. 0-12-0. ,,

ఓటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టర్డ్)

అనాదినుండి వాడుబడు సుగుంధద్రవ్యము. గొప్ప పువ్వుములనుండి తయారుచేయబడిన యాకర్ల రుణమును సువాసన ముగిరిబుడ్డి నోక దాని నుపయోగించిన విశేషత్యక్తినిందగలదు.
ధరలు:— 1 కేన్సు సీసా రు. 2-0-0. 1 కేన్సు ,, రు. 1-4-0.
1 డ్రాము ,, రు. 0-12-0. 1 డ్రాము ,, రు. 0-9-0.
వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.
కాంపెట్ బుడ్డి ఖరీదు రెండు అటాలు. అన్ని చోట్లను అమ్ముబడును.

పోల్ ఏజెంట్లు:—
ఆంగ్లో-ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
285, జమ్మూమఠీదు, మార్కెట్టు, బొంబాయి, నెం. 2.

సమకాలములు, కంపులు, పువ్వురాగములు వర్ణరాలతో పొడగబడిన నగలు, అడ్డగలు, చంపక, కమ్మలు, పుంగరములు, బేసరీలు, సువరంబుగారముతో చేయబడిన కాళిమాల, పుంగరములు, గాజులు వడ్డ్యములు, పెడగొలుసులు, మంచి అసలు చెందితో చేయబడిన పెట్టు, బొటాలు, కూజాలు, కాళ్ళ బిళ్ళలు మొదలగునవి మావద్ద గలవు.

కరంచంద్ చబిత్ దాస్, 175, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

కోరినవారికి క్యాటలాగు పంపబడును.

‘మాడల్’ ఫౌంటెన్ కలము ‘MODEL’ FOUNTAIN PEN

మరాఠ్ మూలం చేయబడినది Made in Dayalbagh, India

ఇంత చక్కని కలములు మన దేశములో తయారగుచుండగా విదేశీకలములకు పోలే ?

మనము ప్రతిరోజు ఉపయోగించు వస్తువులన్నియు క్రమమగా దయాల్యాబులో తయారగుచున్నవి. దేశీయలంఘనము కలిగిన యుపయోగించి దేశీయమొక్క ఆర్థికస్థితిని బాగు చేసెదరుగాక. ప్రస్తుతము దయాల్యాబులో ఫౌంటెన్ కలములు, సిగరెట్, గ్రామఫోన్లు, D. C. Electric Ceiling Fans, Highclass and Sen Laboratory Balances and weights, కత్తులు, చాకులు, తోటకత్తులు, పేటకత్తులు, Safety razors, వివిధరకముల బొత్తములు, పాళీలు, బహు చక్కని కలలుగడియలు, డెయిరీఫారములలోని పచ్చివెన్న, కోటుగడ్డలు, వర్షుగడ్డలు, చాపులు, చీరలు, తువ్వార్లు, బనియ నులు, మొదలగు అన్నిరకముల విలువనూతో తయారగు బట్టలు, మేలైనబోర్డు, తోలునూతుకేసులు, హాండుబాగులు, (Handbags, Kitbags, Briefbags etc) హోల్డల్సు (Holdalls) పబ్లికాం మొదలుగాగల అనేక వస్తువులు తయార కాబడుచున్నది.

మఖ్యముగా గమనించవలసిన విషయము : దయాల్యాబువస్తువులు నాణ్యమునకు పెట్టినది పేరు. వర్తకలకు టోకు ధరలు అన్నివిధములగు వివరములకు వస్తువులకోకును ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

ది ఆంధ్రనత్సంగ స్టోరు

మదరాసు రాజనానికి సోలు ఏజెంట్లు: — మయిక్ రోడ్డు, కాకినాడ.

హైకోర్టు జడ్జి

మదరాసు.

అయ్యా,

కేసరికుటీరం అధ్యక్షులగు కే. యస్. కేసరిగారిచే తయారుచేయబడిన “అర్క” అను బొప్పెము, ‘మాడీఫల రసాయన’మను బొప్పెము మిగుల మంచిబొప్పెములు. అర్క బొప్పెములమీదను, మాడీఫల రసాయనం వైద్యసంబంధములగు జబ్బులమీదను మిగుల సమృద్ధి ముగ పనిచేయుచున్నవి. ఈ సామాన్యమైన బొప్పెములను ప్రతికుటుంబమునందును వుంచు కొనిన మనకు అయ్యేడాక్టర్ల బిల్లు చాల తగ్గిపోవును.

ఇట్లు,

వి. భాష్యం అయ్యంగారు,

బి. ఏ. బి. ఎల్.

అన్ని పాపులలో దొరకును.

కేసరికుటీరం,

ఎన్నూరు, మదరాసు.

ది భారత ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, (లాహారు.)

1928 సం॥పు గుణింపులో కేలిన అంశములు అడ్వర్త ఫలితమును చూపినవి.

ఇచ్చిన బోనసు చాలా యెక్కువగ నున్నది

ఎండామెంట్లో 1000-కి 1 సం॥కు రు 21 ల; యావత్తిన పద్ధతిలో “ ” “ 25 ల.

వైజాపబడిన అభివృద్ధినిబట్టి భారత ఇన్సూరెన్సు కంపెనీయే భారతీయులెల్లరు భీమాచేయవలసినది.

	1928	1928	1929
భీమాచేసిన మొత్తం	1,87,11,528	5,13,81,498	6,00,00,000
సంవత్సరం ప్రీమియం	9,55,817	25,66,189	32,00,000
లైఫ్ అన్యూయిటీ ఫండు	48,42,077	87,87,650	1,20,00,000

ఏజెన్సీ, ప్రాప్తికన్న వివరములు తెలియగోరువారు ఈ క్రింది చిరునామాలకు వ్రాయవలెను.

పాపల్లెటూరు ఏజెంట్లు కావలెను

పి. కె. అయ్యంగారు,

దంతుర్తి శాంతయ్య,

మేనేజరు, మద్రాసు సబ్ ఆఫీసు.

ఆర్డర్ల జింగ్ ఇన్ స్పెక్టరు, సామర్లకోట.

ఇన్సూరెన్స్
సింగిల్
అనిలేదు.

మలయచందనము

రసాస్యము
గా నీవంత
వచ్చును.

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును

ప్రభావతీ పొందినది. నా దర్శి 2-4-0. దీని కనుపానం చందనరేలు కొన్న 2-0-0. రెండవ భక్తితో 6-0-0.

20-1

గంధర్వపార్శ్వ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

ఏలూరు కార్మికులపై కేసు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కొవ్వూరు నుండి మేజిస్ట్రేటుగారు

ఏలూరువరకు విచారించుట

ఏలూరు, 2వ బ 28:— త జూనునెల 24 తేదీన ఆగ్రహసంఘ సభ్యులుగా నున్నారనియు, ఏలూరు నుండి ప్రభుత్వోద్యోగులపై తిరుగుబాటు చేర్చినందు ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ 145, 358 సెక్షన్ల క్రింద చాలీచాలీచే చార్జీ చేయబడిన ఏలూరు కార్మికులు 23 గురి పైని కేసు మొత్తం కొవ్వూరు నుండి మేజిస్ట్రేటుగారు ఏలూరువరకు విచారించుట చిరి. విచారణ ఏలూరు లోను పాటిసు ప్రేమనునందు జరిగెను. ఇదివరకు ఒకసారి యీ కేసు 18-8-30 తేదీన కొవ్వూరునంద విచారించబడెను. అప్పటినుండియు మొన్నటివరకు కేసులో ముద్దాయిలు ఒక రిద్దురు హాజరు కావాలక పోవుటవలన నాయుదా చేయబడుచువచ్చెను. ఈ కేసును ఏలూరునంద విచారణ సభ్యుల ప్రేర్కాటు చేయబలన ముద్దాయిలకు సాక్షులకు వారందరూ ఏలూరు పురవాసులే యొనెందున కొవ్వూరున కేసు నడపరము లేకుండెను. విచారణ 12 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. బి. కలేహస్త్రి బి. ఏ. ప్రాసెక్యూటింగ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు ప్రాసెక్యూషన్ తరపున దిగివెల్లి వెంకటప్పరావు గారు ముద్దాయిలలో నొకరగు అమలెల్లి విశ్వేశ్వరరావు గారి తరపున హాజరైరి. తక్కిన ముద్దాయిల తరపున ఎనిగను ప్లీడర్లు హాజరుకాలేదు. ముగ్గురు సాక్షులు విచారించబడిరి.

కేసు దేశ. బరు 7-వ తేదీకి నాయుదా చేయబడెను. ఈ సారికూడ ఏలూరునంద విచారణ జరుపబడును.

దివి తాలూకా విద్యాసంఘపు పదనోకండవ

మహాసభ (కృష్ణాజిల్లా)

దివి తాలూకా విద్యాసంఘముయొక్క పదనోకండవ మహాసభ దిశించునెలలో చల్లపల్లిబోర్డు బాలరు పాఠశాల భవనమును సమావేశమగును. అధ్యక్షులు లేడి మొలల వివరములు ముందు ప్రకటించబడును. దివి తాలూకాలోని ప్రాథమిక పాఠశాలలోపాఠ్యాయు లందరు తాము విశావసరభాగ ప్రతి పాదించవలెను తీర్మానములు ఏయేవివయముల నుంచి మాట్లాడ బోవునది దిశించు 10 తారీఖులోపుగా నాను అంద జేయవలెను. అటుపిమ్మట పంపునవి నిరాకరించబడును.

రాయపాటి శీతారామయ్య,

కార్యదర్శి

జ్యోతిషము:— సరియైన జన్మకాల జన్మదే

మును తెలిపిన జాతకమును స్ఫుటముగ తయారుచేసి, నెలవారి 1 సెల్ ఫులుతో 5 ప్రశ్నలప రు. 2-4-0. 10 సెల్ దళాధుక్తిఫలములు రు. 2-4-0 వి. పి. గా పంపబడును.

సిద్ధాంతి, తిప్పవస్తుల గాకీచాధికర్య, విజయం.

ROLD GOLD WRIST WATCHES

GUARANTEED 5 YEARS.

Beautiful, Durable and Accuate Time-keepers. Prices Rs. 4-8-0 each. rPostage and packing extra. Please mention the No. of the watches you select, Correspondence in English.

THE GENERAL TRADING Co.,

(Dept. 31), Beadon Street,

Post Box No. 11425.

CALCUTTA.

ఆనందబోధిని.

చిత్రపటములతో నెలవారు చతురమాసములకు. ఇందు కథలు, వర్ణనములు, సాందర్భ కథా రసాస్యములు, హాస్యము, కేదారితా, కళల ప్రవచనార్థిక మున్నగునన్నియు ప్రకటించబడును. ఈ మాసపత్రిక ఆక్సెస్, కూర్పు మొదలు మూలగట్టునటు లందును. హానిరకత్రిక వ్రాయుడు.

సం॥ చందారు. 1 మాత్ర మే.

ఆనందబోధిని కార్యాలయము,

బొమ్మబాపు నె. 16, మదరాసు.

ప్రకటన ఉపాసన

ఇది స్వామివారిని, ఇందు సకలజాతుల, సర్వజాతుల, మోక్షసాధనమైన జ్ఞానమున కిది యుపయోగించు నది. - హిందూ మతము, శివమతము, దైవమతము, విశిష్టమతము, మంచి శివభక్తి శక్తి కములు కలవు. వెల రు 0-8-0

జీవన్ముక్తి, విదేహము

దీనిలో జీవన్ముక్తి కారము నదిని కృతార్థత యొక్కదో లెట్టబడి, అధ్యాసము చిత్తవాళియు మన్నగునాని విచారణ కలదు. వెల రు 0-4-0.

తెలుగు కావ్యాదర్శము

దండి సహకారి సంస్కృత ప్రాచీనాలంకార శాస్త్రమున కాంధ్ర పద్యములు. ఇందు 85 అలంకారములలో నలంకార వైచిత్ర్యము గలది. 2 గాదవైదర్భములు, 10 గుణములు, 10 దోషములు, యుక్తములు, ప్రహేళికలు, బంధములు, అక్షరములతో జూడబడినవి. వెల రు 1-0-0

దైవబలము

భక్తిప్రధాన మగు చిన్న పద్యవాక్యము.

వెల రు 0-4-0

చిరునామా:— } అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
ఆంధ్ర గీర్వాణ విద్యాలయము, కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

వగైరాలు మిశ్రితమైన, నండిసాహిత్యమున అంశము నగలను ప్రమేయము ప్రస్తుతము ఇష్టమునకు, గాన మేము వీటిలో కొక్కటియైనను తక్కువ అనుకరించుచుండుటయు మా వ్యాపారాభివృద్ధికిని, కాక వారులు హెచ్చుటకును ముఖ్యకారణము.

ఒకసారి వరీడించిన అన్నియు నిశ్చయముగా కలియును.

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు, 28 చైనాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు.

స్వల్పధర! 'ఫలమధికము!!' పూర్తితృప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు

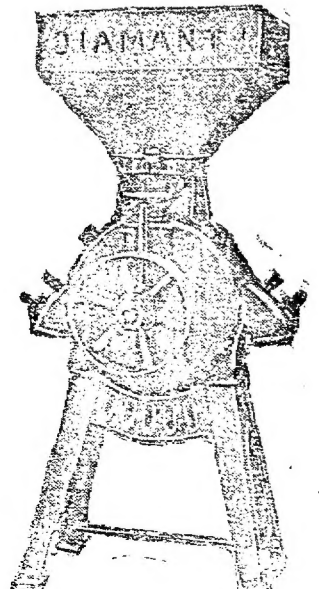
పిల్లలు మొదలు ముగ్ధులవరకు అందరి మందము, ములబద్ధము, పడినెము, వర్ణ, గూరలు, శీతల ముచే కాళ్ళు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయిండునొప్పి, అహరజీర్ణకాయందు తలనొప్పి, పరిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లూయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన నాడు, స్నానమునాడు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తవలపాకలలో నమలి ప్రాంగవలెను. సాంక్రామికరోగులలో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేనించిన ఆరోగ్యవృద్ధాంసు లగుదురు ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 800, మాత్రలు గల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతి మాత్రలోపలను దొరకును. పొట్టములకడుగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:— మెదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మెదడు దుర్బలములన గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి తాగునీరు కల్పవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంతస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడనుపాడను ఉత్సాహమునింపును. అలసానలై న స్త్రీలకు నెత్తినడుము (నెత్తినోరు చాల మెత్తగానుండుటవలన) నుట్టాడనుగాని నడువనుకాని పిల్లలకు సంజీవివంజిది 6 బొట్టల సీసా 1-కి రు 1-0-0 పొక్కుభర్తులు ప్రత్యేకము.

శ్రీసీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

“డైయమంట్” గ్రైన్ డింగ్ మిల్లులు

వ్రెంచ్ బర్ స్టానులతో

ధరలయందు గొప్ప తగ్గుదల

హిందూ దేశమునం దన్నిభాగములందును ఈ మిల్లులకు అత్యధిక మగు గిరాకి యుండుటవలననే ధరలను మిక్కిలి తగ్గించుటకు ఏలైనది.

సోద ఏజెంట్లు:—

బాట్లీబాయి అందు కంపెనీ

4/153 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

బెజవాడ

వీడ్కోలుపించు

బెజవాడ, నవంబరు 22:—ఈ పురమున ఇంపీరియల్ కమికల్ ఇంజనీరింగ్ (ఇండియా, లిమిటెడ్ వారి తరపున రిప్రజెంటేటివ్ గా నండి, మ|| ర|| శ్రీ మద్దాశి సత్యనారాయణం పు. రివి బళ్ళారి పురమునకు బలీ యొర్పిన సందర్భమును పురస్కరించుకొని మిత్రులు యీ దినము సాయం కాలము 5 గంటలకు ఆల్బావరవిందును గావించిరి. శ్రీయుతులు సున్న హనుమాన్ పంతులుగారు గంధం కృష్ణారావు బి. ఏ. గారు, శిఖా కామేశ్వరరావు ఎం. టి. సి. గారు, కి. కనకరాజు పంతులు (వీలూరు) గారు ప్రాఫెసర్ అజిత్ ఎం. ఇ. గారు, ఎం. నారాయణమూర్తి పంతులు బి. ఏ. ఎం. టి. గారు మొదలగు పెక్కురు పురప్రముఖులను చుట్టుపట్ల గ్రామవాసులు పెక్కుండ్రును విందునకు విచ్చేసి యుండిరి.

శ్రీ రావుగారు సుమా రోజిన్వర సంతకములుగా ఈ చుట్టుపట్ల గ్రామవాసులకు వ్యవసాయ విషయమున యెఱుఁపుల నుపయోగించుటనుకొని చేసిన కృషిని పంపురు ప్రశంసించుచు, వారివారి సంతకమును వెల్లబెట్టిరి. వారియొక్క గుణగణములను గూర్చి నాడు ప్రశంసించినవారు లేరు. అట్టివారి ప్రాంతములను వీడియోకుట రైతులకు చాలానష్టముని యెంచిరి. కాని వారాప్రాంతములలో సోదర రైతులకు సాయమొనర్చు బోవుచున్నదలకు విక్రిశ్చి సంతకమును వెల్లబెట్టిరి. అంతట వారిగౌరీర్యానులతో వాటి క ర్యక్రమము ముగింపబడినది.

పురవాసి

దుగ్గిరాల

మ|| ర|| శ్రీ ఆచార్యుల్ దివాన్ బహద్దరు బి. మనిస్వామినాయుడుగారికి మదరాసు కావనసభా ప్రధానాధ్యక్షుడయి లభించినందున తమకు గలిగిన యానందమును వెల్లడించుటకు శ్రీ నాయుడుగారి నామమున జరిగిన విందుచే దనివినందన శేడజనులు హృదయపూర్వకముగ శ్రీ నాయుడుగారికి జిరాయారాశోక్త్యర్థము లొసంగి సర్వేశ్వరు వారాధించుటకును మత్తురవాసేయి, బల్లారిజిల్లా, ఆదోనితాలూకా తపాశీదాడ నను మ|| ర|| శ్రీ వెంగళ శ్రీ హనుమంతరావుగారి పక్షమున వారి జనని బావమ్మగారు వత్తురమున ప్రమోద స|| కార్తిక బంధ సోమవారము (17-11-30 తేది) నాడు సాయంకాలము 5 గంటలనుండి రమారమి 600 ల శేడజనుల కల్గింత సంస్కృతీయ్యగట్లగ శ్రీవారిశేర నన్నదానమును, కొండెఱు వికలాంగులకు వస్త్రదానముచూడను మహోత్సాహపూర్వకముగ గావించిరి.

(ఒక విశేషం)

శ్రీమద్ధన్వంతరీ జయంతి మహోత్సవము-తెనాలి

కార్తిక బంధ 3 లు మంగళవారము (18-11-30) న శ్రీ యుతులు పెనమాడి హనుమంతరావుగారి, తమ వైద్యశాల యందు ధన్వంతరీ జయంతి మహోత్సవతత్వంత వైభవముగ జరిపిరి.

(ఒక విశేషం)

నేషనల్ యిండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్.

సామాన్య రేట్లతో స్థిరమైనట్టియు అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ. మేనేజిమెంటు క్లుప్తముగను తెలివిగను చేయబడును. బలమైన డైరెక్టరులు.

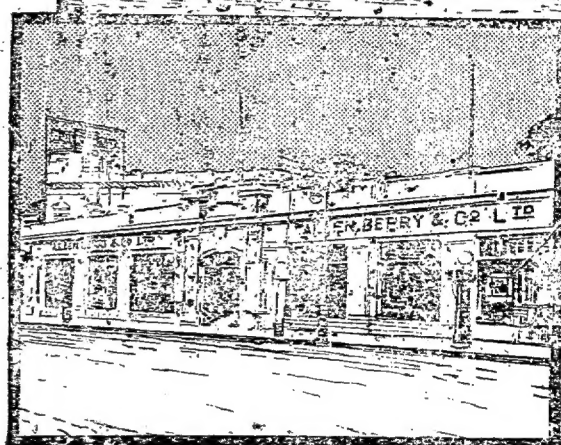
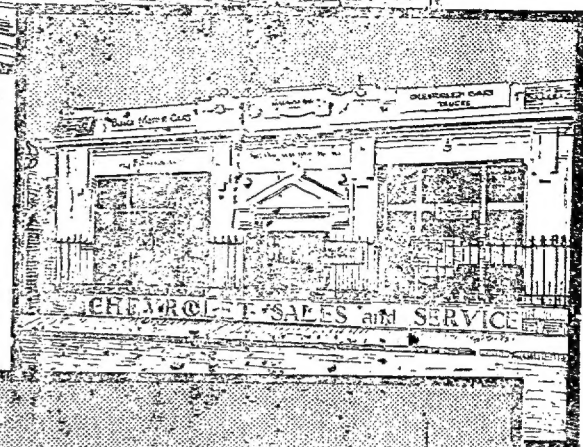
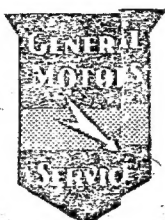
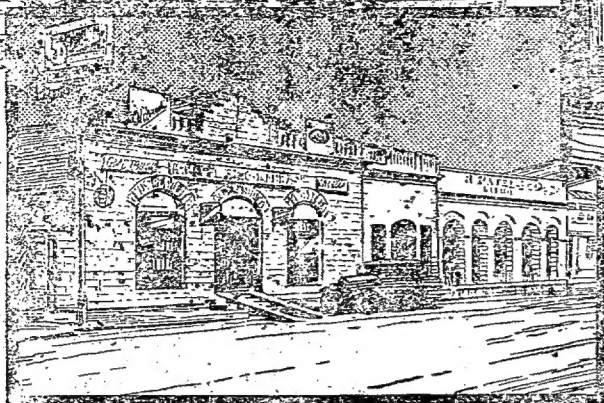
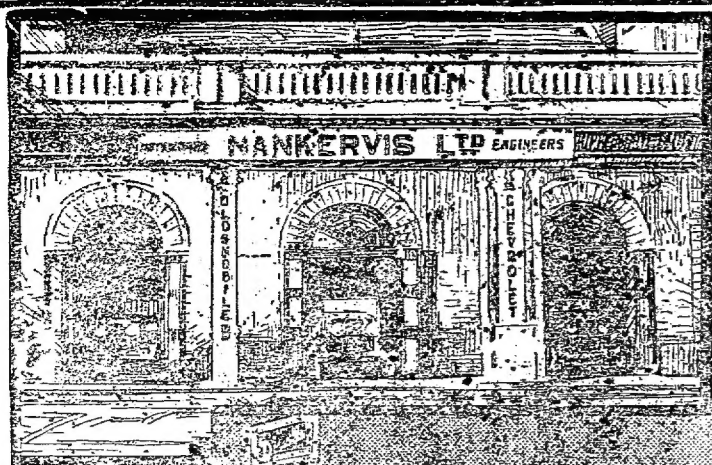
ఈ క్రింద నుదాహరించిన స్థలములలో పలుకుబడి గల వ్యక్తులను యుల్లు ఏజెంట్లుగా కావలెను:—

ఫతేపూర్	కలియన్
బరంపురం	విజయనగరం
ఇచ్ఛాపురం	పార్వతీపురం
ఫలానా	విశాఖపట్నం
నాపడా,	అనకాపల్లి
పర్లామిడి	యలమంచిలి
చీపురుపల్లి	తుని

టంగుకు ఈ క్రిందివారికి ప్రాసీకొనడు.

టి. వి. రాఘవయ్యగారు,

వాడ్డాఫీసు : కలకత్తా చీఫ్ ఏజెంట్సు, 82-2 నార్తర్న్ సర్కార్సు, బెజవాడ.

వెళ్లు

చేతికెంత ముఖ్యమో

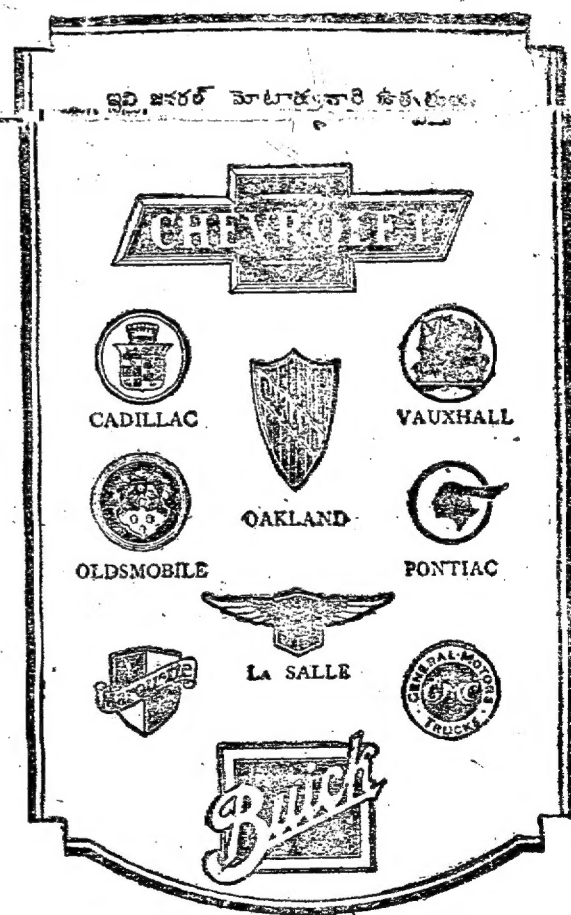
అట్లే వర్తకులు జనరల్ మోటార్స్ వారికి ముఖ్యులుగా నున్నారు.

ప్రస్తుత కేక చేయి కొంతమందిని నిర్వహించుటకు. ఇండియా, బర్మా, సింగపూర్ మొదలగు ప్రదేశములందు జనరల్ మోటార్స్ వారి ఉత్పత్తులను పంపకము చేయుటకై యేర్పాటుచేయబడియున్నది. 500 డీలరులు, సబ్ డీలరుల స్థాపనములవ్వగా అనేకరకముల జనరల్ మోటార్స్ వారు, వాటి విడిభాగములు ప్రజలకు తమతమ దొరకనట్లు యేర్పాటు చేయబడియున్నది.

ప్రస్తుతము 8,400 తక్కువలేని ప్రజలు ఇండియా, బర్మా, సింగపూర్ మొదలగు ప్రదేశములందు జనరల్ మోటార్స్ వారి ఉత్పత్తులను పంపకము చేయుటకై యేర్పాటుచేయబడియున్నది. 500 డీలరులు, సబ్ డీలరుల స్థాపనములవ్వగా అనేకరకముల జనరల్ మోటార్స్ వారు, వాటి విడిభాగములు ప్రజలకు తమతమ దొరకనట్లు యేర్పాటు చేయబడియున్నది.

{ ఈ ప్రతినిధులవైన జనరల్ మోటార్స్ గొప్ప యేర్పాటు ఆధారపడియున్నది. వేళ్లకను, చేయికిని యేమాత్రము అడ్డములేదు. }

జనరల్ మోటార్స్ ఇండియా లిమిటెడ్

ఉత్తమ గ్రంథములు

ఆంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము	5-0-0
ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాయణము	12-0-0
నిర్వచనము. 3 సంపుటములు	14-0-0
7 సంపుటములు	1-8-0
ఆంధ్ర లలితోపాఖ్యానము	1-8-0
శ్రీ కృష్ణావతారతత్వము. సకలపురాణముల నుండి కృష్ణకథలు గ్రహించి వ్రాయబడినది మించివైండు, 12 సంపుటములు	15-0-0
మౌళిక సంపుటము	0-12-0
మౌళిక సంపుటము	0-8-0
హానుమద్విజయము	0-8-0

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, కడప.

రోమహరి

డబ్బీ 1 కి రు. 0-8-0 వి. పి. తో	0-18-0
ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండునిమిషములలో మొదలంట రాలి పోవును. దీనివలన చర్మము నలువెక్కుదు. మంట యుండదు. రోమములు రాలిపోవును.	
గజ్జికి తైలము డబ్బీ 1-కి 0-4-0	
ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, చిడ, తిలము, జల మొదలగునవి నశించును. తక్కువ పనికియును.	
అమృతాంశులం దిపో మడరాసు - భాగ్యం	

సంగీత శమంతకమణి 0-8-0

ఆత్మజ్ఞానానంధము

గ్రంథకర్త:—పారసంది జగన్నాథస్వామిగారు. కవీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మశిక్షినిగూర్చి వచ్చినది. 0-8-0

నత్యవత్సరపాఖ్యానము

గ్రంథకర్త:—మల్లంపల్లి మల్లికార్జున శాస్త్రిగారు. అయిదాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము. అద్భుతకల్పనములతో నిండియున్నది. రు. 1-0-0 ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

వ్యవసాయము

జమలమడుగు

(స్వకీయవిలేఖరి)

విద్యాభ్యాస ఉన్నతము

నవంబరు 20:- జమలమడుగు విద్యాభ్యాస ఉన్నతము ఇన్ స్పెక్టరుగారు శ్రీయుత బి. రాజు, బి. ఎ. ఎల్. టి. గారు ఈ తాలూకాలో గత నాలుగు సంవత్సరములుగా పనిచేయుచుండిరి. వీరిని ఆకస్మికముగా కర్నూలు జిల్లా డిప్యూటీ కలెక్టరుకు తరలించి మాన్యుయన్సురు. వీరు కృత్రిమపురి నను, వీరియొక్క సత్వముననుకూలముగా ఉన్నందున ఈ తాలూకా ప్రజలెరి విద్యాపమునకు పాత్రులైరి. జాతిమత కులభేదములేక ఈ యూనిప్రజలెరును వీరియొక్క మార్పుచాల చింతిల్లుచు న్నారు. శ్రీయుత రాజుగారిని బోలిన భూతదయకును ఋణమార్గనర్థముగల యేయద్యోగినికూడ యంతమునకు ఈయూని ప్రజలు చూచినది లేదని చెప్పుటయందెంతమాత్రము అతిశయోక్తి లేదు. వీరు ఒక్కవారము రోజులలో కర్నూలు జిల్లాకు వెడలినానారు.

కోఆపరేటివ్ స్టోర్సు

ఇప్పుడు కొందరు పెద్ద మనుష్యులు మూడు మాసముల క్రింద ఒక రోజు ఆపరేటివ్ స్టోర్సును ప్రారంభించిరి. స్టోర్సు ప్రారంభించి మూడు మాసములు గడిచిన వెనుక కొద్దిరోజుల క్రిందటనే ఆ పుడల చేయుటకు తీర్మానింపబడినది. ప్రజలకు పయోగపడు రీతి స్టోరు అధికారులు స్టోర్సును నిర్వహించ బాలకపోయిలో లేక ప్రజలు స్టోర్సు అభివృద్ధికై వలయునంతటి ప్రోత్సాహ మొస గక పోయిలో యూహించుటకు సాధ్యము కాకయున్నది కాని ఫలము మాత్రము ప్రారంభించిన మూడు మాసములలోనే పేరుమోతాడర్థ సమావేశము జరుపబడి ఆ సమావేశములో స్టోర్సును మానివేయవలయునని తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆం గీరింపబడినది.

మధ్యపానానివేదనము

కడప జిల్లా మద్యపాన నిషేధసంఘమువారు ఈ జిల్లాలో చాల ప్రశంసార్హమైన పనిచేయుచున్నారు. జమల మడుగు, ప్రొద్దుటూరు తాలూకాలోని ఆశక్త గ్రామములలో మద్యపానము సంపూర్ణముగా ఆపుదల కాబడినది. జిల్లాలోని యితర ప్రదేశములందుకూడ మద్యపాన నిషేధము సంఘము వారు మద్యపాన నిషేధప్రచారమును చాల బాగుగా కొన సాగించుచున్నట్లు రూఢిగా తెలియవచ్చుచున్నది. చెన్న పట్టణమున నుండు నెంట్లలు మద్యపాననిషేధసంఘమువారు కూడ కడపజిల్లా మద్యపాన నిషేధసంఘమువారియొక్క ప్రచార ఫలమును ప్రశంసించియున్నారు. మద్యపాననిషేధసంఘ కార్యదర్శిగారైన శ్రీయుత ఎ. కె. మునిగారి ప్రోత్సాహము, పరిశ్రమయే దీనికి కారణమని తెలియుచున్నది:-

ఖడ్గరు ఉత్పత్తి

ప్రస్తుత సత్యాగ్రహోద్యమములో ఈ జిల్లావాసులు ఏలాటి జోక్యము కలిగించుకొనకున్నను ఖడ్గరు ఉత్పత్తియందు మాత్రము చాల పట్టుదలయు శ్రద్ధయు చూపుచున్నారని చెబు పుట కెంతయు సంతోషపడుచున్నది. ప్రతి తాలూకా ముఖ్య పట్టణములలో ఈ జిల్లాలో తయారైన ఖడ్గరు విక్రయకాల లేర్పడినది. గ్రామములలో విస్తారముగా ఖడ్గరు తయారచేయబడి పట్టణములకు ఎగువకి కాబడుచున్నది. ప్రొద్దుటూరులో రాయలసీమ ఖడ్గరు స్టోర్సు చాల బాగుగా పనిచేయుచున్నది. జమలమడుగులో సుదృఢ ఖడ్గరు తయార చేయు కార్యాలయములు నాలుగు పనిచేయుచున్నవి. అఖిల భారత చరకాసంఘమువారి ఆమోదమునకూడ పొందిన కార్యాలయములు కొన్ని గలవు.

శ్రీయుత కె. సుబ్రహ్మణ్యముగారు

అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు, కడపజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శిగారు పనిచేయుచుండి ఈ ప్రస్తుత సత్యాగ్రహములో జోక్యము కలిగించుకొని బల్లారి జైలు లో శిక్ష ననుభవించుచున్న శ్రీయుత కె. సుబ్రహ్మణ్యముగారు కొంతకాలము క్రింద రక్తచేదులతో బాధపడుచుండిరిని యు ప్రస్తుతము రక్తచేదులు నిలిచి ఆరోగ్యముగా యున్నా రనియు రూఢిగా తెలియుచున్నది.

తిరుత్తని వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నిక

తిరుత్తని, నవంబరు 21:-

ఈ తిరుత్తని జిల్లాబోర్డు కింతకు పూర్వము అధ్యక్షులుగా నండిన గౌరవనీయులగు దివాన్ బహదూరు బొల్లిని ముని స్వామిస్వామియ్యగారు, చెన్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రి పర్యటన నియమింపబడుటచే తిరుత్తని జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడవ ది బొల్లిని బడినది. బొల్లి గారు తిరుత్తని అధ్యక్షునిగా పనిచేయు 89-51-50 వ తారీఖున ప్రత్యేకముగ జరుగునట్లు నిర్ణయింప బడియున్నది. ఆ సభలో వాయలూడు తాలూకా సంగ్రామ సామ్యులగు శ్రీయుతులు వారణాసి రఘునాథ రెడ్డి గారిని అధ్యక్షుడవదికి ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొందు రని చెలియు చున్నది.

తిరుత్తని తాలూకా సెటిల్ మెంటు

ఇకపటి దేవస్థాన శ్రీమంతుగారి యెట్టేలోని దగు నీతిమత్తి తాలూకా ఖామలకు ప్రస్తుతముగల తీర్పులను సెటిల్ మెంటు జేయుటకుగాను మహాంతు శ్రీ ప్రయోగదాసుజీవార సెటిల్ మెంటు కార్యాలయ మొక దాని నేర్పర వి శ్రీయుతులు తణిక్కేళ రామమూర్తి పంతులు బి. ఎ. గారిని సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగా నియమించి యున్నారు. ప్రస్తుత మితాలూకాలోని నెమ్మలి, పెడుంబరము గ్రామముల తీర్పు లు వర్తించు జాచి సెటిల్ మెంటు పద్ధతుల నిర్ణయించి ఆ వెనుక తాలూకా మొత్తమును జూచెనరనియు తెలియుచున్నది. భౌతికతీర్పులతో క్రింది అల్లాడుచుండు రైతులపట్ల అభిమా నాదరణములచే సెటిల్ మెంటు పద్ధతులు కొనసాగింపవల యననిమే రైతాంగ మాళింపుచున్నారు.

(2) మానమంత స్వాములవారి వర్ధంతి

ఈయూరి కనతిమూరమునందు ఆర్కాడు కుప్ప ములో సమాధియైయుండు శ్రీ మానమంత స్వాములవారి సమా ద్యభిషేక ప్రధనువర్ధంతి మహోత్సవము 28-11-30 తారీఖున జరుగగలదు. ఆరోజు బీదప్రజలకు అన్నదానము, వేదాంతోప న్యాసములు, హరికథాకాలక్షేపములుగూడ జరుగునట్లు కార్య క్రమముగలదు.

అద్భుతపరివర్తనము

ఈయూరియందలి యూనియన్ బోర్డునకు చాల కాలము సభ్యులుగా నండియు, బట్టలవర్తక మొనర్చి యు నీ పురపాలకవ్యవహారములుగా పరిగణింపబడుచుండిన శ్రీ యుతులు కంచి కప్పిచెట్టిగారు నీ యూరియందలి బలిజపిఠి యందుగల శ్రీరామభజనమందిరమునకు వెనుక భాగమునందొక పూజామందిరము నేర్పాటు గావించుకొని సంసారతాపత్రయ ములు కొంతవరకు వదలించుకొని ఉపాసన గావించుచుండిరి. వీరినిగూర్చి ప్రభుమున కొందరు విసుర్చులు, వ్యాఖ్యానములు గావించుచుండిరి. ప్రస్తుతమున్న నో మూర్తీకొలదిగ శ్రీ పురుషు లు వారివద్దకువచ్చి తీర్థప్రసాదములు గైకొని పోవుచున్నారు. ముఖ్యముగ ప్రతిసోమవారము ఎడతెరిపిలేకుండా ప్రజలు వచ్చుచున్నారు. దయ్యములుబట్టి ఆడువారు కొందరు, కొరిన కోర్కెలు నెరవేరుటకు వచ్చువారు కొందరు, సోదశెప్పుకొను టకు వచ్చువారు కొందరు, వ్యాధిగ్రస్తులగువారు కొందరు, యిలాగని నానాటికి ప్రజలు విరివిగా వచ్చుచు పోవుచును న్నారు. వీరు పూర్వము కప్పిచెట్టిగారనియు, అంజనేయ పాసనామూర్తియనియు ప్రజలు భావించుచున్నారు. కలకం డను కర్నూరుముగ వెలిగించిరినియు, కతినవ్యాసలను, క్రూర ములగు దయ్యములబాధలను నివారించిరినియు, ఘోరవారిని నైతము మాట్లాడించిరినియు జెప్పుచున్నారు. మొత్తమున కీపరివర్తన మాశ్చర్యజనకముగానే యున్నది.

సుప్రసిద్ధ ఉన్నాద వైద్యాలయము

స్థాపితము 1753 సంవత్సరము.

ఉన్నాదమునే పేరుగల అన్ని రకముల పిచ్చివ్యాధులను నివారించుటకు సామర్థ్యముగల ఆయుర్వేద వైద్య సంస్థ యిది ఒక్కటియే. వేలకొలది ఉన్నాదకోసులు ఇచ్చిటికి వచ్చి ఆరోగ్యమును పొందియుండుటచే దీని గొప్పతనము దేశమునందెల్లడల నిదివరకే వ్యాపించియున్నది. ఎంత కష్టమైన ఆసాధ్య ఉన్నాదమైనను కొలదికోసులతో తగ్గి పోవుటకు పండితులు లేదు. వచ్చువారికి బహు ఉచితముగా యేర్పాటు చేయబడును. ఘ్యముగా రాజాలనివారు వ్యాధియొక్క లక్షణములను గ్రాని పోట్టు ద్వారా ఔషధ ములను గైకొనవచ్చును. కొరువారికి వివరములు ఉచిత ముగా పంపబడును. వచ్చువారు మదరాసు వారేరు రైలు మార్గమున ద్వారపూడి స్టేషనులో దిగిరావచ్చును.

అంగర పాపాచారియర్ బదర్పు, పెనికేరు,

అలమూరు పోస్టు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

విశాఖపట్టణము

గ్రెగ్గ వ్యాయామక్రీడలు

ఏలేటక జరుగు గ్రెగ్గ వ్యాయామక్రీడల కడపటివందెము యీ పూర నీనెల 17,18 తారీఖలందు జరుగ యేర్పాటులు చేయబడి నవి. అందులకు జిల్లాలోని ఉన్నతపాఠశాలలందీ ఘనము రెం డువందల విద్యార్థులు పందెములలో పాల్గొనుటకు వచ్చిరి గాని ఎడతెగని వర్షములు పరిహారపడే పందెములు ప్రస్తుతమునకు ఆపు దల చేయవలసివచ్చెను. సి. బి. యం. పాఠశాల పాఠ్యాయులు విద్యార్థుల సౌకర్యముకొరకు శ్రమపుచ్చుకొని తగినపనులు చేసిరి.

శేరుదినము

క్రీస్తుమేరీ ఉన్నతపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులగు బి. డబ్లియూ. గ్రే గారి అధ్యక్షతక్రింద, విక్టోరియా గోమ ఆనుపత్రికాని పేదరోగుల సహాయార్థమై, బుధవారం 19 వ తారీఖన "శేరు" దినము జరుపబడినది. ఆ రోజున పలువురు యువతీయులు, పంచదార, పబ్బు, బియ్యము, పప్పు, పువ్వు మొదలగు పదార్థములు వైద్యులకు పునయోగ మై తెచ్చియిచ్చి రి డాక్టరు డోడిగారు శ్రద్ధసహించి గోమ ఆనుపత్రికా చికిత్సలు చేయుచున్నారు. (ఒకవిలేఖరి)

ఆదవాని-వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

నాలుగు రోజులుగా చలి విశేషించుటంబట్టి నీక వర్ష ము ఆగిపోయెనని తోచుచున్నది. భావ్యులు భరలు తగ్గి పోవుటలక కాలము సుఖితును మూచనయై యున్నది. కాని జ్వరబాధలు జనలను పీడించుచున్నది.

మార్కండేయప్రతిష్ఠ

'పద్మశాలియ' సంఘమువారు గడిచిన 8-11-1930 తేది శనివారమున వై శివప్రతిష్ఠను సకమునధిని బ్రహ్మశ్రీ రాచర్ల సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిలవారి ఆచార్యత్వమున జరిపించిరి. స్వగ్రామవాసు లగు బ్రహ్మశ్రీ వేద సంస్కృతపాఠ శాలాధ్యాపకు లగు మొదలి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిలు, విద్యాకా ల్లా భాస్కరశాస్త్రిలు, నగయారు శేషచార్యులు, భారతం సుబ్బాశాస్త్రిలు, తుంబకం వరసప్పగారు మున్నగువారు ఋత్వి కులుగానుండి తమకార్యముల చక్కగ నిర్వహించిరి.

ఈ గ్రామమున ప్రస్తుతము జోక్యముగ నున్న బ్రహ్మ శ్రీ హోతూరు నారాయణచార్య లక్ష్మీవరసింహాచార్య-వీరు భియుల పాఠోపాత్యముచేత వైశిష్ట్యవైది మిక్కిలి ప్రకాశ మానమై యున్నె.

వేదసంస్కృత పాఠశాల

ఈవేదపాఠశాలకు గరించి ఇదివరలోని వ్యవసాపకులను గరించి ఇదివరలోని వ్యవసాపకుల జోక్యమును మానుకొని రని ప్రకటనలు కొందరు ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క మాసమున కు పండితునికి వేతన విచ్చి పాఠశాల జీర్ణోద్ధరణము గావించి పుణ్యపాత్రులు ఆ గుటకు యత్నించుచున్నట్లుల చెలియు చున్నది.

కోటితులసి

లోకకల్యాణమునకై శ్రీ అంజనేయస్వామికి శ్రీయుత ఉడపి గోపాలాచార్యులవారు శుక్లశామ సంవత్సరం ఆషాఢ బ 18 దినమున ప్రారంభించిన కోటి తులసి సమర్పణోత్సవ మును ప్రమామాత సంవత్సరము కార్తిక బంగ భానువార మునకు 16 మాసములు తడేకదిట్టతో నిర్విఘ్నముగా సమాప్తి నొందించి ధన్యతలైరి.

ఈసమారంభమునకు మొట్టమొదట అన్ని విధములచే చేయూత నొసగినవారు శ్రీయుత కల్లుభావి నరసింహశ్రీ గారు అటుపిమ్మట ధార్మికవర్గులగు శ్రీయుత గట్టి తాయర్ప రావోటి వీరణ్ణగారు మొదలగు వైశ్యులందలి వారును, శంకరమఠ, రాయర మఠ, ఉత్తరాది, కాణ్యమఠ, సంబంధీకులగు బ్రాహ్మణోత్తములును కొందరు ఆం తరంగిక భక్తులగు శ్రీమంతు, మరికొందరు రెడ్డివాయకులును మ రియు నితర గ్రామముందలి భక్తాగ్రేహులును తగినంత సాయ మొనర్చిరి. మధ్యకాలమున 75 లక్షల తులసి సమర్పణ మయిన పిదప కొందరు కపటనాటకసూత్రధారులై త్సంద్రబుద్ధితో ఈమ హాకార్యమునకు ఎన్ని విఘ్నముల జేయవలయునో నన్నియు చే యబూనిరి గాని శ్రీభగవదనుగ్రహ కృపాపరిపూర్ణ కలాత్ము వల్లను శ్రీయుత రామదర్శ సంస్థానపు ఆస్థానపండిత శ్రీమ త్సూర్యజ్యోతి న మాధవేశ్వరార్యులవారి ఆగమనిశేషంబులను కోభాయనంబుగ కోటితులసి సమాప్తి నొందించుటకు నెంత యు సంరక్షింపవలసినదిగా నున్నది.

ధర్మవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

చోరవధము అనంతరవృత్తాంతము

గొట్టెకాపరు లొనర్చిన చోరవధమును గూర్చిన వివరము లిప్పుడు తెలియవచ్చినవి. గొట్టెకాపరు విడిసియున్న చోటికి పరీక్షించున నొక చిన్న తాలగట్టగలదు. ఆదివారము (16-11-30) నాటి సాయంకాలము ఏడేనిమిది గంటలవేళకే దొంగలు ఎచ్చి దానిముఠున దాగియుండిరట. వారిని పసిపట్టి కుక్క లావైపు చూచుచు మొలుగజొచ్చినవి. అచటనున్న కాపరులలో నొకడు దగ్గఱనున్నవానితో దొంగలు ఎచ్చినట్లు న్నది. అదేమో కనుగొనకునగా వాడా వైపునకు బోవుచుండు నంతలోనే దాగినదొంగలలో నొకడు తొవైపు ఎచ్చుచున్న వానిని తాలతో గొట్టె నారంభించెను. వెంటనే యాకాపర గ్రహముతో వెనుకకు బరువెత్త వారంభింపగా వాని బంపి యెన్న ముఠొక్కకాపరికూడ భయముతో గొట్టెలముఠున దాగియుండెను. తాల వివర దొంగ యంతతోబోక గండ్రగొడ్డ లిచ్చేటూని "లే ఎక్కడబోయెదవు. నిలు నిలు" మనివాని వెంట బడి పరువెత్తుచు గొట్టెలముఠున దాగియున్న కాపరికూడక వానిప్రక్కనే బోవుచుండగా నతడు పండుదొరికెనని వెనుకనే పోయి జాప్యకేతితో బట్టుకొని ముఠొక్కచేతితో గండ్ర గొడ్డలిని లాగుకొని భయముతో ముందు పరువెత్తుచున్నవానిని "రా! రా! నేను దొంగను బట్టుకొంటినని" కేకవైచి పిలిచెను. వాడావిధము నవగాహమున గొట్టె లిచ్చి వెనుదిరిగి వచ్చి తోడి కాపరిచేతిలోని గండ్ర గొడ్డలిని గైకొని దొంగను నటికి మరల వాడెక్కడలేచి మిడికిడిచుచునో యను భయా తిరేకము తల్పిల్చుచు మాటిమాటికి గొడ్డలితో వానిని నలుకగా దేహము తునాడుకలయెత్తుక. చనిపోయిన దొంగవిసిరిన జాం తగిలి యాకాపరికి నొసటగొప్పదెబ్బ తగిలినందున మిక్కిలము రక్తముకాలుచుండెను. ఇదిట్లుండ మిగిలినదొంగలు ముఠొక్కవైపు నకుబోయి యచటనున్న గొట్టెలవారితో తలపడియుండిరి. వారు భయముతో కేకలు పెట్టుచుండిరి. ఆకేకలు విని గొడ్డలిచ్చేటూని యెన్నయంతడునతోడివాడుక"భయము లేదువచ్చుచున్నాము" అని బిట్టటచుచు నాకడవచ్చిరి. అచటి దొంగలు పిరిగెను రొగ్గినగా మొదటి దొంగను నటికినవాడే యందులో ముఠొక్క దొంగనుగూడ నటికెను. ఇది చూచి మిగిలిన దొంగలు కాటికి బుద్ధి చెప్పిరి. వెంటనే యాకాపరులు ఇచటికివచ్చి పోలీసువారి తో నా వృత్తాంతమును విన్నవించి తమకు దగిలిన గొప్పగాయ ములజూపి విలపించిరి. ముఠు దిన మిచట చాక్చురలేనందున అనంత పురమునకు దీసికొనిపోయి కేసులు నచటి ప్రధానవైద్యోగ్యోగి చేసింపగా నొక్కొక్కని కడుపులో రెండు శేర్ల కల్లుండెనట అయ్యుద్యోగివారు నలుకబడుటచే మరణించిరినియు గొట్టెకా పరులకు దగిలిన గాయములు గూడ భయం కరములైనవనియు ప్రభువత్తమునిచ్చెనట. దివ్యుణ్ణి పోలీసు నూపరెండెంట్ వచ్చి చనిపోయినదొంగల గ్రామమును పోతురూరు, చుట్టుపట్లగ్రామములవారిని విచారిం పగా వారందరను చనిపోయినదొంగలు ప్రారకర్యులనియు వారివృత్తియు నట్టిదేయనియు తెల్పిరట. చనిపోయినవానిలో నొకని భార్యక, దల్లిని, యన్నను మీకెరిచైన నైన ననుమానము గలదాయని ప్రశ్నింపగా వారు దమకెరిచై గూడ ననుమానము లేదనిరట. దొంగలజంపినవాడవలన చాలాకా శిరస్తదారు వాజ్యులముగై కొనచున్నార. పోలీసువారు వారి నరెక్కుచేయ గా వారు జామీనుపై విడిపించుకొని యున్నార.

BEZWADA MUNICIPALITY.

Notification for the levy of Pilgrim Tax. Sec. 116, Madras District Municipalities (Amendment) Act X of 1930.

The Bezwada Municipal Council in its Res. No. 928 dated 13-11-30 resolved to levy a Tax on persons leaving the Municipality or its neighbourhood by Railway for a period of 4 days for the Mahasivarathri Festival a day before the Festival and 3 days during which the festival lasts at the following rates.

Table with 2 columns: Ticket Class and Rate. For first class Tickets Rs. 0-4-0. For second & inter-class Tickets Rs. 0-2-0. For Third Class Tickets Rs. 0-1-0.

Any persons interested may present their objections to this proposal to the Chairman, Municipal Council, Bezwada in writing before 31-12-30. The Council will consider the objections after 5-1-31.

Sd/- C. K. REDDI, Chairman, M.C.

కొత్తవేట డివిజను వార్తలు

దేవరపల్లి, నవంబరు 22:- ఈ గ్రామమున యీనెల 17, 18 తేదీలలో వీచిన అత్యధుక్తుమును గాలివాన రైతుసోద రులకు చాలవత్తు కలిగించెనని గ్రామము కేంద్రము చింతిం చున్నాను. ఈ డివిజనులో నిలువ యున్న ధాన్యములకు ధర లు లేవు. ఫలజాతులకంతకు పూర్వమే ఖరీదులు సున్న. వరిపై రులు రసంగి ధాన్యము పండిన రైతులకు గతవత్సరముకంటె పంటలు తగ్గినను పండిన ధాన్యమునకు సరియైన ఖరీదు చేయు వర్తకులే కాన్పించుటలేదు. అట్లు మొదలగు వైరులకు తగుల్లు తగిలి పంటలు చాలవరకు తగ్గిపోయెను. ఈ ప్రాంతములందు కంపెనీ అరటితోటలను గత వత్సరము వేసి కాటివలన రైతుసోదరులు లాభములను పొంది యుండుటచే యీవత్సరము చాలవరకు కంపెనీ తోటలు వైచి యున్నారు. గతవత్సరముకంటె యీవత్సరము తోటలవల వచ్చు ఆదాయము చాల భాగము తగ్గిపోయెను. దానికి తోడు 17, 18 తేదీలలో వీచిన గాలివానవలన దేవరపల్లి గ్రామమున అరటితోటలు చాలవరకు కూలిపోయినవి. ఈ గాలివానవలన యీ గ్రామమునకు సుమారు పదివేల రూపాయలు నష్ట ముండునని తలంచుచున్నారు. ఇటువంటి యిక్కట్లులు రైతు సోదరులను బట్టి విషమముండుటచే యీ డివిజను రైతు సోద రులు డబ్బుకై చాల బాధల నొందుచున్నారు. ఈవత్సరము తర్కాదునకును, జమిందారులకును చెల్లించవలసిన పన్నుల గూడ నీ య లేనంత దుస్థితికి యీ డివిజను రైతు సోదరులు తోనెరి. ఈ కష్టముదాయ మీ రైతు సోదరుల నెప్పుడు విడుచునో తోచుచున్నది.

“పశువులనష్టము”

ఈ మధ్య పశువులకు రోగములు వచ్చి చాలవరకు మృ తి నొంది రైతుసోదరులను విచారసాగరమున ముంచివైచెను. సుమారు పది పదిహేను దినములకుండి యీ రోగములు బాధిం చుచున్నవి. ఇప్పటికి కొంచెము తగ్గినదియే తలంపబడుచున్నది.

“రాట్న పరిశ్రమ”

ఈ డివిజనునందు చాల రాట్నములపై నూలు తీయ బడుచుండి ఖద్దరు వస్త్ర దీక్షపరలై ప్రజా సోదరులు ఖద్దరు వ్యాప్తికై చాల తోడ్పడుచున్నారు.

“హిందీ వేమిమండలి స్థాపితము”

ఈ నెల 11 వ తేదీని దేవరపల్లి గ్రామమున హిందీ భాషాభిలాషులను, హిందీ విద్యార్థులను అగు 1, బాలకవి తిలవర్తి నూర్కూనారాయణమూర్తిగారు, 2 బాలకవి: వత్స నాయి పత్తనారాయణవర్మగారు. (3) సబ్బి వీరు సత్యసంజీవ రావుగారు, (4) నామన చినపత్తనారాయణమూర్తి (5) నా మన రామమూర్తి (6) నామన నూర్కూరావు (7) నామన నారాయణమూర్తి (8) కుసుమచి సత్యమ- వీరు 8 గురుకు కలసి, హిందీ ప్రేమి మండలి యను పేరుతో నొక సమితిని స్థాపించిరి. వీరందరను దక్షిణ భారత హిందీ ప్రచార సభవారి 2, 3, పరిక్షలయందు తీర్చులైనవారలే. వీరింకను పరిక్షలకు చదువుచున్నారు. వీరిలో మొదటివారు అధ్యక్షులుగను, రెండ వవారు, కార్యదర్శులుగను సభ్యులచే నెన్నుకొనబడిరి. ఈ సమితి త్వరలో అభివృద్ధి గాంచి హిందీ భాషా వ్యాప్తికై తోడ్పడగలదని నమ్ముచున్నాను.

బాలకవి వి. యస్. యస్. ఎర్ర

వేములవాడ

ది 23-11-30 తేదీని భద్రరాజు కామరాజుగారును మరి కొందరును యీ గ్రామము వచ్చి మీటింగుచేసిరి. ప్రతియంట రాట్నములుపెట్టి నూలువడుకలసినదిగను స్వదేబిట్టలనే వాడు చు విదేబిట్టలను బహిష్కరించవలసినదిగాను గీతకు ఈత తాడి చెట్టును యిక్యూడదనియు, త్రోగుడు దురభ్యాసము మానవలసి నదిగాను, బ్రిటిషువస్తువులు కొనవలదనియు, గాంధీ మహాత్ముని జీవితముగూర్చియు మొదలగు సంగతులు ప్రజలకు బోధించిరి. సభకు సుమారు 8 లేక 4 వందలమంది జనము వచ్చిరి. ప్రజలంద ర్హాదముగా నాలకించి అమలుజరుపుటకు నిశ్చయించిరి. ఈరోజుననే ప్రభుత్వ పక్షపు మీటింగు కూడ జరిగినది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు మాత్రమే హాజరైరి. (ఒకవిలేఖరి)

కడప జిల్లాబోర్డు సమావేశము

కడపజిల్లాబోర్డు సాధారణ సమావేశము కడప జిల్లా బోర్డు సమావేశ భవనములో శ్రీయుత సి. ఎల్. నరసింహారెడ్డి జి. ఎ. బి. ఎల్ గారి యధ్యక్షతక్రింద ఈనెల 29 తేదీ ఉదయం 9 గంటలకు జరగను. (స్వ. విలేఖరి)

నెల్లూరుజిల్లా కందుకూరు తాలూకాబోర్డు వైసు ప్రెసి

డెంటుగా మిల్ రాల్ శ్రీ పొన్నలూరు నుబ్బరామయ్యగారి న్నుకొనవలసి.

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ ధన్వంతరీ ఉత్సవము

గుంటూరునగరమున ఆయుర్వేద యానానీ వైద్యవంశు మునాదును, యిండియన్ మెడికల్ ఎస్సోసియేషన్ వారిను కలిసి యీ సంవత్సరము కార్తీకబహుళ క్రమోదయ మంగళవారము రోజున శ్రీ ధన్వంతరీ యుత్సవమును జరుపుటకై విశేషప్రయ త్నముల జేసిరి. కాని దురదృష్టవశాత్తూ వర్ష ముకురియుటచే నాటి కార్యక్రమము ఆపవలసినదైనది.

శ్రీ ధన్వంతరీ పూజాకారము శ్రీయుతులు గోల్ల మూడి వాసుదేవప్రహ్లాదుగారి యాజమాన్యమున సారథి పి. మాహాలా వర్ష ముండినను 10 గంటలకు జరుపబడెను. పట్టణములోని భిక్షగ్రులందరు దయచేసిరి. కార్యవ్యయ శ్రీ భిక్షగర్త వారురాజు చలపతిరావుగారు వచ్చినవారందరికి చందనతాంబూలాదికములనిచ్చి గౌరవించిరి. మరువాడు భగవదనుగ్రహమున తెరపగుటచే ధన్వంతరీపటము పురపినులం దూరేగింపబడెను.

ఆంధ్రదేశమున విఖ్యాతిపొందిన శ్రీ నాగన్నపన్నయి వాద్యముతో సహా యూరేగింపు జరుగుటచే ఉత్సవము నకు ముతంతోభగలిగెను. ఉత్సవానంతరమున బహిరంగసభ పురపాలకపుస్తకాల యావరణలో జరిగెను. చేర్చుకొనగరగు శ్రీ పొత్తూరు లక్ష్మయ్యపంతులుగారు రాజాలక బోధించి విద్యుత్ప్రదర్శనరేఖ్యు లగు శ్రీబలిశేషయ్య లక్ష్మీకాంతకవిగారి ధ్యక్షత వహించిరి. వైద్యులు పలువురు, వారివారి యనుభవ ములగూర్చి వైద్యశాస్త్రమును గూర్చియుపన్యసించిరి. సభ రాత్రి 8 గంటలకు కరతాళధ్వనులతో ముగిసెను.

రాత్రి 9-30 గంటలకు వైద్యబృందమువారిచే నూతన ముగా దయారజేయబడిన క్షయరాజు ముట్టడి యనునాటకము ప్రదర్శింపబడెను. నాటక మధ్యమున శ్రీ వాల్మీకీయ రామ రావుగారి వైద్యప్రసాసము ప్రేక్షకుల కడుపుబ్బ నవ్వుపుట్టిం చెను. శ్రీ వైద్యబృందమువారి కార్యక్రమ మంతటితో ముగిసెను.

రైల్వే రాకపోకల వేళలు

మద్రాసు పెంట్రలు స్టేషనునందు

Table with 3 columns: Train Name, Arrival, and Departure. Includes entries for Kalkatta, Chennai, and other destinations with specific times.

మద్రాసు ఎగ్జామస్టేషనునందు

Table with 3 columns: Train Name, Arrival, and Departure. Includes entries for Nilgiri, Chennai, and other destinations.

మద్రాసు బీచ్ స్టేషనునందు

Table with 3 columns: Train Name, Arrival, and Departure. Includes entries for Chennai, Madurai, and other destinations.

అరెస్టులు, శిక్షలు

మహాదేవదేవాయిగారి అరెస్టు

కరవత్త ప్రచురణ కేసు

అహమ్మదాబాదు, నవంబరు 25:—కాంగ్రెసు కార్యదర్శి యగు మహాదేవదేవాయిగారు యీ దినం మధ్యాహ్నము దాల్ కనూగాగారి బంధులతో సుదాగా అరెస్టు చేయబడిరి. వారు సబర్బన్ ఆశ్రమమునకు పోయి గృహమనస్థులై పడకను గ్రంథములను తీసికొని వచ్చుటకు అనుమతి యొసగబడెను. తర్వాత వారు మధుపుర పోలీసు స్టేషనునకు కొంపోబడిరి. కాంగ్రెసునకు భవభవన సాహాయ్యముల చేయుటని ప్రార్థించు కరవత్తను నొకదానిని నిన్న ప్రచురించినందులకై వారు క్రిమినలు లా సవరణ చట్టము 17 (1) సెక్షన్ క్రింద నేరస్థులగుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

(పూర్వకార్త) నవంబరు 24:—మహాదేవదేవాయిగారు కరవత్తప్రచురణ ప్రారంభించినారు. నేడు ప్రచురితమైన మొదటి కరవత్తములో ప్రజలు కాంగ్రెసునకు భవభవన, యిండ్లను యివ్వవలసినదిగాను, నియంతలుగా మండలికి రావలసినదిగాను కోరబడుచున్నారు. వల్లభాయి పటేలుగారు పంటి తీర్చుచే వాదపడుచున్నారనియు, కొంచెము నిమ్మకాయ చూచుకొని వాకే కరవత్తముల ప్రచురింపగలరనియు కూడ అందు తెలుపుచున్నారు.

వల్లభాయి పటేలు; దేవాయిగారి రిక్టర్ల వైసను 144 సెక్షన్ క్రింద ఉత్తరువు ప్రయోగింప జేయుచుండెను. వారిరువురును రెండు నెలల వరకును అహమ్మదాబాదు మండలమున ఉపన్యాసముల నొసగరాడదని విధింపబడిరి. (అ. ప్రె.)

కరవత్త ప్రచురణ కరవత్త వారంటు

అహమ్మదాబాదు, నవంబరు 25:—భాష్యర ముద్రణాలయమున, దేశీయ కరవత్త ప్రచురణకర్తయగు నగు దా.బా.హిరిగారిపై అరెస్టు వారంటు పుట్టియున్నది. (అ. ప్రె.)

దేవాయిగారి విచారణ 27వ తేదీ జరుగును

అహమ్మదాబాదు, నవంబరు 25:—మహాదేవదేవాయిగారి విచారణ 25వ తేదీ జరుగును. రేపటికి వారతాళము నిర్ణీతమైనది. దేవాయి కరవత్తము ప్రచురించిన ముద్రణాలయమును పోలీసులు కోరించి పత్రక ప్రతులను యితర వస్తువులను కొంపోయిరి. (అ. ప్రె.)

విదేశీవస్త్ర వికేటర్ల నిరాహారదీక్ష

వర్తకులు సరకును మూలవేయుట కంగీకరించుట
అహమ్మదాబాదు, నవం 25:—పంచవనాలో విదేశీ వస్త్రకాల వికేటర్లు జేయుచున్న వలంటీడ్లు నేటి యుదయమునండి నిరాహార దీక్ష బూసిరి. వారు విదేశీవస్త్ర వ్యాపారులు 6 నెలల వరకును నీలుచేసి యుంచునలె వని కోరగా వర్తకులు నిరాకరించి యుండిరి.

వలంటీర్ల విజయము

నవంబరు 25:—పంచవన సుద్ధల మార్కెటు సమీపము వారు నేటి సాయంత్రము సమావేశమై నిరాహారదీక్షకు ఫలితముగా రానున్న మే నెల 5వ తేదీ అనగా గాంధీ గారి అరెస్టు వార్తక దినమున వరకును నిరేషరకును నీలుచేసి యుంచునలె టీర్పాసిరి.

మణ్డేచాకు వికేటర్లు

మణ్డేచాకు వికేటర్లు సైతము వర్తకులు విదేశీ గడ్డను నీలుచేయునలె వరకు రైలుండినుండి నిరాహార ప్రతము బూసినారు. (అ. ప్రె.)

బొంబాయిలో ఊరేగింపు నిషేధము

బుమును ప్రయోగించెదమని కమిషనరు ప్రకటన
బొంబాయి, నవం 25:—బొంబాయి సమరసంఘము వారు కేపటికోజా (తే 26 ది) మండ్యముండి ఊరేగింపుగా బయలుదేరి బస్కోలిదినము జరిపెదనని తెలియుటచే పోలీసు కమిషనరు దానిని నిషేధించినారు. ఊరేగింపు ఉత్తరువును తీరస్కరించి జరపబడునో బలప్రయోగముచే చెడక గొట్టబడునని గూడ తెలియజేయబడినది. (అ. ప్రె.)

గుజరాతు క్రొత్త నియంత

డా॥ కనూగాగారు

అహమ్మదాబాదు, నవం 25:—సరభాదేవి సలిగారి వెనుక గుజరాతు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ నియంతగా వైద్యకేళుకులు డా॥ కనూగాగారు నియమితులైనట్లు తెలియుచున్నది. సరభాదేవిగారి ఆరోగ్యము సరిగా లేదు. (అ. ప్రె.)

మణిబెన్ పటేలుగారి శిక్ష

హైకోర్టువారు తగ్గించుట

బొంబాయి, నవం 25:—వల్లభాయి పటేలుగారి కొమార్తె మణిబెన్ గారిపై కయిరామండల పబ్లిసిటీ మేజిస్ట్రేటు 4 నెలలు కఠినశిక్ష విధించియుండెను. సెవన్సెక్షన్ క్రి. ప్రా. కో. 262 సెక్షన్ క్రింద 8 నెలలకుపైగా శిక్షవిధింపరాదని తెలుపుచు హైకోర్టువారు కేసును నిష్పసించెను. బొంబాయి హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తులును న్యాయమూర్తి మర్సిగారును 4 నెలలశిక్షను 8 నెలలకు తగ్గించిరి. (అ. ప్రె. స్పెషలు)

బీహారు

జవహర్లాల్ దినమున రాష్ట్రముందు

400 అరెస్టులు

పాట్నా, నవం 25:—కాంగ్రెసువారి వార్తల ప్రకారము జవహర్లాల్ దినోత్సవ సందర్భమున రాష్ట్రమునందు గలిసి 400 అరెస్టులు జరిగినట్లు తెలియుచున్నది.

ముజఫర్పూరు నియంత అరెస్టు

ముజఫర్పూరు, నవంబరు 25:—మండల కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులును, నియంతయునగు ప్రజవందన ప్రసాదసాగి గారు అరెస్టుచేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

పన్నుల నిరాకరణ ప్రచారము

వలంటీర్ల అరెస్టులు

అలహాబాదు, నవంబరు 25:—నవం 22 తేదీనుండి పన్నుల నిరాకరణ ప్రచారము మండలమున ప్రారంభింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. కరవత్తములు పంచిపెట్టబడినవి. బహిరంగ ధర్మలందు భాగవదులు స్వరాజ్యమునమృతవరకును యెట్టి నిర్బంధములకైన నోప్పించు తాము పన్నులచెల్లించమని ప్రతిపత్తిగలు. కరవత్తముల పంచిపెట్టినందులకు 11 మంది అరెస్టుచేయబడిరి. వస్త్రవస్త్రక ప్రచురణకు సహాయముగా విదేశీవస్త్రముల రహస్యముగా విక్రయించుచుండ అది తెలిసికొని పదిమందియు అరమానవరచిరి. అతని సమీపము కాంగ్రెసువాడు నీలుచేసినారు. పికెటింగు అరెస్టు ఘోషపడతే ఒకమహమ్మదీయ వస్త్రవ్యాపారియు కాంగ్రెసు వరకుల సంగీకరించినారు. మారెక్ మూలం పికెటింగునకై ముగ్గురు వలంటీర్లు అరెస్టుచేయబడిరి.

మీరటులో 19 అరెస్టులు

మీరటు, నవంబరు 25:—అదివారమునాడు ఢిల్లీ గేటు నొద్ద విదేశీవస్త్రపు టేలుల దింపనీనుండ నిరోధించిన 19 మంది కాంగ్రెసు వలంటీర్లు అరెస్టుచేయబడిరి. విదేశీవస్త్రాలను పికెటింగు సాగుచు నేయున్నది. (అ. ప్రె.)

లక్నో నాయకుల విడుదల

పండిత గోవిందవల్లభపంట్ సునీతిదేవిగార్లు
లక్నో, నవంబరు 24:—సంయుక్త రాష్ట్ర కాసనసభలో స్వరాజ్యమునకు నాయకుడుగా నుండిన పండిత గోవిందవల్లభ పంట్ గారు వారెర్ల జైలునుండి గత శనివారమునాడు విడుదలపెట్టబడిరి. వారి ఆరోగ్యము సరిగాలేదు. జైలులో 25 పాదల బడవు కోల్పోయియున్నారు. ఈ రాష్ట్రములో మొదట అరెస్టుయిన తరుణీయది సునీతిదేవి మిత్రగారు శనివారము సాయంత్రము జైలునుండి విముక్తి గాంచిరి. గత మే మాసములో నిషేధితవరణమున ఊరేగింపును నడపుచుండగా ఆమె అరెస్టు చేయబడినది. ఆమె అరెస్టుయిన పిదపనే ఆ చిరస్మరణీయమైన లక్ష్మీప్రదోగము లక్నోలో జరిగినది. ఆమె యారోగ్యము చక్కగా నున్నది. (అ. ప్రె.)

వెపావరులో వికేటింగు

అదివారము 5 గురి అరెస్టు

వెపావరు, నవం 24:—అదివారమునాడు చిరద్వానుండి వచ్చి పికెటింగు జరిపిన 5 గురు పికెటర్లు అరెస్టు చేయబడిరి. ఇటీవల 3 సంవత్సరముల వైదు విధింపబడిన ఖకీర్బుదు అను కాంగ్రెసుసభ్యుడు కోరబడిన ప్రమాదము నిమ్మటచే, వదిలిపెట్టబడినది. నేడు పికెటింగు జరగలేదు. (అ. ప్రె.)

కరాచీలో కోర్టుపై ప్రజలదాడి

కరాచి, నవం 25:—400 మంది జనలు స్మూత్ కాజెన్ కోర్టు భవనముపై దాడి పెడచిరి. అచట నెవ్వరను లేనందున బల్లలపై నీరాపోసి, సానుగిని తలక్రిందుచేసి పెడలిపోయిరి. పోలీసులు వచ్చునప్పటికి వారు మటుమాయమై యుండినందున అరెస్టు తెలియు జరగలేదు. (అ. ప్రె.)

బెంగాలు

“ఆనందబహద్రపత్రిక” సంపాదకునికి శిక్ష

కలకత్తా, నవం 25:—కాశ్మీర్ల సంఘసంఘాధ్యక్షులగు మఖ్తూల్ సేక్ గారు నేడు వాలసాబానిమేజిస్ట్రేటుగారిచే 6 నెలలు కఠినకారాశిక్షను విధింపబడిరి. వీరి నేరము రాండు టేబిలు సమావేశ ప్రారంభించునకు, సీతమ్మిరసనవర మైర యూజీనింగును నడపుట నిషేధింపుట త్తేవు నుల్లంఘించినందులకు పోలీసువల్లముగూడ ప్రత్యేకముగ విధింపబడినది. నేకో గారు ప్రాచీన కేరీ ఆదేశ నిర్బంధమున ఉన్నందున, నేకోకు సంపాదక... బలైకయిన “ఆనందబహద్రపత్రిక”కు సంపాదక... ముద్రాపకులను, ప్రచురణ కర్తలనుగా నున్నారు. (అ. ప్రె.)

ఇగర్వూ సికెటర్ల విడుదల

కలకత్తా, నవం 25:—జోరబాగ్ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి ఒలైచంద్ర కార్ గారును, దుర్గపాద ఫలిగిగారును చక్కగా గుర్తింపబడకపోయినది, పికెటింగు క్రింద పారిపై తెలిపిన కేసులో విడుదలపెడిరి. (అ. ప్రె.)

ఫరిద్పూరుమండల కాంగ్రెసు కార్యాలయము

పోలీసు వశమగుట

ఫరిద్పూరు, నవం 25:—ఫరిద్పూరు మండల కాంగ్రెసు కార్యాలయముపై అనివారము రాత్రి పోలీసులు దాడి పెడలి దానిని తాళము చేసికొనిపోయిరి.

విజయచంద్ర బెనర్జీగారి అరెస్టు

పూర్వము డెటిన్యూగా నుండినవాడును, జైల్లా కాసనోల్లంఘన సంఘాధ్యక్షులు నగు విజయచంద్ర బెనర్జీగారు జవహర్ దినోత్సవ సందర్భమున అరెస్టుచేయబడిరి. ఒక బహిరంగసభలో వారు జవహర్లాల్ గారు జైలును దేనికి పంపబడిరో ఆ యువ న్యాయములోని ఆభిప్రాయములతో నేటిభాషము వెలిబుద్దిరట. (అ. ప్రె.)

పోలీసులకు ప్రజకు సంఘర్షణ

బారిసాల, నవంబరు 25:—పోలీసులు ప్రజాపురమున నొకని అరెస్టుచేయుటలో, పోలీసులకు ప్రజలకును సంఘర్షణ కలిగెను. ఒక పోలీసును, 3 స్త్రుల గ్రామములకు గాయపడిరి. పోలీసులు కాల్చునలినవచ్చెను. (అ. ప్రె.)

కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు

యిల్లు అద్దెకిచ్చిపండులకు అరెస్టులు

ఫరిద్పూరు, నవంబరు 25:—శేషిసాహెబ్ మారీగారును, వారిలో భాగస్థు లిక్టర్లును, తమ దుకాణ భవనభాగమును కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు అద్దెకిచ్చిపండులకై అరెస్టు చేయబడిరి. రాత్రి 100 లు జామీనుపై వారు విడిపింపబడిరి. (అ. ప్రె.)

రేవతి మోహన్ గారికి శిక్ష

ఫరిద్పూరు, నవం 25:—కాంగ్రెసు వలంటీర్ల రేవతి మోహన్ డేగారు పికెటింగు ఆర్డెన్సుక్రింద 6 నెలలు కఠిన శిక్షను, రు 50 జరిమానాయు విధింపబడిరి. జరిగానా వైదింపవినో మరి 1 1/2 నెలల వైదు. (అ. ప్రె.)

రాంచిలో అరెస్టులు

నబర్బత్తి ఆశ్రమవాసులు

రాంచి, నవంబరు 25:—నబర్బత్తి ఆశ్రమవాసులైన శ్రీయుత బాసక్ ప్రసాద్, మారీధిగర్ గారుల సబర్బత్తి సెంట్రలు జైలులునుండి విడుదలయై రాంచికి వచ్చి ప్రజలను యుద్ధము మున చేరుడని బోధించుచుండగా అరెస్టు చేయబడిరి. శ్రీయుత బాసక్ ప్రసాదగారు జాలైజైలులో తమ భార్యనుజీతోటి సబర్బత్తి ఆశ్రమమున చేరి, నెలలసే రెండునెలల వైదు సనభవించి యుండిరి.

ఈ యుద్ధములలో రాండువల్ల వైదు సనభవించిన రాజేశ్వర్ పాండ్యేగారు మరల అరెస్టుచేయబడిరి ఆశ్రమ సమావేశ సభ్యులుగా వీరు ముప్పును పొందరింపబడినారు. (అ. ప్రె.)

బెంగాలు స్త్రీ శ్రీ డిలవిడుదల

జ్యోతిర్మయ గంగాళి జ్యోత్స్నము మిత్రగార్లు
కలకత్తా, నవంబరు 25:—వారి సత్వగ్రహసమితియ నాయకురాలైన జ్యోతిర్మయ గంగాళి కన్యగారు, దేశబంధు వార్షికోత్సవ సందర్భమున 144 వ సెక్షన్ క్రింద ఉత్తరువును ధిక్కరించి, ఊరేగింపును నడపి జైలుకుపోయి యుండెను. శిక్షకాలమునకు మాసము కేషించియుండగనే, అచారోగ్య కారణము వలన ఆమె యాయుధయును వదిలిపెట్టబడినది. డిసేంబర్ 5వ తేదీ ఊరేగింపుపై అరెస్టుచేయబడి 6 నెలలు శిక్ష విధింపబడిన జ్యోత్స్నము మిత్రగారు అతిథుడు జైలునుండి శిక్ష సమాప్తినివదిలి పెట్టబడిరి. (అ. ప్రె.)

మూర్ఖి విడుదల

కలకత్తా నవంబరు 25:—జమల్పూరు కాంగ్రెసుసంఘముకు మూర్ఖి గేమానుడిక్ అహమ్మదుగారు రెండు నెలలకైదు సనభవించి డండం జైలునుండి విడుదల గాంచిరి. (అ. ప్రె.)

కరాచీలో బాంబులు చేయు సందర్భమున అరెస్టు
 కరాచీ, నవంబరు 25:— కరాచీ నుండి షికార్ తురి గడ్డబజారులో గది తీసిగొనియుండిన టేక్ చంద అను నతడు ఈ రోజు ఉదయ 11 వ ది వారీ అరెస్టు చేయబడినాడు. అప్పుడు బాంబులు చేయు వస్తువులును, సగము పూర్తియైన బాంబును దొరికెను. (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

గౌరవదీ పోలీసుస్టేషనువద్ద బాంబు ప్రేలుట
 బారీసాల్, నవంబరు 25:— గౌరవదీ పోలీసుస్టేషను (బారీసాల్ జిల్లా) వద్ద బాంబు ప్రేలిన సందర్భములో బాయ్ షిర్ కతి అను గ్రామమునందలి ఒక డాక్టరు మరియొక గ్రామమును అరెస్టు చేయబడిరి. ఆ సమయము జరిగిన పోలీసులలో ఒక పోలీసుకు, రిగ్గుడు గ్రామములకు గాయము జరిగెను. పోలీసులు కాల్పిరి. పోలీసులు అరెస్టు చేయదలచినవారు మొదట రిగ్గుడు దిరిగిరి. (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

బెటజోల్ కాంగ్రెసునందు కార్యదర్శి అరెస్టు
 బారీసాల్, నవంబరు 25:— గౌరవదీ పోలీసు స్టేషను వద్ద బాంబు ప్రేలిన సందర్భమున బెటజోల్ కాంగ్రెస్ సభ కార్యదర్శి అను సుశీలమూరవాడ గుప్తాను అరెస్టు చేయబడినాడు. (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

ముజఫర్ నగరములో కుట్ర కేసు
 ముజఫర్ నగర, నవంబరు 25:— కుట్ర పన్నుటకు, ప్రభుత్వోద్యోగియుకొని చంపుటకు ప్రయత్నించినందులకు బాధ అనునందుకు, యిక్కా 4 గురుకు ఫిర్యాదు మేజిస్ట్రేటు గు హేచ్. జే. సింగ్ గారు వద్ద యీ రోజు విచారణ జరుగుచున్నది. (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

రంగూనులో బాంబులు దొరుకుట
 రంగూన్, నవంబరు 25:— రంగూనులో పోలీసులు యిండ్లను సోదాచేయుచున్న సమయమున బాంబులు, యి. యి. బాధనాగా యింట్లో ఒక షిప్టునందు కలెను. చిట్టాంగునుండి వచ్చిన ఒక బి. ఏ. తరగతి విద్యార్థి మహంధా యింటిలో బాంబులు చేయు కొన్ని వ్రాసెములు దొరికెను. ఆంధ్ర ప్రదేశ్

శివప్రసాదగుప్తగారి ఆస్తి జప్తు

వేలం విభాగముగల
 బెరారా, నవంబరు 25:— ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు సభ కోశాధికారి యగు శివప్రసాదగుప్తగారిపై విధింపబడి యున్న రూ. 1000 జరిమానా రాబట్టుటకై అతని మోటారు కారు మొదలైన వస్తువులను ప్రభుత్వమువారు జప్తు చేసి యుండిరి. వేలంపాట కాలమెటిగి కాంగ్రెసు వలంబిద్దు దళము వేలం దళము రాగానే, వేలంపాట విభాగమెసరియినది. ఎవ్వరను పాట పెట్టలేదు. (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

కవిరాజ్ సుధీంద్ర నాథ నేకగారి విడుదల

16 పానులు తగ్గిపోవుట
 కలకత్తా, నవంబరు 25:— కవిరాజ్ సుధీంద్ర నాథ నేకగారు పోలీస్ ట్రైబ్యూన్ ఆయుర్వేద వైద్యశాఖకు, బోర బాగ్ కాంగ్రెసు సభాసభ్యులుగ నున్నందున 6 నెలలు జైలు నడుదలచిరి. ఆ రిఫ్రూరు నెంట్లు జైలునుండి విడుదల గాంచిరి 16 పానుల బహుళ కోర్టును, ఆకోర్టు ము చెడియున్నది. (శ్రీ ప్రదేశ్)

డాక్టరు కిదలూగారు రావల్పిండి జయిబులో నుండుట

ఏ. క్లాసు సౌకర్యమును విరాళియిండుట
 బొంబాయి, నవంబరు 24:— డాక్టరు సప్రమొద్ది కిదలూగారి పుత్రుడు రావల్పిండి చెరసాలలో నున్నాడు. అట్లును రహమానుగారి టిబెట్ లో కిదలూగారిని సందర్శించిరి. “అదట నీ క్లాసు రాజకీయై దీని చాల కష్టములకు గురియగుచుండుటచేత కిదలూగారిని (ఏ. క్లాసు సౌకర్యముల నన్నిటిని కిదలూగారిని విరాళియిండుట. ఏ. క్లాసువారి కిదలూగారి ఆచారములను నీ యిప్పుడు కిదలూగారి భుజించుచున్నాడు కిదలూగారి కొట్టువద్ద యొక పుత్రుడు నలుగురు వార్తరులు కావలియుండును. ఆయన యితరులతో మాటలాడుట కనుమతి నియ్యకు. బాధువులను మిత్రులను ఆయనను చూడవచ్చినపుడు గూడ చాల నిరోధముల కేర్పరచిరి. ఇన్ని కష్టములకు గురియై యుండిన గూడ కిదలూగారి రిఫర్మేషన్లుతోనే యున్నారని రహమానుగారు తెలిపినట్లు లాహోరులోని జమిందారు ప్రతిక ప్రకటించెనని నేను వెలుపిన బొంబాయి క్రాని కలలో వ్రాయబడినది. (హిందూ)

కావలెను.

యీ క్రింద పురపాలక ప్రాముఖ్యత పర బ్రావి అభివృద్ధి చేయుచున్నాము గాని నీ 4-1-0 గాన పంచాయితీకు మేనేరు కావలెను. పాలిటీ దరఖాస్తులు చేసి, దరఖాస్తు వ్యాసమును యేర్పాటుచేయుటకు, దరఖాస్తులు దినుగు 15 వ తేదీలోగా పంపలయును.

- చిత్తూరు
- తిరుపతి
- పాకాల
- చంద్రగిరి
- పీలేరు
- నాయులపాడు
- మదనపల్లి
- చెంకటగిరికోట

- గుడవోడ
- పుంగునూరు
- కలమిశేరు
- కంకుడిపల్లె
- నగరి
- తిరు త్తే
- చాళంగవరం
- వీరంగి గొత్తగూడ

పూర్తివివరములు:—

య. నాగరాజరావు, జిల్లా అధ్యక్షులు.

స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా యిండ స్ట్రీయట్ అండ్ జేనరల్ అప్యారెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్,, కాళహస్తి, చిత్తూరు జిల్లా.

2 N. B. చిత్తూరునకు యిన్ స్పెక్టరు కావలెను:—

శ్రీ ప్రకాశగారి విడుదల

ప్రెస్టునిలేఖితో సభాపద
 బెరారా, నవంబరు 25:— ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కార్యదర్శియైన శ్రీ ప్రకాశగారు ఇప్పుడే విడుదలయ్యిరి. కొంత బహుళ కోర్టుయినను వారు ఆకోర్టును గానే కన్నట్టిరి. అసోసియేటెడ్ ప్రెస్టు విలేజిరి. వారిని కలిగినగా, కాంగ్రెసు నకును దేశసేవకును ఆన ఉడుతనేసే తాను జేతుగల్గిండులను సత్యజిత్ గుప్తగారి జైలులో వారికి ప్రెస్టు ఆఫ్ ఇండియా సచివ వారసత్వము, భారతీయులు మాత్రమే వచ్చుచుండెను. ఇప్పుడు వారు మరల దేశస్వేచ్ఛాచేతుల నెట్టికొనుచున్నారు. గత 7 మాసములలోను దేశమున గల్గిన మార్పు విభాగి కొలవనై యున్నది. గాంధీగారు తప్ప మరెవ్వరను దీని నుసించి యుండజాలరు. కాంగ్రెసు వివిధభలప్రకారము శ్రీ ప్రకాశగారు విడుదలయ్యెడనే మరల కార్యదర్శి యగుచున్నారు. మరల వారు తమ కార్య నిర్వహణమునకు కంపెనీ నుకొనించుచున్నను వారి చిన్నతమ్మజమ్మ అటం కపరుచున్నది. తమ్ముడు చంద్రభాత మనోహరద్యమవల కృపించుచున్నాడు. అతనిని బహుళ ప్రదేశములకు కొంపా నసభ్యులుగలదేమో యని శ్రీ ప్రకాశగారు కోరించుచున్నారు. కావున సర్దార్ మల్లభాయి, పురుషోత్తమదాసు, టాండెగార్లకు వారిని ముందులను తెలుపుచున్నారు. తొందరలో మరల తమ దేశసేవకార్యదర్శిపదవి స్వీకరింప గల్గెదనని వారు నమ్ముచున్నారు. తాను జైలులో నుండగా తనపదవియుదు జనుప్రదముగా కార్యకు నడపినవారికి వారు కృతజ్ఞతను చెలుగా జూపిరి. ఇట్లే తాను కార్యతమన్న డను కాలమునను దేశసేవకార్యములకు రథము సాగింతురుగాక యని వారియొక కాశీవాసులు తనపై కనబడిన ఆతులితదేశభక్తకు వారు కృతజ్ఞతలుచును. దేశ స్వాతంత్ర్యసాధనా ప్రయత్నమున కాశీనేన చరిత్ర యందు నుతికెక్కగలను. (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

తమ జైలు అనుభవములగుర్తి వారు ప్రతికలకు కొన్ని వ్యాసముల వ్రాసెద నని చెప్పిరి. ఇతలో కాశీవిద్యాపీఠము రిజిస్ట్రార్ వీర్వర్ సింగుగారు అరెస్టు చేయబడుచున్నారని తెలిసి వారు జైలులోనే విద్యాపీఠమును నెడబెట్టియిరి. (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

హిందూదేశపు ఎగుమతి దిగుమతుల తగ్గుబడి

కలకత్తా, నవంబరు 25:— బ్రిటిష్ ఇండియా వ్యాపారపు తక్కులబడి 1930 ఆక్టోబరు మాసములో, 1929 ఆక్టోబరులో పోల్చిచూడగా, దిగుమతులందు 648 లక్షలు, ఎగుమతులందు 794 లక్షలు తిరుగు యెగుమతులందు 17 లక్షలు తగ్గుబడి గలదు. ఏప్రిల్ నుండి ఆక్టోబరుకు అనగా గత 7 నెలలకును వ్యాపార తక్కుల పరిశీలించు గో గత సంవత్సరముతో పోల్చగా దిగుమతులందు 8936 లక్షలు, యెగుమతులందు 4204 లక్షలు తిరుగునందు మతులందు 130 లక్షలు తగ్గుబడి కన్నట్లుచున్నది. (శ్రీ ప్రదేశ్)

నిడదవోలు ప్లాటుపూరం మీద అరెస్టు

24-11-30 తేది శ్రీయుత విశ్వవాణం వెంకటరాయుడు భీమవరం వాలంటీరు నిడదవోలు ప్లాటుపూరం మీద మీ భారతి అను వైక్టోరియలు తెలుగు వారసత్వ ఎన్నికసంవిక పంపిట్టుమండగా అరెస్టు చేయబడినది. (ఒకవిలేజిరి)

వైయస్ రాణి ఇద్దరు కుమార్తెలతోనై వైయస్ కు తిరిగి లండనునుండి బయలుదేరెను. ప్యారిసునుగా పోవును.

బ్రెయిల్స్ పద్ధు వర్ధిలనము

రామేశ్వర విద్యార్థిగారి యాశిభ్యము
 విరటు, నవంబరు 25:— బ్రెయిల్స్ పద్ధు గారు నిన్న రాత్రి విరటును వీడి. ఇటు వారు రామేశ్వర విద్యార్థిగారి గూటి క్షణము గైకొని విద్యార్థి గారు వాల్లు మాసముల జైలు నుండి విడిచి 29 వ తేదీని విడుదలయ్యెరి. విద్యార్థి గారు 16 పానుల బహుళ కోర్టును కేజికికలై యున్నారు. వైద్యులు సుప్రార్థ కాంతిగైకొనునని సహాభివ్రుతు, వాటితో వర్ధిలనము చాల్లానోవులన్నారు. (శ్రీ ప్రదేశ్)

అంతరాతీయ సంస్థ

బ్రెయిల్స్ పద్ధు గారు దీనిసిద్ధాంతములను చెప్పుట
 మీరటుకు ప్ర కేసులో సాక్ష్యము
 విరటు, నవంబరు 25:— కాండె, మూడవ అంతరాతీయ (ఇంటర్నేషనల్) సంస్థ సిద్ధాంతములను బ్రెయిల్స్ పద్ధు గారు నేడు సాక్ష్యమునకు దెలిసుకొనిరి. ప్రభుత్వోకలు కాపు గారు క్రాసు పరీక్షజేసిరి. మూడవ అంతరాతీయ సంస్థకు, దెయ్యము, దానిపద్ధతులు ఆయుధ సహితముల విప్లవముతో నూడెన వరులచేతను, ఆంధ్రులకు పక్షములను తమ స్వాతంత్ర్యమును పూర్తిగ వదులకొనవలసి యుండుటచేతను, రాజకీయ పక్షానుమకు పూర్వవిజ్ఞాపనంప పూర్తిగ విస్మరింపవలసి యుండుటచేతను తాను దానికై ప్రతిహతుడనని బ్రెయిల్స్ పద్ధు గారు చెప్పిరి. కాండె అంతరాతీయ సంస్థ అట్లుగాక, ప్రజాపక్షాలవాదికారముగల దేశములలో ఆయుధవిప్లవములేకుండ జేయవలెను తానును ఇంకెవరెవరు లేరువలెను యీ సభలో చేసినది. సానికపరిశీల కమిషన్లుగా రాజకీయతత్వములను, కార్మికసంస్థలను సామిచి ప్రతిదేశములోను ప్రజాపాలనంప లకు సామిచివత్తి చనలెనని కోరుచున్నది. ఇదిగతే ప్రజాపాలన సంస్థలు సామిచివదిన దేశములలోకన్న యింకగా అట్టి సామిచివదిన దేశములలో ఆయుధసహితము విప్లవము వారిందు కష్టతరము. ప్రజాపాలన నిర్మాణము యేర్పాటు చేయ యత్నించునపుడు ఆయుధసహితము విప్లవము జరగకు కనకాశముగలను.

తెండవ అంతరాతీయ సంస్థ యిప్పుడెవరు భారతదేశములో రాజకీయసంబంధములేదు. కాల్పిసుసం విషయము సుబంధము కలదు, అందు చే ఇండియాలో రాజకీయ పద్ధతులెట్లిననుసరింపలెనో నూచింపదు సామిచి విప్లవమునందు సామిచివత్వ సభ్య సర్వస్వాత్మకత్ర్యము నెలొల్పి వర్ధము లేదు కాని సంస్థపరిశీలకు యేర్పరముగ మారుచున్నను సర్వాధికార మొకరియందు కేంద్రీకరించుటవలెనుగలదు.

బ్రెయిల్స్ పద్ధు గారు రషీయాలోని కమ్యూనిజము గుర్తు సర్వము తెలిసిన నిపుడుకుగ నెంచులలేదని మూర్ఖాయి దాంజిగారు చెప్పిరి. తెలిసగారు తెండవ అంతరాతీయ సంస్థలోని అతివాదవర్తకువారితో నేటిభించిన? కాలమాన 1928 నుం తెనుకరిని లండనులో మాచివనని బ్రెయిల్స్ పద్ధు గారు చెప్పిరి. తెలిసగారు సర్వకావిష్టవకారడే సాక్షి సం ఎక్ రాంబుగా 30 1927 నుం మాసో-నగరమున గాంచెను. మూడవ అంతరాతీయ సంస్థయొక్క కార్యవర్ధమునందు రాయగారు కొంతకాలము ప్రధానుడుగ నుండెను. తూర్పుదేశములకాళయే అతను మూడు నుండెనాడు. తాను మాచిన సానిక మిచి దేశాయిగారి ప్రాత లేమియు తా నెరుంగనని సాక్షి దెలిపెను. మూర్ఖాయి బెర్లి గాని సాక్షి లండనులో 1924 నుం మాచెను. అప్పుడు తాను రషీయాలో కమ్యూనిజము పద్ధతులగుర్తి పరిచి మోసపోవినయొ యక ముందు సోవెత్ విప్లవపద్ధతులను చదున నెందివినయొ జెప్పెను. అట్లుగానున్న సాక్షి సహాయము చేసియుండెనాడగానని బ్రెయిల్స్ పద్ధు గారు చెప్పిరి. (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

విశేషవార్తలు

కన్సర్వేటివులు మరల అధికారమునకు వచ్చుచో?

బెంగళూరు

లండన్, నవంబరు 25:—ప్రస్తుతము కన్సర్వేటివ్ లకు విశేషముగా బిశేషముగ నున్నవారు. ప్రస్తుతమునందున్న కార్మిక ప్రభుత్వమువారు కలవరబడుచున్నాడు. ఏమిచేయుటకు వారికి తోచుచున్నది. ఏ ఏమిచేయుటకు తగుప్రభుత్వము అంతరించునో అని వారికి తెలియును (హర్ష భావముగా)

సామాన్యసభ

లో తనకు లభించిన మరదలకాళమును జారవిడిచి వృధాజేసిరి. ఒక్క సంవత్సరము మాత్రము లభించెను. వచ్చేసంవత్సరము అట్లావారి ఆధికారికములను చర్చించుటకు నిశ్చయించిరి.

కన్సర్వేటివులు ప్రభుత్వమునకు వచ్చుచో?

నేత చొక్కపై తక్షణము ఆత్యవసర సుంకములకు ప్రవేశము కల్పించుట ప్రారంభించెదరు. ఇట్లావారి ఆధికారికములను మాపక్షమువారు చర్చించెదరు.

ఇంతాళముల కడకులు ఈ కేసులోనన్ని పక్షములకు జేయగలము కన్సర్వేటివులకు మరల ఇప్పుడు భిన్నాభిప్రాయములు లేవు. వాటినిగూర్చి వనమవుడు ప్రస్తావించిన సర్కూలర్ లేదు. మళ్ళీ సంవత్సరములనంత కన్సర్వేటివులకు మరల అవకాశము ఏమిటి భారతమునంతట వ్యాపారములకు విశ్వాసపూర్వకముగ నుండకుండగా క ఉంది బెంగళూరుగా రిగి.

(రాయటరు)

పార్లమెంటు లేబరువత్త సభ

ప్రధానమంత్రి తాము పాపించిన కార్యములను గూర్చి సంతృప్తి నొందుట

(రాయటరు ఎక్స్ప్రెస్ ప్యూర్ డెవలప్)

లండన్, నవంబరు 25:—పార్లమెంటుకి లేబరుపార్టీ వారి ప్రత్యేకసభకు లేబరు పక్షంబులు చాలమంది వచ్చిరి. తమ యువనరాలతో వానా విషయములను గూర్చి సంభాషించుటకు ప్రధానమంత్రి పేర్కొనబడినారు. విచ్చేసియుండిరి.

స్వతంత్ర కార్మికపక్ష సభ్యులు రాకుండుట

తూర్పు ఇంగ్లాండ్ నియోజకవర్గముందు కార్మికపక్ష కేంద్రముగా వున్న డిక్కరింగ్ తాత్కాలికపు టెన్నికలలో షాటింగులనుగూర్చి నునాన స్వతంత్ర కార్మికపక్షమునా రిసభకు వచ్చియుండలేదు.

నియోజకవర్గములలో హెచ్చగా నున్నందున పేర్కొనబడినారు. అతరుతరు కాపిరిని కార్మికపక్షమువారు అధికార కిల్లగా వించిన విశేషములను తెలియుచున్నది. ఇంతవరకు జరిగియున్న అభివృద్ధిని గాంచి కార్మికపక్షమువారు సంతృప్తి నొందబోదు. కాని, ప్రభుత్వమునా రింత దనుక జేయగలిగిన వనవాడ గర్వోపగోపిగా ఉండెను.

విద్యాభ్యాస వియోగిల్ల వచ్చును నందు మార్పు

విద్యాభ్యాస వియోగిల్లము చట్టము కొవయములో లిబరల్ పక్షమువారి తాము గావించుకొనిన రాజీవి గూర్చి పక్షమువారి అభిప్రాయమును చార్లెస్ ట్రెవెల్యోగారు తెలియ గోరిరి. ఈ చట్టము నాచరణలో కెట్టుట 1982 వ సంవత్సరం సెప్టెంబరు నెలవరకు నిలిపియుంచుటకు ద్వేషించబడియున్నది. చట్టమును కాపరము గావించు ట్రెవెల్యోగారు గావించెడి ప్రయత్నములలో వారికి తోడ్పడుటకు సభవారు నిర్ణయించిరి. వదిలుండి మాత్రము వ్యతిరేకముగ వోటుజేసిరి.

సామాన్య సమావేశముగూర్చి భావన గారు ముయ్యోక సందర్భమున ముచ్చటించురు.

బ్రిటిష్ అధికపు వ్యాపారము

నల్ సిడ్నీ ఛాన్సలర్ గారి క్రికటన

సిడ్నీ, నవం 25:—రెండవ లీగ్ సభలో నవంబరు 25న 70 సిడ్నీ ఛాన్సలర్ జనవరి 15 వ తేదీతో (1981) బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి అధికపు సామాజికసంరక్షణకాపరము రద్దు పరచబడును. ఎరువులను దిగుమతులను నిషేధించు కొవయమున 1928 సం॥ లో నేర్పరచుకొన్న మరక్షలనుగూర్చి పునరాలోచన గావించుకొనటకు జర్మనీ, ఫ్రాన్స్, పోలాండ్ ప్రభుత్వములనా రంగీకరించిరి.

(లి. ఆ. వై.)

రాండుటేబిలుసభా సమాచారములు

నల్ ఆల్బియను బెనర్జిగారి హెచ్చరిక “అధినివేశన స్వాతంత్ర్యమును తత్తణమే యొసగవలెను.”

రాండుటేబిలు సభనుగూర్చి మెస్టనుప్రభుని అభిప్రాయము

బ్రిటిషు ఇండియా ప్రతినిధుల సమావేశము బ్రిటిషు ఇండియా ప్రతినిధుల సంవరనిగూడ ఫెడరలు రిలేషన్సు కమిటీలో చేర్చగోరుట

ఇండియా ప్రభుత్వప్రకటనమును బాంబాయి మితవాదసంఘమువారు నిరసిచుట

అధినివేశన స్వపరిపాలనమును తత్తణమే యొసగవలెను

వెనుక మైసూరు దివానుగానుండిన నల్ ఆల్బియను బెనర్జిగారి హెచ్చరిక

లండను, నవంబరు 25:—“బ్రిటిషువారెపుడేపనిని చేసినను తరు: ము మించిపోయిన పిమ్మటనే చేసెదరు.

రాండుటేబిలుసభను జరుగవలెనని ఇండియా ను నేవనలు కాంగ్రెసువారు నాలుగేండ్ల క్రితమే కోరియుండిరి. కాని బ్రిటిషువారపును వెడచెని నిడిరి.

కాంగ్రెసువారు నిడుడు డొమినియను స్టేటు నును కోరిరి. కాని అపుడుగూడ బ్రిటిషువారు మానముద్రనే వహించిరి.

ఇప్పుడు ఫెడరలు కనిస్టిట్యూషనులో కాలయాసము చేయగూడదు

ఇప్పుడు ఇండియాలో అతి ప్రమాదకరముగ సుతి యేర్పడియున్న పుడుగూడ రాండుటేబిలు సభ వారు భారతీయులకు సామ్యప్తిని కలిగింకజాలనట్టి ఫెడరలు కనిస్టిట్యూషను నిర్మించుటతోనే కాలమును గడుపుచున్నాడు. నగరమునందలి ప్రజలలో అరాజకము మిక్కిలి ప్రబలముగా నున్నపుడు అతిసుందరములగు నలంకారములతోనూడిన దివ్యభవనమును నిదానముగా నిర్మించుకొనుట యెట్టిదో యిప్పుడు ఫెడరలు కనిస్టిట్యూషను నేర్పరచగోరుట గూడ నట్టిదే యగును.

కాంగ్రెసువారు డొమినియను స్టేటు నంగీకరించెదరు

ఇప్పుడైన వెంటనే డొమినియను స్టేటునియ్యవలెను. అటుల వెంటనే డొమినియను స్టేటు నిచ్చినచుగూడ కాంగ్రెసువారు బ్రిటిషువారితో సంబంధమును నిలుపుకొన గోరినయెడల మాత్రమే డొమినియను స్టేటును కంగీకరించెదరుగాని లేనిచో నంగీకరింపరు.”

అని నల్ ఆల్బియను బెనర్జిగారు లండనులో నుపన్యసించుచు బ్రిటిషు గవర్న మెంటువారిని హెచ్చరించిరి.

(రాయటరు)

రాండుటేబిలు సభవైసి

మెస్టనుప్రభువు అభిప్రాయము

భారతీయులకు ఉపవ్యసించుటలో గల సామగ్ధము పనిచేయుటలోగూడ కనబడవలెను

లండను, నవంబరు 25:—“రాండుటేబిలు సభ మిక్కిలి ప్రశంసనీయుముగానే ప్రారంభింపబడెను. ఇందులన నుంచి ఫలితమే గలుగునని భారతీయులలో గాఢముగ నమ్మకము కుదురుటకై గాక భారతీయులు గంభీరముగను ప్రశంసనీయు మగును నుపన్యసించగలుగుటకై గాక కార్యమునుగూడ కొనసాగించ గలుగుదురు అను నమ్మకము దీనిలకు బ్రిటిషువారిలో ప్రబల మగుచున్నది. ఉపవ్యాసములను ప్రతిఘటనముజూపన వివాద కరముగ విమర్శనలను భారతీయుల సామగ్ధము వెల్లడి కాదు. వారు స్థిరపడి పనిచేయుటలననే తమ అర్హతను దృఢపరచుననియుండును.” అని మెస్టను ప్రభువు మాండ్చెప్పుడులో నవ స్పృహించును నుడిచెను.

(రాయటరు)

బ్రిటిషుయిండియా ప్రతినిధుల సమావేశము

బ్రిటిషుయిండియా ప్రతినిధు లందరునుగూడ ఫెడరలు రిలేషన్సు కమిటీలో నుండవలెనని సూచించుట

లండను, నవంబరు 25:—నేడు బ్రిటిషుయిండియా ప్రతినిధులు మరల ప్రత్యేకముగా సమావేశమైరి. “బ్రిటిషు ప్రతినిధు లందరును సంస్థాపనాధికరణ ప్రతినిధులలో యిద్దరు తప్ప తక్కినవారందరూ నుగూడ నిపుడు ఫెడరలు రిలేషన్సు కమిటీయందు చేర్చుకొనబడిరి. ఇట్టిచో విగిలిన బ్రిటిషుయిండియా ప్రతినిధుల సంవరనిగూడ చేర్చుకొనిననేగాని అన్ని సంవరణను వ రి యె న ప్రా తి ని ధ్య ము క లు గ డు ి గా న వి గి లి న బ్రి టి షు యి ం డి యా ప్ర తి ని ధులందరినిగూడ కమిటీలో చేర్చుకొనవలెను” అని కమిటీవారి నిశ్చయము నిశ్చయింపబడెను.

(రాయటరు)

ఆగాఖానుగా రధ్యక్షత వహించుట

నేడు జరిగిన బ్రిటిషుయిండియా ప్రతినిధులసభలో ఆగాఖానుగా రధ్యక్షత వహించిరి. మొదట కొద్దిసందిమాత్రమే కమిటీగానుండ వరునని నిర్ణయింపబడెను. జనరలు ప్రెక్స్ రుకుగూర్చి ఆలోచించుటకు కొద్దిసంది ప్రతినిధులు మాత్రమే ఒక సంఘముగా నేర్పడుటకు అల్పసంఖ్యాకల ప్రతినిధులుగూడ నపుడు సమ్మతించిరి. తమ ప్రత్యేకసంఘములనుగూర్చి అటు పిమ్మట తెలియజేయుటకు తమ కవకాళిమయ్యబడెనని అల్పసంఖ్యాకసంఘములవారు భావించిరి. ఇప్పుడు ఫెడరలు రిలేషన్సు కమిటీలో 50 మందియున్నాడు గాన నిది చిన్న ప్రతినిధుల సంఘముకావలదు. కావున విగిలిన బ్రిటిషుయిండియా ప్రతినిధులందరినిగూడ చేర్చుటయే ముదిలెమనియు అప్పుడు రాండుటేబిలు సభ ప్రతినిధులందరునుగూడ కమిటీగానే భావించవలగలసియును నిశ్చయింపబడెను అని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

(వైరులెను)

సంయుక్త నియోజకవర్గములకు మహమ్మదీయు లంగీకరింపలేదు

చౌదరి జాఫరుల్లాఖానుగారి తలెవార్త

కిష్టా, నవంబరు 25:—“రాండుటేబిలు సభకు వెల్లిన మహమ్మదీయు ప్రతినిధులు సంయుక్త నియోజకవర్గములకు సమ్మతించిరని కొన్ని ప్రతికరలలో ప్రకటించబడిన వార్త అసత్యము.” అని రాండుటేబిలు సభకు మంజూరు మహమ్మదీయుల ప్రతినిధిగా వెల్లిన చౌదరి జాఫరుల్లాఖానుగారు ఫిరోజ్ ఖాన్ నూను గారికి తలెవార్త నంపిరి.

(ఆ. కె.)

ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనముపై విమర్శ

బాంబాయి మితవాదసంఘమువారు నిరసిచుట

బాంబాయి, నవంబరు 25:—ఈ సంఘమువారు నేడు సాయంకాలము సమావేశమైరి. ఆ సభలో నిటుల తీర్మానింపబడెను.

“భారత స్వపరిపాలనావిధానమును గూర్చి యిండియా గవర్న మెంటువారు చేసిన ప్రకటనలోని విషయములు మిక్కిలి ఆభావగర్భితముగా నున్నవి

అధినివేశన స్వపరిపాలనము

తాత్కాలికదశలో అవసరము లగు పరిమితులను రక్షణలను యొక్కచు పదతిని వెంటనే అధినివేశనము నియోజనలెను. అంతకు తక్కువగా నేది యిచ్చినను ప్రయోజనములేదు అను విషయమున భారతదేశమునందలి ప్రజలందరును దృఢ సంకల్పముతో నున్నారను విషయమును నుదాహరణమువారు గ్రహింపజాలకపోవుట మిక్కిలి సంతాపకరము.

గవర్నరుజనరలు కార్యవివరాల సంఘము

గవర్నరు జనరలు కార్యవివరాల సంఘము భారత రాజనీతి కథనమయినందున భారతరాజనీతి సంఘములలో యొక్క కొనబడిన వారిలో కొందరిని గూడ కార్య వివరాల సంఘ సభ్యులనుగా నియమించినంతమాత్రమున భారతీయులకు సంప్రదింపగలగల గాన దొరతనమువారు చేసిన యీ నూతన నిష్పాదముగను.

దొరతనమునా రీతిగా భారతీయుల వికలభావమును లేకుండ భారతీయుల ఆశయములను నిరోధించుటకే పనికిదుల గలుగుట చేతనునందలి అతివాదులకు బలము మరింత అధికముగలుగుట ఇప్పుడు జరుగుచున్న రాజకీయాంధోళనము మరింత తీవ్రరూపమును దాల్చుటయును గూడ తలపించును. అందు వలన బ్రిటన్ దేశమునకును గూడ చాలినవ్యయ కలగ గలదని యీ సంఘమువారు స్పష్టముగా తెలుపగోరుచున్నారని అను తీర్మానము సేటిసభలో సామోదించబడినది.

(ఆ. ప్రె. స్పెషల్.)

బొగ్గుగనుల చట్టము

పనివాండ్రకును యజమానులకును తగాదాలు

రుగ్బీ, నవంబరు 25:—బొగ్గుగనుల చట్టము రాబోవు సోమవారమునాడు అమలులోనికి వచ్చును. దీని ప్రకారము పనివాండ్రు రోజుకు 7 1/2 గంటలు పనిచేయువలసియుండును. ప్రైవేట్ పట్టము ప్రకారము కొన్ని కొన్ని చోట్లలో యజమానులకును పనివాండ్రకును మధ్యబడికలు కుదిరినను మరొక కొన్ని చోట్లలో కొన్ని గంటలు పనిచేయవలసియుండునను విషయమున తగాదాలు కలుగుచున్నవి. ఈ సందర్భమున మ.ఖ్య ముగా స్కాట్లండ్ లోను, కేంట్ దక్షిణ ప్రాంతమునను అప్పుడే తగాదాలు కొన్ని బొగ్గుగనుల చట్టము ప్రకార మేర్పడిన బాధితులపరిశ్రమల సంఘమువారి దగ్గరకు పరిష్కారమునకు వచ్చియున్నవి. స్కాట్లండ్ లో గవల యజమానులు పనిచేయ వలసిన గంటలు తగ్గినను జీతములలో మాత్రము తగ్గింపు ఉండ గూడదను పనివాండ్ర కొరకను నిరాకరించిరి. కాని కంబర్లండ్ లోను, కేంట్ ఉత్తర భాగమునను ప్రైవేట్ పట్టము ననుసరించి ఒడంబడికలు కుదిరినవి. నార్తంబర్లండ్ డిస్ట్రిక్టు లలోగూడ ఒడంబడిక కుదిరినట్లు తెలియుచున్నది. దిమ్మనకు రి గంటల పొప్పున పనిచేయునట్లును, వారమునకు రి రోజులు మాత్రమే పనిలోబాలుగా నుండునట్లును ఏర్పాట్లు చేయుటకై లాంకుమైరులో ప్రయత్నములు సాగుచున్నవి. ఈ పద్ధతి ప్రకారము జీతముల తగ్గుదలకూడ ఉండదు. మరి కొన్ని చోట్ల ఇంత కంటే తక్కువ గంటలు మాత్రమే పనిచేయునట్లుగూడ ఏర్పాట్లు ఇదివరకే అమలులో నున్నవి. (బి. ఆ. వై.)

అఖిలభారత వైద్యసంఘము

లండన్ జనరల్ మెడికల్ కౌన్సిల్ లో చర్చ

లండన్, నవం 25:—సేతు మధ్యాహ్నము జనరల్ మెడికల్ కౌన్సిలువారు సిద్ధాంతపరమ అఖిలభారత వైద్యసంఘము కేంద్రపాలకులనుని తీర్మానించినదానిని గూర్చి చర్చించిరి. సర్దోజాల్లు మెకలిస్టరుగారు మాట్లాడుచు ఈవిషయము చాల కాలమునుండి విసిగించుచున్నదనియు హిందూ దేశము మొత్తము మీద వైద్య ప్రామాణ్యమునకు సంబంధించిన సమస్యకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పరిష్కరింపబూనినందుకు జనరల్ మెడికల్ కౌన్సిలువారు సంతోషము చెప్పుచున్నారనియు నుడిచిరి. సైనుదాహరింపబడిన భారతవైద్యసంఘమునకు గల కార్యకలను గూర్చి ప్రభుత్వమువారు కాసనమువ్వారా నిర్ణయింపవలయు పని కూడ వారు చెప్పిరి.

సైనికులు విషవాయు ప్రయోగము

మొన్నసభలో నొక ప్రశ్నకు సమాధానము చెప్పుచు విషవాయు ప్రయోగమును గూర్చి పరీక్ష చేయుటకై సైనికుల కెవ్వరికిని అట్టి ప్రయోగము చేయుట లేదనియు ఈపరీక్షకై ప్రత్యేకముగ వారమున కారుగను, వాలంటీర్లను ఉపయోగించు చున్నారనియు యధికాఖి కార్యదర్శి హగారు నడిచిరి. మరియు ఇట్టి ప్రయోగములు జరిగినప్పుడా వాలంటీర్లకు ఒక్కొక్కరికినీ ఒక పిల్లినిగల అరపిల్లినిగల ఎక్కువ జీతముగూడ ఈయ బనుచున్నదనిరి. (రూటరు స్పెషల్.)

బార్మిన్ గారి నాయకత్వము

కన్వెన్షన్ పక్షమువారికి వారివైగల

విశ్వాసము

లండన్, నవంబరు 25:—కన్వెన్షన్ సంఘములవారి కేంద్ర సంఘ సమావేశమునకు 800 మంది ప్రతినిధులు వచ్చిరి. సంఘమువారు బార్మిన్ గారి సేవలను ప్రశంసించుచు, వారి నాయకత్వమునందు తిరుగుగల సంపూర్ణ విశ్వాసము దెలియజేయు చు ఏక గ్రీషముగ నొక తీర్మానము గావించుకొనిరి. (రూటర్.)

జాన్ మేయర్ ద్వీపము

బ్రిటిష్ నార్వే ప్రభుత్వముల ఒడంబడిక

రుగ్బీ, నవం 25:—బ్రిటిష్ రాజధారి జగ్గుమవారికిని, నార్వే ప్రభుత్వమువారికిని జాన్ మేయర్ ద్వీపముయొక్క యా జమాన్యమునుగూర్చి రాయబారులు జరిగినవి. ఈ ద్వీపమును (ఇది ఐస్లాండ్ కు 300 మైళ్ల దూరమున నున్నది) నార్వే ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనపరచుకొనుటకు బ్రిటిష్ రాయబారు లొప్పుకొనిరి. ఐసు, తగిన కట్టబాట్లతో మాత్రమే ఈ యాధికారమును వారి కిచ్చుచున్నామని బ్రిటిష్ రాయబారుల వారికి తెలిపిరి. నార్వే ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము వారి సేవభావమునకు తమ కృతజ్ఞత చెప్పుచు వారికి సమాధానము వ్రాసిరి. (బి. ఆ. వై.)

మాస్కోకు ట్ర కేసు ప్రారంభ మగుట

నిందితులు యపరాధము నొప్పుకొనినను వార్త మాస్కో, నవంబరు 25:—నవంబరు 11 వ తేదీనాటివార్త లో ప్రకటించబడియుండిన కళాకాలాధ్యాపకుల యొక్కయు, ఎంజనీరులయొక్కయు విచారణ ప్రారంభమయినది. నిందితులైన మంతుగుకను యపరాధము నొప్పుకొనినని ట్రాన్ ఏజెన్సీవారు చెప్పుచున్నారు. న్యాయస్థానమునకు వెళ్లవల కార్మికు లొక ప్రవాహముగ వచ్చారేసిననియు వారు ప్రకటించుచు న్నారు.

“జనసామాన్యమునకు జేరిన న్యాయస్థానమువారు కఠినముగ వర్తించెదరు గాక యని మేము నిక్కచ్చిగ కోరుచున్నాము” అను మాటలను గల ప్రకటనలను, పదిలకలకు వైగా జనము ప్రదర్శించిరి. (రూటర్.)

317 వేల పాన్లను అవహరించుట

బ్లూబర్డ్ ఆయిల్ కంపెనీ డైరెక్టరుకు 7 ఏండ్ల శిక్ష లండన్, నవంబరు 25:—బ్లూబర్డ్ ఆయిల్ కంపెనీ డైరెక్టరుగానుండిన ప్రాన్సిస్ లో రంగ్ గారికి 7 ఏండ్ల శిక్ష విధించబడినది. డైరెక్టరుగానుండి 317 వేల పాన్లను అవహరించెనను సేరముపై ఈయనపై కేసు లేబడెను. ఇతడు 1908 సం॥లో మామూలు వర్తకుగా ఇంగ్లాండుకు వచ్చెను. బిరో పాను చేయుద్యపు రోజులలో తనదగ్గర దమ్మిలేదని అతడొక బిల్లునుగూడా వ్రాసికొనియుండినా. కాని తనవారే బ్లూబర్డ్ ఆయిల్ కంపెనీ వారంబించి ధనవంతుడయ్యెను కాని తనదంతయు మోసముని అండకకు తెలిసిపోయిన తరువాత పోలీసువారి వారి నుండి కొన్ని సెలపాట్లు తప్పించుకొని తిరుగుచుండెను. తుదకు కడవిన ప్రాంతములలో పోలీసువారి తరఫున అరెస్టుచేసిరి. జడ్జి గారు తీర్పు చెప్పుచు అతని మూలమున నెంతమందియో వివరితములగు నష్టములను పాలుగావలసి వచ్చెననియు, ఇట్టి వారిని కక్షింపక వదలినచో వాణిజ్య జీవితమే భగ్నమైపోవుననియు నుడిచిరి. (రూటర్ స్పెషల్ కాపీరైట్ కేబిల్)

సామ్రాజ్య విమానదళము

ఎక్కువమంది ప్రయాణికులకు చాలునట్లు

చేయు ఏర్పాట్లు

రుగ్బీ, నవంబరు 25:—సామ్రాజ్య విమానదళమువారు ఇప్పుడున్న విమానములకు మరికొన్నింటిని చేర్చి యెక్కువమంది ప్రయాణికులు ప్రయాణముచేయుటకు ఏర్పాట్లు చేయుచున్నారు. రాబోవు సంవత్సరమున ఇండియానుండి ఆస్ట్రేలియాకు విమానప్రయాణము లారంభింపబడును. అప్పటికి కొత్త విమానములు తయారుగా నుండును. ఈ యేర్పాట్లనుబట్టి ఇప్పటికి రెట్టింపుమంది ప్రయాణికులను చోటుండును. అంతకంటే ఎక్కువమందికికూడ నుండును. మొత్తముమీద 725 మంది యావిమానములలో ప్రయాణము చేయవచ్చును. ప్రపంచములో మరియే విమానదళమును ఇంతమంది ప్రయాణికులకు చోటియ జాలదు. (బి. ఆ. వై.)

జపానులో భయంకర భూకంపము

పదునైదుగురు చనిపోవుట

టోక్యో, నవంబరు 25:—ఇదిటికి 40 మైళ్ల దూరము నున్న మిషీమలో తీవ్రమగు భూకంపము కలిగి, పదునైదు గురు చనిపోయిరి. చాలమందికి గాయములు తగిలినవి. ఇతర త్రాన వైము విశేషముగ కలిగినది. భూకంపము కలిగిన పిమ్మట అగ్ని బ్యాంలను బయలు వెడలెను. (రూటర్.)

రాష్ట్రములలో పెద్దల సభ

నవాబ్ జెమైన్ ఆల్ఫ్రాన్ గారి యుపన్యాసము

(ప్రత్యేకతంతి-కాపీరైట్)

లండన్ నవంబరు 25:—రాష్ట్రములందు మామూలు కాసనసభలే గాక రెండవ (పెద్దల) కాసనసభ యొకటియు నుండవలయుననియు భూస్వాముల కిక్కుమందును ప్రత్యేక ప్రాతి నిస్వముండవలయుననియు తూర్పుయుడియో సమితివారి కుపస్థ సెంపుచు నవాబ్ జెమైన్ ఆల్ఫ్రాన్ గారు కోరిరి. రెండవ కాసన సభయొక్క యవసర వివర దేశములలోనే గుర్తింపబడుచుండ ఇండియాలో నదియొకటికనుటకు సుదీయములేదు. ఏలని రాజకీయ సమస్యలను చక్కగ తెలిసి బలయుతమై ప్రభావిత్రాయము గౌరవింపబడునట్లులే జేతుగల నియోజకవర్గముల నింపి యాలో గాంచుట కింకను చాలకాలము పట్టును.

‘వోటరుల అభిమానము నర్థించుటలో

గల యుపాయములు’

వోటరుల యభిమానమును సంపాదించుటకు ప్రయత్నించు యత్నములవలన కలుగు యపాయములకు ఆల్ఫ్రాన్ గారు హెచ్చరించిరి. ఇతర దేశములందుండి రాజ్యాంగ ప్రభావిత్రాయలో నీ యపాయము వాటిల్లకుండుటకు తగు నిబంధనలు జేర్చబడి యుండును.

ఉద్యోగములకొరకై కాసనసభ్యులను

చంపుచుతినుట

ప్రభుత్వోద్యోగములను సుపాదించి జేట్టుచుని కాసన సభ్యులను విక్రీయింప జేయు తిరుగుదలయు, కాసనసభ్యు లటు పిమ్మట మంత్రులప్రాణము దీనెవరనియు ఆల్ఫ్రాన్ గారు సంయుక్త ప్రాంత కాసనసభ్యులందలి తమ స్వాభావికమునబట్టి నుడిచిరి.

భూస్వాముల ప్రాతినిధ్యము

నైనుకవిమనువారు భూస్వాములకు ప్రత్యేక ప్రాతి నిధ్య ముండరాదనినను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, సెంట్రల్ (కేంద్ర) నాయర్) కమిటీవారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములను తద్యవ్యతిరేకమున నభిప్రాయమును దెలియించిరి గాన, పార్లమెంటుసభవారు నైనుకవిమనువారి నూచనను మన్నించెదరని తెలచుట కంతమాత్రము వీలలేదని ఆల్ఫ్రాన్ గారు బల్గిరి.

సార్వభౌమదంపతులు క్యాండెంసహంసుండి లండనుకు 24 తేదీ తిరిగివచ్చిరి. క్రీస్తునాలోపుగ లండనులో యుండి ఆపిదప వార్సకు పోవుచురు.

కోబ్రా పాలిష్

వలన వీలైనంత త్వరితములో ప్రశస్థమైన మెలుగుండగలదు

కోబ్రా మెలుగు చాలకాలముండి నులభముగ నుపయోగించవలయును. ఇది చర్మమునకు మిగుల శ్రేష్ఠమైనది.

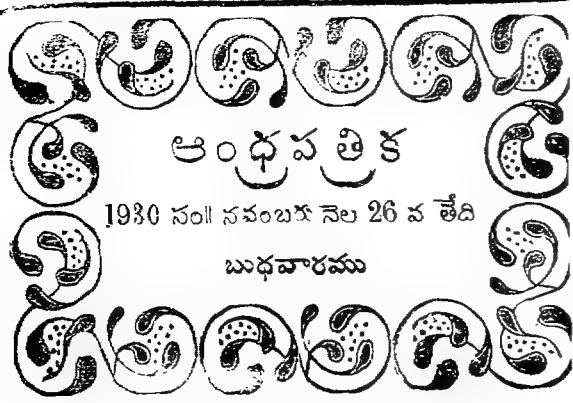
పాదరక్షకులకు నూతన జీవము నిచ్చును

COBRA BOOT CREAMS

నలుపు, గోధుమపన్నె, తెలుపురంగు లో చేయబడినది

Agents: బిల్వెస్ అండ్ కో, మద్రాసు.

ఆత్మీయ స్యము

నర్ ఆల్బియన్ బెనెడిక్టా గారు కొంతకాలము క్రిందట మైసూరు దివానుగ బదిలీయింపబడిరి. వీరు స్వరాజ్యాందోళనమును నిరసించుటలో దిట్టలని నిదివరకు ప్రేరణదాసి యుండిరి. వీరు గూడ, హిందూ దేశపు కోర్కెలను నెరవేర్చుటలో, బ్రిటీషువారెప్పుడును ఆత్మీయస్యమునే జరుపుచున్నారని, ఇంకొకరులో నిపుడు ప్రసంగించిరి. నాల్గుసంవత్సరములక్రిందటనే, కాంగ్రెసుసభ రాండుటేబిలు సమావేశము కోరి యుండెననియు, పిమ్మట అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును కోరియుండెననియు, ఆసమయమున ప్రభుత్వమువారు మానము వహించి రనియు, ఇప్పుడు రాండుటేబిలు సమావేశము గూడ ఫెడరల్ విధానము నేర్పరచు నపుడు, భారతీయుల కది తృప్తిని కలిగింపకున్న దనియు, బెనెడిక్టా గారు వివరించిరి. నిలువనీడ తేక ప్రజలు చీకాకుడియున్న సమయమున, చిత్రాలంకారపూరిత మగు మందిరము గట్టనెత్తించుటవలన ఎటుల తృప్తి గలగదో, ఫెడరల్ విధానమును తయారు జేయుటవలనను, అటులనే తృప్తి గలుగదని, బెనెడిక్టా గారు చాటిరి. ఇప్పుడయినను అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును వెంటనే ప్రసాదించవలయు ననియు, ఇప్పటి కయినను కాంగ్రెసు దీని సంగీకరించునో లేదో యను సందేహము కలదనియు, బెనెడిక్టా గారు శంకించుచున్నారు. నిర్బంధవిధానము అనుదినము ప్రజల మనములను కలవర పెట్టుచున్నది. వారియందు విశ్వాసము సంతరింప జేయుచున్నది.

గాంధీమహాత్ముడు సమాధానము నాశించి, రాజప్రతినిధి గారి తో సంగ్రహించినపుడే, వారి కోర్కెల సంగీకరించుచున్నచో, పరిస్థితు లింత విషమమయ్యెడివికావు. ఎప్పటికప్పుడు ఆలసింపకుండు, తరుణసమయమును విడచుటయు సందేహించుచున్నది. అందుచే హిందూదేశము శాంతి నొందకున్నది. నర్ బెనెడిక్టా గారు బ్రిటీషువారు గోరియే శత్రుణు అధినివేశస్వాతంత్ర్యము నొసగవలయు నని కోరియుండిరి. ఇట్టివాని హితవుగూడ నిరాకరింపబడుచో, భావిరాజ్యము గూర్చి ఆశ పోషమ జాలదు. రాండుటేబిలు సమావేశముగూర్చి మాం చెన్నరులో ముచ్చటించుచు, హిందూదేశము స్వపరిపాలనా సామర్థ్యమును ఉపన్యాసముల వలనను, విమర్శనముల వలనను గాక, కార్య సాఫల్యము మూలముననే గనుపరుపవలయునని, మెన్దను ప్రభువు గారు కోరిరి. భారతీయులకు స్వరాజ్యము జన్మస్వాతంత్ర్యమగునపుడు, దాని ననుభవించుటకు వారికి హక్కుగలదు. ఇతరులకు వారు తమ సామర్థ్యమును గనుపరుప నక్కరలేదు. స్వపరిపాలనము సమభవించుచున్న దేశము లన్నియు సమాన సామర్థ్యము గనుబటచు

చున్నవా? ఇతరుల వివిధసామర్థ్యమును : రీషింపుచున్నారా? లేనపుడు హిందూ దేశము విషయమున మాత్రము, వేరువిధమును సూచింపనేల? హిందూ దేశము తన శక్తిసామర్థ్యముల కొలదియు, తన కను వగు రీతిని పరిపాలనమును సాగించుకొనును. అంతియగాని, ఇతరులను తృప్తిపరచుటకుగాని, అన్యుల మెప్పువడయుటకు గాని, హిందూదేశము యత్నింప దని, మెన్దనుప్రభువు గ్రహించుట మేలు. హిందూదేశపు కోర్కెలను సఫలపరచుటకు, బ్రిటీషువారెప్పటి కప్పుడు ఆస్యము నలుపుట చేతనే, ప్రజలలో ఆసంతృప్తి పెచ్చుపెరుగుచున్నదనుటకు సందియము లేదు. సైమను కమిషను రిపోర్టు దేశమంతటిచే నిరసించబడినను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దానిని బలపరచుట కెల్లర కాశ్యమయినది. ఈ విషయమున నయినను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచెదరను నాశ విఫల మయ్యెను. బొంబాయిరాష్ట్ర మితవాదసంఘమువారు ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనమును నిరసించుచు, ఇందలిసూచనలు వికల్పముగ నున్న వనియు, ప్రస్తుతసందర్భానికిని పెంచుటకు మాత్రమే యివి తోడ్పడు ననియు, తీర్మానించిరి. మితవాదాలను సయిము తృప్తిపరుపని సూచనల గావించుట, బెనెడిక్టా గారు దెలిపిన వైఖరికి నిదర్శనమని ఎంచవచ్చును. హిందూదేశస్థితికూర్చి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి వారమున బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికి సంపినలేఖ జూచిన, దీనియం దెట్టి ఆసంగతమగువాక్యములు గలవో గ్రహింపవచ్చును. మద్రాసు శాంతముగనున్నదని, వీరువాసిరి. అటుల గుచో, నిర్బంధముల నింకను సాగింపనేలనో తెలియకున్నది. బీహారు, బెంగాలు, బొంబాయి, సంయుక్త రాష్ట్రములు, అస్సాం, డిల్లీ మున్నగు ప్రాంతములలో పరిస్థితులు శాంతముగ నున్నవనియు, కాంగ్రెసు ఉద్యమము అడుగంటె ననియు, ప్రభుత్వము వారు దెలుపుచున్నారు. కాని అక్కడ నవలంబించెడి నిర్బంధప్రయోగము తగ్గింపుల గవలంపడు. అరెస్టులను శిక్షలను యధేచ్ఛగ సాగుచునే యున్నవి. కాంగ్రెసుసభ లన్ని రాష్ట్రములలో తగ్గినటుల సూచించబడెను. సభలు పూర్తిగ నిషేధింపబడుచున్నపుడు, అవి తగ్గుటలో మిత ఏముండును? గజరాతులోని యుగ్మమును అహింసామార్గము ననుసరించుచున్నదని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. ఈ యెప్పుడలకు వీరికముందు గూడ కట్టుబడియుండునో, లేక అహింస వట్టి బూటకమని చెప్పెదరో తెలియదు. జహ్వారిదినమున ఊరేగింపులు సభలు మున్నగునవి కక్షాన్వయముగ జరిగెనని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దెలిసిరి. కాని, దీనికి గాను దేశమంతటను జరిగిన అరెస్టులును, శిక్షలును, లాఠీచర్యములను బట్టి చూచిన, జహ్వారిదినము విశేషోత్సాహముతోనే జరిగెనని విదితమగుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వప్రకటనయందలి సూచనలవిషయమై పత్రికలు ఆసంతృప్తి జూపెననియు, మితవాదపత్రికలు గూడ నిట్టి వైఖరినే జూపుచున్నవనియు, ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించెదరు. రాండుటేబిలు సమావేశ మెటుల నిర్ణయించునో యని, హిందూదేశము కొంత ఆతురము జూపుచున్నమాట నిజమే గాని, ఈసమావేశము వలన హిందూదేశపుకోర్కెలు నెరవేరునని ఏరును

భావించుట లేదు. ఇండియా ప్రభుత్వప్రకటనము వలన మరింత ఆశాభంగము కలిగి, రాండుటేబిలు సమావేశముపట్ల గల ఆశ అడుగంటుచున్నది. దేశవైఖరి మారె నని దెలుపుట నిరర్థకము. ఫెడరేషన్ విషయము హిందూదేశము నాకర్షించుటలేదని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రెంచుచున్నారు. దేశ స్వాతంత్ర్య సిద్ధి ప్రజల స్వతంత్రవై ననే ఆధారపడు. నను భావము మరొకగ వ్యాప్తి గాంచె ననుట తథ్యము. ఈవిషయమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సూచింపరయిరి. పత్రికాశాసన మంతరించినపిమ్మట, పత్రికలు మరల చెలరేగుచున్న వని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దెలిసిరి. పత్రికలు కొంతవరకయినను ప్రజాభిప్రాయము నీ సమయమున దెలుపగలగుచున్నవని చెప్పవచ్చును. మరల నొకపత్రికాశాసనము గాని, అర్థి నెచ్చుగాని నిర్ణయబడు నని యూహించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వప్రకటన మవకాశ మిచ్చుచున్నది. ఇట్టి నిర్బంధములచే దేశమునందు శాంతిగుడుగునని తలచుటకన్నను శ్రమ వేరండదు. నర్ ఆల్బియన్ బెనెడిక్టా గారు దెలిపినటుల, యిప్పుడయినను, అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును వెంటనే ప్రసాదించనియెడల, దీనితో తృప్తి జెందని సమయ ముదెంచును. ఆపిమ్మట పశ్చాత్తాపము జెందినను ప్రయోజనముండదు. "ఆస్య మమృతం విషం" అను సూక్తి బ్రిటీషు వైఖరికి పూర్తిగ వర్తించుచున్నది. సమయము దాటినపిమ్మట, ప్రసాదించెడి వరములకు విలువ దగ్గిపోవును. ఆ సంగతిని బెనెడిక్టా గారు చక్కగ వ్యక్తపరచిరి.

రాజప్రతినిధి

మాతన రాజప్రతినిధి ఎవ్వరయ్యెదరను ప్రశ్న తరుచుగా వినిపించుచున్నది. ఎవరికి దోషినప్పేర్లను వారు సూచించుచున్నారు. గారెల్ ప్రభువుగారు రాజప్రతినిధి యయ్యెదరని మరల సూచించబడుచున్నది. ఇంతకు పూర్వము, జట్ లెండు ప్రభువు, సామ్యుయల్ గార్లు మున్నగువారి నామములు సూచించబడెను. నర్ మాల్కాం హెయిలీ గారి నామముగూడ ఈ సమయమున సూచింపబడుచున్నది. తుదకు మాక్స్ నాల్డుగారు రాజప్రతినిధిగ నియమితు లయ్యెదరను వదలిగూడ పుట్టినది. ఈ సంగతి ఎటు లున్నను, లేబరు ప్రభుత్వము వారికి లేబరు ప్రముఖుని రాజప్రతినిధిగ నియమించు తలంపు గలదయ్యు, ఈవిషయమై రాండుటేబిలు సమావేశప్రతినిధులతో మాక్స్ నాల్డుగారు సంప్రతించెదరనియు వెలువడెను. లండను టైముస్ పత్రిక మాత్రము రాజప్రతినిధి నియామకము కక్షప్రశ్న గాగూడ దనియు, లేబరు పక్షమునందు రాజప్రతినిధిగా నుండదగినవా రెవరును లేరనియు, సూచించుచున్నది. ఇతరపక్షములవారు అధికారము వహించినపుడు, తమపక్షమువారినే రాజప్రతినిధిగ నియమించి యున్నపుడు, లేబరుపక్షమువారు ఇతరపక్షములవారి నీ పదవి కేల నియమింపవలయునని, డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక యడుగుచున్నది. హిందూదేశము ప్రస్తుతస్థితిలో, రాజప్రతినిధి ఎవ్వరయ్యెదరని ఎదురుజూచుటలేదు. ఇల్విన ప్రభువుగారు సయితము సలుపజాలని మేలును, ఇతరులు సలుపగలరని తలంప వీలుండదు. రాజప్రతినిధి ఎవ్వరయినను, పరిపాలనవిధానము మార్పుజెందనంతవరకు, వారు చేయగల యుపకారము అత్యల్ప మని, విదితమయినది.

బార్ స్టలు స్కూలు శిక్ష

క్రిమినల్ జాతులకు జైదనివారిని బార్ స్టలు స్కూలుకు బంపగూడదనియు, విద్యనేర్చినవారి కి శిక్ష బాతుగ బంకిరా దనియు, నెల్లూరు సెషన్సు జడ్జిగా రిటీవల తీర్పు జెప్పియుండిరి. వీరి తీర్పుపై ప్రభుత్వమువారింతవరకు అప్పీలుజేసియుండలేదు. అయినను, మేజిస్ట్రేట్లు రాజకీయనేరములలో శిక్షింపబడినవారిని రెండుసంవత్సరములకు తక్కువ గాని కాలమునకు బార్ స్టలు స్కూలుకు బాపుచునేయున్నారు. చెన్నపురిలో ఇటీవల కొందరు యువకులు ప్రస్తుతోద్యమములో పాల్గొనిరి బార్ స్టలు స్కూలుకు బంపబడిరి. బార్ స్టలు స్కూలులో బిక్టరు ఆమితబాధల పడుచున్నారనియు, దీని కన్న కారాగృహములే పెక్కురెట్లు మెరుగుగ నున్నవనియు, సందర్భముల నొగినవారు దెలుపుచున్నారు. బార్ స్టలు స్కూలులో, కొలదిగ ప్రాథమిక విద్యమాత్రము నేర్పబడుచున్నది. అది యైనను పాఠ్యపాఠ్య స్థితిలో లేకన్నది. ఇట్టి స్థితిలో ఎక్కువ విద్యను నేర్చినవారిని గూడ ఈ స్కూలులోకి బంపుటయు, నేరమునకు విధింపబడిన శిక్షాకాలముకన్నను బార్ స్టలు స్కూలులో ఎక్కువకాల ముండ గోరుటయు, దాదాపుగా గనుపించును. పెద్దవారికన్నను బాలుర నెక్కుడు దీర్ఘ శిక్షల పాలేయట, ఘోరముగ గనుపించుచున్నది. రాజకీయనేరములకును తదితర నేరములకును భేదము లేదనట, రాజకీయనిర్బంధితు లెవ్వరో నిర్ణయించుటకు వీలులేదను సాకు కనుగొనుటనే యున్నది. కాంగ్రెసు ఉద్యమనిర్బంధమున బని చేయుచున్నవారిని, అవినీతికరము లగు ఘోరనేరముల గావించినవారివలె పాటించి వారిని సంస్కరించుటకై బార్ స్టలు పాఠశాలకు బంపవలయునని, బార్ స్టలు శాసనము ఎన్నడును ఉద్దేశించియుండదు. 144 వ కెక్షను రాజకీయసభలను నిషేధించుటకు వయోగోపకరములులే, రాజకీయనిర్బంధితులపై దీర్ఘశిక్షల విధించుటకు బార్ స్టలు చట్టమువయోగపడుట, ప్రస్తుతపరిస్థితులలో వింతగాజాలదు. నెల్లూరు సెషన్సుజడ్జిగారు విశాల మగు నిర్ణయము గావించినప్పటికీ గూడ, చెన్నపురిలో నిట్టిశిక్షల విధించుట బట్టి, హైకోర్టురా రీసయమున జోక్యము కలుగజేసికొని, న్యాయాధిపతుల నెల్లరను బంధించెడి నిర్ణయమును గావించుట యవసరము. శాసనసభవా రీవిషయమై తమయభిప్రాయమును ఖండితముగ దెలుపవలసిన యవసరము గలదు. న్యాయశాఖను కార్యనిర్వాహకశాఖనుండి వేరుజేయవలయునని, కాంగ్రెసుప్రముఖులు చిరకాలము నుండియు మొుబెట్టుచున్నను, ఇంతవరకట్టి సంస్కరణము జరుగలేదు. సత్కాగ్రహోద్యమము ప్రారంభమయిన పిమ్మట, మేజిస్ట్రేట్లుచూపుచున్నవైఖరి జూనిన, ఇట్టి సంస్కరణము లేనందువలన కలిగెడిహాని మరింత పరిస్పృట మగుచున్నది. అయినను స్వ రాజ్య సిద్ధి గలుగువరకు, ఇట్టి సంస్కరణము సాగ దగయు, నిందువలన గలిగెడు బాధలను దేశ మొచ్చి యుండవలె ననియు, గప్పట్టును.

బాల్టువినుగారు: లేబరుప్రభుత్వ విమర్శము
బాల్టువినుగారి నాయకత్వము పట్టి, కన్సర్వేటివులు మరెయొకమారు విశ్వాసము గనుబజచిరి. బాల్టువినుగారు కన్సర్వేటివు సంఘమునందు ముచ్చటించుచు, కన్సర్వేటివు లొక్కరే సంయోగముగల పక్ష మని నడిపిరి. బీవర్సుబ్రూకు ప్రభువు, రాధు మూరు ప్రభువుగార్లు కన్సర్వేటివుపక్షములో గలిగించిన చీలికను, వీరు మరచిరి గాబోలు. సామాన్య వాణిజ్యపక్షపు టనికిని, వీరు గుర్తింపనటుల నటించుట విచిత్రము. లిబరలు పక్షమునందును చీలిక గలదు. లేబరుపక్షమునందును గలదు. మూడుపక్షములలో నేదియు దృఢసంయోగము గల పక్ష మని చెప్పటకు వీలు లేకున్నది. కొంతకాలమునకు ఈ పక్షములు మార్పుజెంది, నూతనపద్ధతుల ననుసరించి నూతనపక్షము లేర్పడునని తోచును. ఈసంగతి యటుండ, బాల్టువినుగారు లేబరు ప్రభుత్వవైఖరిని పూర్తిగ విమర్శించిరి. ఏ నిమిషమున నయినను తామంతరించెద మని, లేబరు ప్రభుత్వమువారు భయపడు చున్నటుల, బాల్టువినుగారు తృణీకరించుచున్నారు. కాని, ఇతరపక్షములు ప్రభుత్వ బాధ్యతను వహించుటకు సిద్ధముగ నున్నవా యనుకొన్న గలదు. లేవని, మాక్స్ నాల్డుగా రిటీవల ఘంటా పథముగ చాటియుండిరి. ఇంపీయల్ సమావేశములో చేకూరిన అమూల్యవకాశమును లేబరు ప్రభుత్వమువారు బార విడిచిరినియు, అట్టచాలో రాబోవుసంవత్సరమున జరుగనున్న ఇంపీయల్ సమావేశములో కన్సర్వేటివుప్రభుత్వమువారు తమ పంతమును చెల్లించకొందు రనియు, బాల్టువినుగారు చెప్పట బట్టి, లేబరుప్రభుత్వము త్వరలో నోడి పోయి కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమునకు స్థాన మిచ్చునననమ్మకము వీరి నావహించినటుల దోచును. తాము అధికారమునకు వచ్చినతోడనే, విదేశపస్తులపై సుంకములను విధించెద మని, బాల్టువినుగారు చాటుచున్నారు. బాల్టువినుగారు తమపక్షములో వైకమ్యము గుడుగుపెట్టకై, ఏతరున నయినను లేబరుప్రభుత్వము నోడించుటకు ప్రయత్నించెద రని తోచును.

లేబరు పక్షము : ఇష్టాగోష్ఠిసభ

మాక్స్ నాల్డు మంత్రిగారు లేబరుపక్ష సభ్యులతో సంప్రదింపవలసిన యవసరమును గ్రహించి, ఇష్టాగోష్ఠిసభ జరిపిరి. కొంద రీ సభకు రాలేదట. నిరుద్యోగుల సంఖ్య ఎచ్చినందుకు మాక్స్ నాల్డుగారు చింతించినను, లేబరు ప్రభుత్వమువారు గావించిన కృషిని జ్ఞాపించిరి. వీరు జరిపిన కృషి ఎద్దియో, దానివలన గలిగినఫల మేమియో తెలియదు. ఇటీవల, విద్యను నిర్బంధముగ నేర్పవలసిన వయస్సుకు ఒకసంవత్సరము మించునిమిత్తము విద్యాచట్టము ప్రవేశపెట్టబడెను. లిబరలుపక్షమువారితో రాజీపడి ఈ చట్టము 1932 సంవత్సరమువరకు అమలులోకి రాకుండునటుల, విద్యామంత్రిగారు ఏర్పాటు జేసికొనిరి. లేబరు ప్రభుత్వ దౌర్బల్యము నిది చాటుచున్నది. హిందూదేశము విషయము, లేబరుపక్ష సమావేశములో చర్చకు వచ్చినటుల గనుపింపదు. ఇంతవరకు లేబరు ప్రభుత్వమువారు నిర్వహించిన కార్యక్రమము, లేబరుపక్షసభ్యుల నయినను తృప్తి పరచినటుల దోచదు.

లేడి ఎల్లింగుడను పెయినింగు కళాశాల

శ్రీలను ఉపాధ్యాయులుగ తయారుజేయుట కేర్పడిన పై కళాశాలయొక్క 1929-30 సంవత్సరపు నివేదికము చేరినది. నివేదనసంవత్సరమున, క్షీను గేరి కళాశాలలో సంగీతము నేర్పుచున్న యు పా థ్యా యు డే, ఈ సంస్థ యందును సంగీతమును నేర్పుట కేర్పాటు చేయబడెను. ఈ విషయమై శాశ్వతపు ఏర్పాటు జరుగునని ఆశింపబడుచున్నది. విద్యార్థినులకు చోటు చాల కన్న దనియు, కళాశాల నింకను పెంచి కట్టవలెననియు, ప్రిన్సిపాలుగారు సూచించిరి. విద్యార్థినుల సంఖ్యయందు మార్పు లేకుండెను. యల్. టి. క్లాసులో హౌమెట్టికు పైపు నేర్పబడుచున్నది. శరీర వ్యాయామపుతరగతికూడ కొనసాగింపబడినది. చేతి నయినను, సంగీతమును నేర్పబడుచున్నది. చేతి పనులలో బుట్ట లల్లుట, నూలు వడుకుట, నేత, కుట్టున మున్నగునవి కలవు. అఖిలాభ్యుగారు విద్యార్థినుల వైద్యపరీక్ష గాంచిరి. వ్యాయామములలో విద్యార్థినులు శ్రద్ధ తీసికొనుచున్నటుల, నివేదిక దెలుపుచున్నది. మొత్త ముమీద కళాశాల కొంతవర కభివృద్ధి పొపుచున్నదని చెప్పవచ్చును.

మద్రాసు విచారణసంఘపు నివేదిక

మద్రాసులో ఏప్రిల్ నెలలో జరిగిన పోలీసు చారిత్రకలగూర్చి విచారణ సలిపిన, మహాజనసభా నియమితు లగు అనధికారసంఘమువారి నివేదికను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. డి|| బి|| ఆరోగ్యస్వామి మొదలి, వేమవరపు రామదాసుపంతులు, వి. శివ ప్రకాశమొదలిగార్లు విచారణసంఘమున సభ్యులుగ నుండిరి. వీరు సమగ్రముగ విచారణ సలిపి, పోలీసు వారి కాల్యుల కెట్టి యవసరము లేదని, సూచించిరి. రిపోర్టులో సాక్ష్యము కూడ ప్రచురింపబడెను. ప్రభుత్వమువారు విచారణసంఘమును నియమించి యుండలేదు. గత శాసనసభలో నీవిషయమై సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు గావించిన ఆరోపణలకు ప్రభుత్వసభ్యుడు సరియగు జవా బిచ్చియుండలేదు. విచారణసంఘపు రిపోర్టుప్రకారము, లా-ఆర్డరు రక్షణపు ఏర్పాటులు చెన్నపురిలో నెంత లోభముపైయును నుండెనో గ్రహించుట కవకాశము గలుగుచున్నది. నివేదిక వెల ఆరణాలు. వలయువారు మద్రాసు మహాజనసభ, మద్రాసు అని వ్రాసిన బడయగలదు.

తిరువాన్కూరుప్రభుత్వము : నూలు వడుకుట

తిరువాన్కూరు శాసనసభ వారిదివరకే, ప్రభుత్వపాఠశాలలలో నూలు వడుకుటను నిర్బంధముగ నేర్పవలయునని తీర్మానించియుండిరి. కాని, ఈ తీర్మాన మింతవర కమలులోకి రాలేదు. ప్రభుత్వమువారిపు డీ తీర్మానము నమలులో పెట్టదలచుట, శుభచిహ్నము. ఇందుకుగాను ప్రత్యేకోద్యోగి నియమింపబడెను. ప్రభుత్వ పాఠశాలలలో నూలు వడుకుటను నేర్పవిషయమున, వీరు ఉపాధ్యాయులకు హితవౌనగి, వారికి త్రోవ జూపెదరు. మైసూరు ప్రభుత్వమువారిదివరకే నూలు వడికించు విషయమై శ్రద్ధపహించుచున్నారు. తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారు గూడ నీవిషయమై శ్రద్ధ వహించి, కృతకృత్యులయ్యెద రని నమ్మెదము.

సాంకేతిక వార్తలు

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించువేళ
శ్రీపు గురువారము 27 వ తేదీ సాయం. 6-10 గం.
కుక్రవారము 28 వ తేదీ సాయం. 6-10 గం.

మద్రాసు కార్పొరేషను రేడియో

సంగీత కార్యక్రమము

(ప్రతిరోజున సాయం 5-8 గం. నండి 7 గం. వరకు)

(తిరువల్లి క్లబ్ సమన్వితమున)

శ్రీపు సాయంకాలము (వీధియల్లు ఆర్ కెస్టా) అంగ్ల సంగీతము.

మద్రాసు కార్పొరేషను సంఘమున భ :

మద్రాసు కార్పొరేషను సంఘముయొక్క సాధారణసభ రాజ్ శ్రీ దినంబరు 2 వ తేదీ, మంగళవారము సాయం 5-15 గంటలకు రిప్పను భవనమున జరుగును.

పొరపాటు: 24-11-30 తేదీ గల ఆంధ్రప్రదేశ్ లో

వాగ్దా, విశేషములు, అను క్రిక క్రింద ప్రచురింపబడినయం శములలో నాలుగవదానిలో 'సవ్యాసులు పలువురును వారి కన్యామణులు ఆను మాటలు పొరపాటున పడినవి. 'సవ్యాసులు పలువురు టిబెట్టునకు వెళ్లి మతస్థితును స్థాపించెదరు. తమ కన్యామణులకుడ తమతో తీసికొని వెళ్లెదరు' అని యుండవలెను.

పయనము

చెన్నపురి, నవంబరు 28:—శ్రీయుతులు చక్రవర్తి టి. ఆర్. వెంకటేశ్వర్, టి. యం. రాజన్ గార్లును, శ్రీమతులు టి. ఆర్. లోకనాయకి అమ్మల్, టి. ఆర్. కన్యామణి అమ్మల్, యం. యల్. శ్రీమల్లికార్జుని అమ్మల్ గార్లును నేటి రాత్రి త్రివేండ్లం ఎక్స్ ప్రెస్సులో తిరువేండ్లం వరకు ప్రయాణమై వెళ్లుచున్నారు అని జిక్కర వ్రాయుచున్నారు.

మద్రాసు మద్యపాన నిషేధప్రచారసంఘము:-

పై సంఘము యజమాన్యమున శ్రీపు సాయం 5-15 గం॥ పెరం బూరు బ్యారెక్స్ వందు బహిరంగసభ జరుపబడును. శ్రీయుతులు వి. ఎ. మణిక్యం, జి. రామానుజాలగార్లు మద్యపాన మువలనీడులను నిర్మూలించు తెట్టు? అను విషయమును గూర్చి ఉపన్యసించును.

కీ॥ శే॥ సర్ రామరాధన్ గారు:—సింహళము

నందు వెనుక సాలిసిటరు జనరలుగా నుండినటువంటియు ప్రముఖుడును ఆగు సర్ పి. రామరాధన్ గారు నేటి ఉదయ మన కాలాంబోలో తన స్వగృహమున చనిపోయినది తెలిచి వార్త దెబ్బవైచును. సర్ రామరాధన్ గారు 1851 సంవత్సరము జనించిరి. సంస్కరణముల తరువాత సింహళము మొదటి కానసభకు యితడు, సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడెను. (ఆ. ప్రె.)

మద్రాసునందలి మరణసంఖ్య:—గత 22 వ

తేదీకి ఆంధ్రమేర వారములో చెన్నపురియందు సంవత్సర సగటున వెయ్యింటికి 88, 2 మరణములు సంభవించెను. ఇందుకు వెనుకవారములో 74, 2 మరణములు సంభవించియుండెను. స్థూలకము మువ్వకు తగిలెను. మరణములు లేవు. ఆటలమ్మలని, 1 యెంబెరికు జ్వరమువలన 8, మలేరియా వలన 7 యితర జ్వరములవలన 88 మరణములు సంభవించెను.

మద్రాసు కార్పొరేషనుసంఘము:—పై సంఘము య

జమాన్యమున శ్రీపు సాయం. 5-8 గంటలకు పెరంబూరు వాడి య పార్కు మైదానమున బహిరంగసభ జరుగును. చికాగో వార్తవృత్త, డా॥ పోల్, యస్. క్రెస్టీ, పి. హెచ్. డి. గారు, "అమెరికాయందు కార్మికుల స్థితి" అను విషయమును గూర్చియు, ఆర్ జనార్దనం నాయుడుగారు, "కార్మికుల సాంఘిక ప్రస్థానిర్యానము" అను విషయమును గూర్చియు ఉపన్యసించును.

తిరువల్లి క్లబ్ సోలీసు కాల్యుల అనుభిక్తార విచారిణ సభను నివేదిక:—మద్రాసు మహాజన సభాకార్యదర్శులు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు. వెనుక తిరువల్లి క్లబ్ సోలీసుల పోలీసుకాల్యుల విషయమై విచారిణ గావించుటగాను నియమించబడిన విచారిణసంఘమువారినివేదిక మహాజనసభ సారి చే ప్రచురింపబడెను. ఈ నివేదిక ప్రకారము మహాజనసభకుండు 6 ఆకాలము అమృతమును వెయ్యవారు ప్రేక్షకులనందు కొనవచ్చును. ఈనివేదిక ముద్రించుటకు స్వదేశీకాగితము ఉపయోగించబడియున్నది.

ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిసమాజము

పై సమాజపు యజమాన్యమున, 27 వ తేదీ గురువారము సాయంత్రము 4 గంటలకు కాలేజీవనమునందు శ్రీయుత దోమా వెంకటస్వామి ప్రసాదగారు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యసము కావించెదరు. జేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు రథ్యత వహించును. ఎల్లరును విచ్చేయవలయు.

ఉవ్వలూరు వెంకటసుబ్బాస్వామి.

కార్యదర్శి 25-11-30.

రాకపోకలు:—తెప్పి నెంట్లు కలనలు, కామిరాన్ గారు చెరసాలు ఇక స్పెక్టర్-జనరలు నిన్న రాత్రి ఉదయం డలయనకు వెళ్లిరి.

మేజరు కే. ఆర్. కే. అయ్యంగారుగారు నిన్న రాత్రి కూనూరు వెళ్లిరి.

మేజరు జనరలు స్వామికాగారు సర్దుకు - జనరలు నిన్న రాత్రి బరహంపురమునకు వెళ్లిరి.

మిర్జాపురం జమీందారుగారు నిన్న రాత్రి మిర్జాపురమునకు వెళ్లిరి.

చల్లపల్లిరాజుగారు నిన్న రాత్రి చల్లపల్లికి వెళ్లిరి.

కే. పట్టాభిరామయ్య యం. యల్. సి. గారు నిన్న రాత్రి మచిలీపట్నమునకు వెళ్లిరి.

గొల్ల డిల్లీ బి. వి. మనుస్వామినాయుడుగారు సి. అబ్దుల్ హక్ ముగారు మద్రాసు షిప్ నేటి మధ్యాహ్నము మోటారులో కావేరీపాక్కమునకు వెళ్లిరి.

వాతావరణ నిర్ధార

1930 సం॥ నవంబరు నెల 26-వ తేదీ బుధవారము

మాఖ్యజిల్లాలు	మీ అత్యధిక గత 24 గంటలలో	మీ అత్యధిక గత 24 గంటలలో	మీ గత 24 గంటలలో	మీ గత 24 గంటలలో	మీ గత 24 గంటలలో
గోపాలపూర్	85	62	...	12.0	+ 0.1
వికాఖపట్టణము	82	68	...	16.6	+ 6.0
కాకినాడ	81	65	...	83.2	+ 21.2
మచిలీపట్టణము	83	67	...	82.4	+ 18.9
కర్నూలు	87	59	...	4.8	+ 0.2
బళ్లారి	85	62	...	12.5	+ 6.6
అనంతపురం	12.1	+ 6.5
కడప	85	67	...	13.1	+ 4.9
నెల్లూరు	85	70	...	27.7	+ 9.4
మద్రాసు	81	74	0.2	41.0	+ 16.8
కడపలూరు	81	73	0.4	24.7	+ 0.4
నెల్లూరు	83	67	...	22.9	+ 1.8
సేలము	87	71	...	16.3	+ 6.1
కోయంబుత్తూరు	82	70	...	24.4	+ 14.5
తిరుచనాపల్లి	84	72	0.2	29.8	+ 18.0
నాగపట్టణము	79	74	2.9	41.8	+ 16.0
మధుర	85	74	...	20.7	+ 8.8
పాంబన్	82	77	0.8	15.9	+ 3.2
పాలంకోట	0.1	12.5	+ 0.7
తిరువేండ్రము	84	77	0.7	21.8	+ 5.1
కాచ్చిన్	89	77	...	23.0	+ 9.7
కాళికట్టు	91	75	...	23.7	+ 8.5
మంగుళూరు	91	73	...	14.0	+ 3.5
తెంగుళూరు	80	60	...	10.3	+ 1.6
మేర్ కార	74	64	...	11.8	+ 0
కొడైకనాల్	59	49	0.8	82.7	+ 16.0
కూనూర్	64	54	0.2	85.8	...

విరాట్ పులలో మేఘములు అట్టువగ నున్నవి. రాత్రి వేడిమి మామూలుకన్న తక్కువగ నున్నది. కర్నూలులో ఆర్ద్రత తక్కువగ నున్నది. కడపలూరులో 0.4", మద్రాసులో 0.2" వర్షము పడెను. మేఘము లధికముగ గలవు. మద్రాసులో వేడిమి తగ్గెను.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యగారు, అసిస్టెంట్ వాతావరణావ్రజ్ఞుడు వర్ష పాతము

పూనా, నవంబరు 26:—కొలత:—పొర్టువైన్ $\frac{1}{2}$, నాగపట్నం 8, పంబం, త్రివేండ్ల $\frac{1}{2}$, కడపలూరు $\frac{1}{2}$, తిరుచనాపల్లి, మద్రాసు, కూనూరు కొడయకనాల్ $\frac{1}{2}$ అంగుళములు. మద్రాసు వైశ్రాంతిముల ఉరుములవర్షము పడును. (ఆ. ప్రె.)

తమిళనాడు కార్యసంఘము

విద్యార్థులకు అధ్యక్షుని విన్నపము

మద్రాసు, నవం 26:—తమిళనాడు విద్యార్థులకు రాష్ట్ర కార్యసంఘాధ్యక్షులకు ఎన్. సత్యమూర్తిగారు యిట్లు విన్నవించుచున్నారు:—

మీరు స్వరాజ్యమును బడిసిన భావిభారతదేశ పాదలు అందుకు సంసేదముగ నుండవలెను. వస్త్రములందును, మిగుల గావలసిన యితర వస్తువులందును స్వదేశీదీక్ష విడువరాదు. బ్రిటిషు వస్తువులను, ముఖ్యముగ స్టేషనరీ, తిను బండారములు, బిస్కెటులు మున్నగునవి విడువవలెను. పాగ్ తొగు యే అవసరమైనచో సిగరెట్లను మానుడు. ప్రతినెలాఖరు అదివారం ఉదయం 8 గం. జాతీయపతాకమునకు వందనముచేయుడు. మిగుల మంచి అవకాశముగలదు. సమయమునకు తగినట్లు ప్రసక్తిచవలెనని సత్యమూర్తిగారు కోరుచున్నారు.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి సముద్రయానము

ప్రస్తుతము నదిలో పడవమీద

గౌహాటికి వెళ్లదలచుట

కలకత్తా, నవంబరు 25:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు స్త్రీమరులో సింగపూరుకు సముద్ర ప్రయాణమును చేయుట ప్రస్తుతము నిలిపివేయబడెను. వారి పుడు పడవలో గంగానది మీద ప్రయాణముచేసి గౌహాటికి వెళ్లదరు.

నేడు జ్వరము రా లేదు. నేడు ఖులాసాగానే యున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

తిరువాండ్రం

ప్రభుత్వపాఠశాలలో నూలుపడుకుట

తిరువాండ్రం, నవంబరు 28:—పంపానపు పాఠశాలలలో నూలుపడుకుట విధిగ నేర్పడవలెనని కానసభలో చాల కాలముక్రిందటనే తీర్మానింపబడినను ఇప్పటి కేమి యత్నములు జరుగలేదు. కాని ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారిచే టి. కేలం పిల్లెగారు, ప్రత్యేకోద్యోగిగ నియమించబడిన, వీరు ఉపాధ్యాయులకు నూచనలుగావించురు.

నాగరుకోయిలలో వచ్చేవారము గొప్ప స్వదేశీ ప్రదర్శనము జరుగును.

విద్యార్థులఖద్దరుదీక్ష

తెలవాడియందు ఎదాతువ హైస్కూలునందు విద్యార్థులందరును ఖద్దరుధరించి తమను జూచి ఉపాధ్యాయులుగూడ క్రమేణ ఖద్దరుధరించునట్లు చేయవలెనను సుదేశ్ కమిటీ అట్లు ప్రారంభించిరి. కాని ఉపాధ్యాయులకు విద్యార్థులవర్గ కోసము కలిగించుటచే కఠినముగ కామచుండిరి. విద్యార్థులు నిరసన ముదెలిసిరి. ఆవిషయము విద్యాకాఖ డైరెక్టరుగారికిని, మహారాజగారికిని దివానుగారికిని తెలిదండ్రులకును ఫిర్యాదుచేసిరి. (ప్రె. ప్రె.)

బొంబాయిలో 24 వ తారీఖున కాల్యులు

రివాల్వరును పరీక్షించుటకు జరిగినవి

బొంబాయి, నవంబరు 26:—24 వ తారీఖున విజబడిన రెండుకాల్యులు రై నెన్న రివాల్వరు కలిగిన యిద్దరు బోరావాదిచే జరిగినవిని యిప్పుడు తెలియపచ్చినవి. వారు పికాపనవల్లిరి. అందులో ఒకరు రివాల్వరు యెట్లు పనిచేయునో పరీక్షింపవలెనను. కావున రెండవనాడు తుపాకిని గాలిలో వేల్చెను. పోలీసులు వీరిని కనగొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

తిన్న వెల్లిలో అరెస్టులు

తమిళ కాంగ్రెసు సంఘ తీర్మానముల జప్తు

తిన్న వెల్లి, నవంబరు 25—తిన్న వెల్లి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ సహాయ కార్యదర్శియగు యెన్. ముత్తయ్య పిల్లెగారి పుస్తకాలయమును జిల్లా ముఫర్సీ యుగారును పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుగారును మరికొందరు పోలీసువారును సోదాచేసి తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘమువారు మద్రాసులో గావించిన తీర్మానములను 1500 ప్రతులను జప్తుచేసిరి. పిల్లెగారిని, కార్యదర్శి ఎ. పిరబాహుపిల్లెగారిని మరె ముగ్గురిని అరెస్టుచేసిరి. (ప్రె. ప్రె.)

ఫ్రెంచి వైమానికుల మేరీ పిల్లిజిగారు 25 తేదీ ఉదయం కలకత్తానుండి విజనూలాడెను (రంగూను చేరువ) చేరెను. విమానము యందుక మరమ్మతు కోరుచున్నది. రాయలు విమానదళము విమానము పర్ జిక్రీ సాల్వండుగారితో రంగూను విడిచి డిల్లీపోయెను.

చెన్నపురి కార్మి రేషనుసభ

నగరాభివృద్ధికరములగు సూచనలు

స్థాయిసంఘమువారి శిఫార్సులపై చెన్నపురి కార్మిరేషనుసభ సాధారణ సమావేశము నిన్నటి సాయంత్రము రా॥ ౭.౩౦. జి. కమలానామిశ్రేణిగారి అధ్యక్షతన జరిగెను.

లారీస్టేషనువద్ద తెలిపాడు

పట్టణవిభులలోని కనపు మొదలయిన వానిని ఎత్తిన యు మోటారు లారీలుంచే నేవనుపట్టణ లోపలకు ఏర్పాటు చేయుటకుగాను ఆరోగ్యస్థాయిసంఘమువారు, శిఫార్సు చేసియుండిరి. కాని పన్ను, అధిక స్థాయిసంఘమువారు దీని సంగీకరింపలేదు. శిఫార్సుప్రాయము జరింపబడిన ఉభయ సంఘముల సంయుక్తసమావేశమున దీనియను మూలంబు బడినది. అచట శిఫార్సు ఆమోదించబడినది. శిఫార్సు సభవారిచే దీనికగ్రీవముగ నామోదించబడినది.

రైల్వేభవనములపై మ్యూనిసిపల్ కన్సు

దక్షిణయెండియా రైల్వేకంపెనీవారి భవనములపై మ్యూనిసిపాలిటీవారు పన్నులను వసూలు చేయు విషయమై ఈ చట్టమునందు నూచింపబడినది. ఈ సభను ఏర్పాటుచేయుటపై విధింపబడవచ్చునో యను సమస్యను చర్చించుచు ప్రభుత్వమువారు స్టేషనుకు సంబంధించియుండ, బావులు, సరకులు దింపు కట్టడములు, బొగ్గుంటలు చిన్న వంతెనలు, ఓడరుబిడ్డిలు మొదలైనవి భవనములకంటెక్కి చెందనియు, అందుచే వానిపై పన్ను విధింపబడరాదనియు, తీ అడుగులకు మించినచో ఉక్కుతెరకలపై గూడ పన్ను వసూలుచేయరాదనియు నూచించిరి.

ప్రభుత్వమువారు గావించిన ఈ విభజనాక్రమము మద్రాసు మ్యూనిసిపల్ చట్టము 100వ సెక్షనుకు విరుద్ధముగ వర్తించుననియు, ఆక్రమ ప్రకారము స్టేషను భవనమునందే వీనిని చేరుచేయుట ఎందుకు ఉద్దేశించబడియుండలేదనియు, స్టేషనుకు సంబంధించక రోడ్లపై నుండి ఓడరుబిడ్డిలపై పన్ను విధింపబడుట లేదనియు, స్టేషనుకు సంబంధించినవానిపైనే కన్సు విధింపబడుచున్నదనియు కమిషనరుగారు అభిప్రాయము తెలియబెట్టిరి.

శ్రీ సత్యనారాయణ కమిషనరుగారి మాదనల ఆమోదించబడినదిగ ఉపపాదన గావించిరి. ఉపపాదన ఆమోదించబడినది.

నాటకములు, సినిమాలు మొదలైన వినోదములపై కన్సు వసూలుచేయు చట్టమునందు 2వ సెక్షను లో "స్టాని కార్మి కార్మి లు" అను పదమునకు మద్రాసు కార్మిరేషను లేక మునిసిపల్ సభము అని నిర్వచనము గావించబడి యున్నందున, ప్రతి మారు ఏ ప్రదర్శనమునకు గాని నెహ్యూరిటిని నిర్ణయించుటకు గాని పన్నును విధించుటకు గాని కార్మిరేషను సభవారి అనుమతి కావలయునని ఉద్దేశముతో కోరియుండుటచే, అట్టి పద్ధతి ఆసాధ్యము కావున ఈ ఉద్దేశకారణాలను పథివారు కమిషనరుకు వివరింపబడి తీర్మానము గావించినది నూచింపబడినది.

శ్రీ సత్యనారాయణ కమిషనరుగారు ఉపపాదనపై కమిషనరుకు ప్రదర్శనములపై పన్నువిధించు అధికార మొసంగబడుట కామోదింపబడినది.

పీజిల్పానగునకు సమీపములో నుండు పట్టికువక్కా కాపుకు తెలిసిన భూమిని జుత్తు ప్రదర్శనకాలన అభివృద్ధిచేయుటకుగాను కార్మిరేషనువారు కాలము తీసికొనుటకు కమిషనరుగారు గావించిన శిఫార్సును సభవారు ఆమోదించిరి.

పాన్సుకచెర్రి, నెత్తుకచెర్రి అను పల్లెల స్థితిగతులను గుర్తించుచు సంఘమువారు గావించిన నివేదికపై కమిషనరుగారి అభిప్రాయములను సభవారు ఆమోదించిరి.

6-9-80 వ తేదీన ప్రభుత్వమువారి నొసగిన ప్రకటన యందు రు 10,000 లకు తక్కువపడునటువంటి మొదల కాపిటల్ పనులకు కార్మిరేషను ఆదాయమునండి చెల్లింపవలెనని గాని ఋణము గైకొనినదనమునండి చెల్లింపరాదనియు, గత సంవత్సరము రు 9-87 లక్షలకు దరఖాస్తుచేయబడిన రుణము ఇటువంటి చిన్న చిన్న పనులపై చెల్లించుటకే ఉద్దేశించబడినదియు, ఋణము తీసికొనిన దనము నీవిధముగ చిన్న పనులపై చెల్లించినచో తాత్కాలికముగ పాటల కిది స్వల్పపక్ష్యతో తృప్తి కలిగించినను, రాబోవు సంవత్సరాలపై విడిచాల గొప్ప భారముగ నుండగలదు. కావున ఈ పద్ధతి సమీక్షించి తానియు నూచించిరి.

కార్మిరేషనువారు కెట్టుకొనిన ఋణపు దరఖాస్తునందు సేకములను చిన్న చిన్న స్థితిముల వివరింపబడినది. ఇది యిచ్చియు మొత్తముగా చేర్చినచో అందులకు కనీసము కొన్ని లక్షలకు పడును.

ఈవిధముగ నూచిన శిఫార్సున ఋణము తక్కువైనది కాదు.

ఇంతయు త్రవలు కార్మిరేషనువారి ఆదాయమునండి గైకొనటకు సాధ్యమునకాదు. ఇదియు కార్మిరేషనువారి ఆదాయమునందీయే ఈపన్నులన్నిటిని చేయించవలసి యుండిన ఎన్నియో సంవత్సరాలకు గాని అని పూర్తికావు. అట్టియుముల గైకొనుటకు కార్మిరేషను స్ట్రెసు అనునదియు చున్నది-అని కమిషనరుగారు తన అభిప్రాయమును చెప్పిరి.

శ్రీ చక్రవర్తిగారిగారి:—"కమిషనరుగారి అభిప్రాయముల ప్రకారము అధ్యక్షుల వీరియందు ప్రభుత్వమువారికి ప్రాయముటకు వారి కధికార మొసంగుటకు తీర్మానము నవపాదించింది. శ్రీయుత జివీస్టేషన్ గారు ఉపపాదనను బలపరచిరి.

శ్రీ కొండవరపు ముదలి గారుగారు, దామగిరిగారు ఉపపాదనను బలపరచుటకు ప్లానింగు బ్రతుకు నిర్ణయించుటకు ఇదియే తగిన యదనవి పట్టిరి.

శ్రీ గద్దె రంగయ్యగారుగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు ప్రభుత్వమువారు తాము అప్పిచ్చు ధనమును పట్టికో గూడ వసూలు చేసికొనునట్లుగానీయు, అట్టిచో వారు కార్మిరేషనువారి ధనము చేవిధముగ వ్యయపరచెదరను విషయమునందు జోక్యము కలగజేసికొన వలసిన పని లేదనియు, పాటలకు అనేకములకు సౌకర్యములను గావించవలసిన బాధ్యత కార్మిరేషనువారిపై కలదనియు పట్టిరి. వీరివ శ్రీ సత్యనారాయణగారి యుపపాదన ఆమోదించబడినది.

"పీజిల్పానగునకు నున్న ఓడరుబిడ్డి కను మొయిలై నెన్ను భర్తలకు కార్మిరేషనువారు" భరోసాలయ్యవని యుం. యన్. యం. రైల్వేకంపెనీ ఏజెంటు ఇన్చార్జ్ ప్రావీయం డెను. ఈ వంతెనకు నిర్మాణము కను వ్యయముతో కార్మిరేషనువారు తన భాగముగా ఇచ్చి కనవరము లేకుండుటలకు వంశెనల మొయిలై నెన్ను ప్రభుత్వమువారు గాంటు నొసంగుదుటచేతను రైల్వేకంపెనీగారి కోరిక నామోదించవచ్చునని కమిషనరుగారు శిఫార్సుజేరి.

శ్రీ సత్యనారాయణగారి మాదన నామోదించుచు ప్రభుత్వమువారికి విషయములను చలపానోసంగి చనిలేదనియు, ప్రస్తుత అధికార నితరులకు కార్మిరేషనువారి వ్యయమును భరింపజాలరనియు పట్టిరి.

జి. జి. జి. వారాయాస్వామిశ్రేణిగారిగారు యుమును పక్కకపట్టివారి విచారణ కంఠపథ్యమైనది ఉపపాదన గాంచెరి.

ఉపపాదన ఆమోదించబడినది.

కార్మిరేషనువారి పరిపాలనావివేదికపై

విభుత్వవిమర్శన

కార్మిరేషనువారు 1928-29 సం॥ నివేదికపై ప్రభుత్వమువారు గావించిన విమర్శయందు చెన్ననగరముయొక్క ఆరోగ్యస్థితి, బాంబయి, కలకత్తా పట్టణము లకుంచె చాల పీనముగ నున్నదనియు, శిశుసంరక్షణకేంద్రములు పాకకాలలను వైద్యపరీక్షకప్ప పిగిలిన ఆరోగ్యకాభావరీపాలన యంతయు చాలా నిర్లక్ష్యపాతరకు గున్నదనియు, అందుచే ప్రభుత్వమునకు కార్మిరేషనుసభ్యులు తమవైగల బాధ్యతను లగనంతగ గుర్తించుటలేదని ప్రభుత్వముగారు పేక్షయించుచు వ్హారనియు, కార్మిరేషనుగారి గృహనిర్మాణపనులు అన్ని కమగ లేవనియు, పారిశుధ్యము అసంతృప్తికరముగ నున్నదనియు, పిల్లలను శుభ్రము చేయుపద్ధతులు చాల పురాతనము లైయున్నవనియు, ప్రతిరోజు నున నడు ఈ విధముగ అల సత్యమును ఉపేక్షాభావము ఏర్పడుట ప్రమాదము కలగ జేయుచున్నవనియు నూచించిరి.

శ్రీ సత్యనారాయణగారు వైవాక్యములకు అక్షేపించుచు ప్రభుత్వముగారు పట్టణారోగ్యము తీగడకువచ్చుట కన్నివిధముల తోడ్పడాలెనో అన్నివిధముల సాయముచేయుచు, కార్మిరేషనువారిని అక్షేపించుట వ్యాయమా యని ప్రశ్నించిరి. పొట్టుట్రువారికి సముదరీకము పొడుపునకు కట్టకములు నిర్మించుకొనట కనుమతి యొసంగి, బార్లెటను నివాసుకు సముదరీకసౌకర్యమును గోల్పోవజేసిందలకు ప్రభుత్వమువారికి ఏ సమాధానము చెప్పిందని ప్రశ్నించిరి. కార్మిరేషనువారు ఇటీవల కాలది సంవత్సరములకు అనేక నగరాభివృద్ధికరములను విధును నిర్వహించియుండిరి. పన్నునుపైతము చెల్లించిరి. ప్రభుత్వమువారు తన పరిపాలనాదల లోపములను గుర్తించకకయితే కలను అందును ప్రధాన పురపాలక సంఘముచూచి యిట్లు అక్షేపించుట పాడిగదని పట్టిరి.

శ్రీ జేక్కగారు మాట్లాడుచు కార్మిరేషను, ప్రభుత్వములను మధ్యనన్న సుబాధ సంకేత కోరిదగినట్లుగ లేదనియు, కార్మిరేషనువారికి గల కష్టములను ప్రభుత్వమువారు పూర్తిగ గమనింపలేనియు, ప్రభుత్వమువారు గావించిన పురపాలక విషయములు మాత్రము విశ్లేషణమే ననియు ఈవిషయములపై పూర్తిగ చర్చించుటకై కార్మిరేషను ప్రభుత్వము కొందరును ప్రభుత్వమువారును సోక సమావేశము గావించుకొని కల సమాట్లాడుట యుక్తముగ నుండునని నూచించిరి.

శ్రీ జి. పి. ఆచార్యగారు ప్రభుత్వమువారి మాదనము ఆమోదించుటకు పట్టెను. "కార్మిరేషనువారి పరిపాలన

నివేదికపై ప్రభుత్వమువారు గావించిన విమర్శయందలి వ్యాఖ్యలు, ఆవాంశ్యకములను అవస్తుతమును నిరూ షకముం డిట్టి అభిప్రాయములనుబట్టి సంపాదించు ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుటకుగాను ఈ విభాగ రేషనులకు సభికార మొసంగుచు వ్హారు" అను ఉపపాదన గావించిరి.

శ్రీ గద్దె రంగయ్యగారుగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు ఈనాక్యములను ప్రావీనవారికి సాధిక సఫల పరిపాలనాభవము లేదని విశేషముచున్నదనియు, కలకత్తా బాంబయి పట్టణములకుం తెను చెన్ననగరారోగ్యము చాల బాగగ నే యున్నదనియు పట్టిరి.

శ్రీ రేమిగారు మాట్లాడుచు ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము తెల్పునట్లు వారికి వ్హట్లాడి తిరి అదేవిధముగ విచారి నాక్షేపించుటలకు ప్రమాణములేదనియు, ప్రపంచమునందు వేరకాని యేదరహితులు కారనియు, అట్టివాక్యములను ప్రాయముట ప్రభుత్వము రికి వ్యాఖ్యముకాదని తామును బలించి నను తిరిగి వారిని అక్షేపించుటలకు ఉపయోగ నుండదనియు, జేక్కుగారు నూచించిన సమావేశము ఫుకారిగ నుండగదనియు పట్టిరి.

జెదప బిషిగారు మాట్లాడుచు తన ఉపపాదనను ఉపచంపించుకొనిరి.

జేక్కుగారి మాదన ఆమోదించబడినది.

ఆంబు సభ మగి నెన.

"గురు" బెర్నార్డుసాగారు

వంశాదు సాహిత్యసమితివారికి సందేశము

లాహోరు, నవం 24:— బెర్నార్డుసాగారు వంశాదు సాహిత్య సమితివారికి సందేశమును "గురు బెర్నార్డుసా" అని సంతకము చేసి భారతీయ వాసులకు చాల్చిరి. ఈ సమితికి వంశాదు విశ్వవిద్యాలయము ఉపాధ్యక్షులగు ఎ. సి. వుల్పురుగారు అగ్యుతులుగ నుండిరి. ఈసమితి ప్రేమసాహిత్య కళా ప్రచారమునకై స్థాపించబడినది. కేక్కుండు ప్రపంచ విఖ్యాతిగలవారు వంశాదుల సంగీతి. బెర్నార్డుసాగారు తన ఛాయా పటమునను ప్రేమము, పంపిణు కిం "బాగ వా ఆస్థులు డయ నర్దులు" అని ప్రాసేరి. సాగాజ్యుష్టి, ప్రాప్తసమితి గిల్పురురుగారు ఈ సమితి అభివృద్ధిగ గోతును పంజేశముల సంగీతి.

బొంబాయి గవర్నరు

బొంబాయి గవర్నరు సర్ ప్రెసిడెంట్ నైక్కుగారు సింగులో పదిరోజులు సంచారము గుంించి నేడు చక్ర అను కాకపై బొంబాయికి వయన మైరి. అనుకొన్నరీతి కాంగ్రెసువారి పట్ల జండాలు ప్రజోప మేళము జరగలేదు. (ఆ. ప్రెసు.)

నేనాగపటికి మీసోలు

ధిల్లీ, నవంబరు 28:—వైస్రాయిదంపతులు నేనాగపటి యకు సర్ విలియంబర్డువుతుగారిని వారి భార్యకును తమకా సకనందు విందు గావించిరి. నువారు 180 మంది అతిథులు వచ్చిరి. వైస్రాయిగారు అతిథులచేసినను, కొనియాడిరి. వైస్రాయిదంపతులు స్వయముగ నేనాగపటికి వైంకు డగజెట్టిరి. (ఆ. ప్రె.)

వెద్దాపురం చందాదారులకు

విజ్ఞప్తి

మా ఏజెంటు ఆరాధ్యుల మూటయ్యగారు. మీ గ్రామములో పత్రికలుఇచ్చుటకు చందాలు వసూలుచేయుటకు మీ గ్రామస్థులు రాజశ్రీ ముత్తా కామరాజుగారి కుమార్తె సత్యనారాయణ గారిని నియమించియుండిరి. ఇప్పుడు కొన్ని కారణాంతరములచే ప్రస్తుతము వారిని తొలగించి వారిస్థానే చందాలు వసూలు చేయుటకు వ॥ రా॥ శ్రీ॥ ముత్తరాజు గవరాజుగారిని నియమించినారు. వారు వచ్చి మీస్థులను అడగవరకు మీరు చందాలు ఎవరికిన్ని యివ్వనక్కరలేదు. పత్రికలు మా మూలుగానే సావర్ణికౌట నుండి ము.పి. వచ్చి బట్టాడా చేయును. యీ తేదీనుండి నడరు ముత్తాసత్యనారాయణగారికి యిచ్చే చందాధనము అంగీకరింపబడదని చందాదారులు ముఖ్యముగా తెలిసికొన బ్రార్థితలు.

వ్యవస్థాపకకు.

వ్యాయామ క్రీడలు - క్రికెట్టు

విజయనగరం జట్టు

చెన్నపురికి వచ్చుట

నగర వ్యాయామ సంఘములు జట్టునకు ఘనమగు స్వాగత మొసగుట

మద్రాసు, నవంబరు 25:— విజయనగరం జట్టు ఆటగాళ్లు, హాబ్స్, సబ్ కెప్టెన్, మహారాజాకుమార్ గార్లు కలిసి నేడు కలకత్తా నుండి చెన్నపురికి విచ్చేసిరి. వీరికి ప్రేమనగరం, యా. సి. జట్టు సభ్యులును, యా. యు. సి. గ్రూప్ వి. ఏ. ఏ. సంఘముల సభ్యులును, యితర వ్యాయామ క్రీడాభిమానులు ప్రేమనగరం ఘనమగు స్వాగత మొసరి క్రికెట్ యోధులు హాబ్స్, సబ్ కెప్టెన్, మహారాజాకుమార్ గార్లు, యితర ఆటగాండ్లను సమీక్షించుకొనుట గావించబడిరి. ఈ జట్టువారు రాజ్ కోట వారమునాడు చెన్నపురియందు పోటీ ఆడెను.

* * * * *

విజయనగరం జట్టు పర్యటనము

విజయనగరమునందు గొప్ప ఆహ్వానము

(నృసింహవిలేఖరి)

విజయనగరం, నవంబరు 25:— విజయనగరం మహారాజాకుమార్ గార్లు వారి జట్టు కలిసి ఆటగాండ్లను నేడు కలకత్తా నుండి విజయనగరమునకు వచ్చిరి. విజయనగరం క్లబ్బు సభ్యులు ప్రేమనగరం చాలముంది వీరికి ఘనమగు ఆహ్వానము సేసిరి. మహారాజాకుమార్ గారి కిల్లియన్ మహాదేవి గారు కూడా ప్రేమనగరమునకు వచ్చి తన ఆహ్వానమును తెలియజేసిరి. విజయనగరముయొక్క ముఖ్య వ్యాయామదులు సంస్థాపకులు అధికారులు వ్యాయామ క్రీడాభిమానులు ఇతర నగర ప్రముఖులు క్రికెట్టు ఆటగాండ్లను ఆహ్వానము సేసిరి. ఇతరులు ప్రముఖులంకృతులు గావించబడిరి. ఈ కలకత్తా పాటి. శ్రీ జి. రామచంద్రారెడ్డిగారు విజయనగరం క్లబ్బు కిక్కిరింపజేసెను. రెండు వ్యతిరేకములు ఉండి విజయనగరం జట్టునకు సేరి, మహారాజాకుమార్ గారు తన జట్టుతో పులి వారి కోడలబడిని స్వాగతమునకు గాను పొరులకును క్లబ్బు సభ్యులకును పంపిన మొదటి.

* * * * *

కలకత్తా తెన్ని సుపందెములు ఏర్పాటులు

ఆంగ్లేయ జట్టు రాజ్ కోట శుక్రవారమునాడు బొంబాయి చేరెదరు

రామస్వామిగారు, పోలార్డు సతి గారితో ఆడెదరు

కలకత్తా, నవంబరు 25:— ఆంగ్లేయ తెన్ని సుపందెములు రాజ్ కోట శుక్రవారము 28 వ తేదీన బొంబాయి చేరెదరు. వీరు వెంటనే బొంబాయి నుండి కలకత్తాకు బయలుదేరెదరు. బొంబాయి నుండి వెలివిదేశీ వ్యవహారముల యీ పందెములను పాల్గొన తమ ఉద్దేశ్యమును తెలిపియున్నారు ఇ.డి. ఆండ్రూస్ గారును గ్రహముపతి గారును ఒక జట్టుగా మిక్కిలి బలమును పోటీలందు ఆడెదరు. సి. రామస్వామిగారును, పోలార్డు సతి గారును ఒక జట్టుగా ఆడెదరు. డి. ఎ. హార్డెన్ గారు ఇంగ్లీషు డేవిడ్ కెప్ ఆటగాడు స్ట్రాక్సు సతి గారు సహాయకారిగా ఆడెదరు.

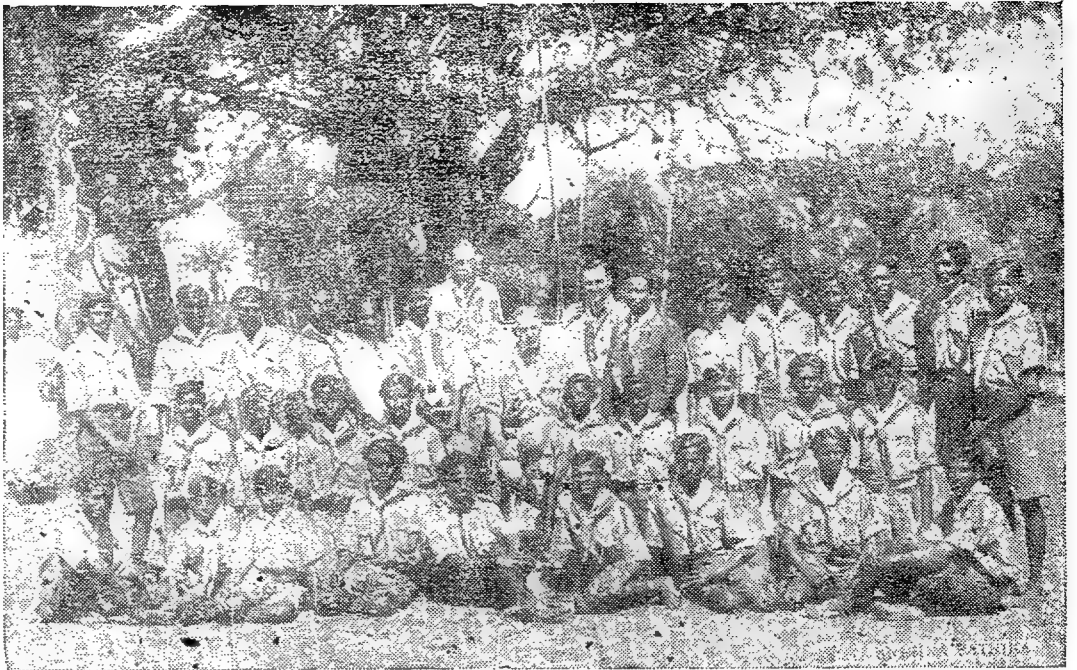
మద్రాసు నందు క్రికెట్ పోటీలు

చెన్నపురియందు గత వారంతమున జరిగిన క్రికెట్ పోటీల ఫలితములు దిగువ పొందుపరచబడినది యందువలన క్రికెట్ క్లబ్బు జట్టు (87) రాజులు రిక్రియేషన్ క్లబ్బు జట్టును (80) ఓడించిరి.

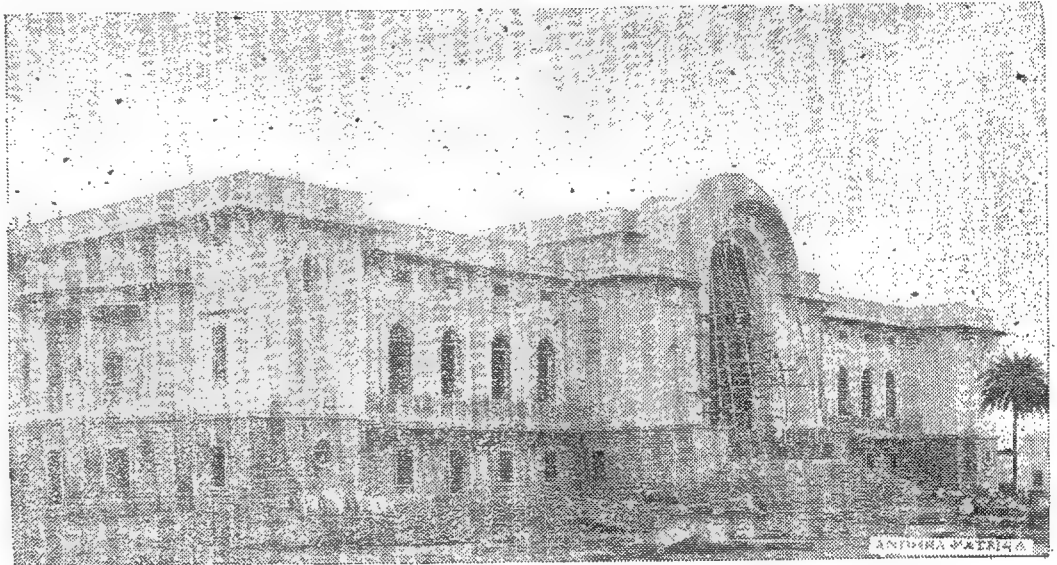
మద్రాసు నాయక్ పేరు రిక్రియేషన్ క్లబ్బు జట్టు (81) మువ్వకు) నేవనలు యునైటెడ్ జట్టును (62) ఓడించిరి.

ఆరుంట్ క్లబ్బు ఓడి విద్యార్థుల సంఘపు జట్టు (6 గేట్ 45), తిరువల్లి క్లబ్బు నేవనలు క్లబ్బు రిక్రియేషన్ జట్టును (81) ఓడించిరి.

రాజుపేట విద్యార్థుల సంఘపు జట్టు కార్నల్ బక్ క్లబ్బు జట్టుతో ఆడిరి. పోటీ డ్రాగా ముగిసెను. రాజుపేట జట్టు 101 పరువులు తీసెను. ఈ జట్టుకు సంబంధించిన జి. సం. జె. హార్డెన్ గారు 68 పరువులు తీసెరి. కార్నల్ బక్ క్లబ్బు వారు 7 గురికి 5 పరువులు తీసెరి. అంతటో ఆట ముగియకాలమున టచ్ పోటీ డ్రాగా ముగిసెను.

మాంబళం పానగలు బాలభటనంఘము. జిల్లా కమిషనరు ఎ. జె. లిలిగారు మధ్య కూర్చోనియున్నారు. (పి. ఎ. కె. ఎ.)

మైదరాబాదు స్టేట్ గ్రంథాలయము:— నైజాము ప్రభుత్వమువారు మూడు లక్షలు వెచ్చించి నిర్మించిరి. ఇందు 300 మంది చదువరులకు 30,000 గ్రంథము లుండుటకు అవకాశముగలదు. సార్వభౌమ మాదిరిని నిర్మింపబడిన విశాలభవనము. దీనిని త్వరలో నైజాముగారే తెరచెదరు. (హెచ్. పి. సి. ఎస్.)

న్యాయస్థానవారలు

డా॥ గురుమూర్తిగారి ఆస్పీలు

మైకోర్టులో దాఖలు చేసికొనుటకు నిరాకరించుట మదరాసు, నవంబరు 25:— రాజ్ హోం డ్రవర్ ముందు దాఖలు గురుమూర్తిగారికి కిక్కిరించుచు సబ్ మేజిస్ట్రేటు గావించిన తీర్పును ఖాతుపరుచుచు సబ్ మేజిస్ట్రేటు గావించిన ఉత్తర్వునైన, ముద్దాయిత్వపు గంటి లక్ష్మన్న గారు క్రిమినల్ విజయ పీటివనును దాఖలు చేయుటకు మైకోర్టులో నమరుతీనివేడెను. ఈ దరఖాస్తు వ్యాజ్యము రిజార్డ్స్ వి. సి. ఎస్. గారియందు నిర్దేశము వెచ్చెను.

గురుమూర్తిగారు రాజ్ హోం డ్రవర్ ముఖ్య దాఖలు. వీరు సెప్టెంబరు 15 వ తేదీన సత్యవాధుగారి ఇంటిలో నొకరోగిని పరీక్షించుటకు వెళ్లెను. అప్పుడా టిని పోలీసువారు చుట్టుముట్టి సోదాచుచుండి గురుమూర్తిగారు రోగిని చూచుచు లోనికి వెళ్లుచుండగా, డిప్యూటీ పోలీసు నూపరిం పెండెంటు ను, ఇతర పోలీసు అధికారులను ఎచ్చి బయటకు త్రోసివేసిరి. అటుపిమ్మట పోలీసువారు, తా మాయింటికి సోదాకేయుచుండగా ముద్దాయి అటకము గలిగించెనని వి. సి. సి. 186 సెక్షను క్రింద నేరము వారోపించగా, ప్రేమనగర సంఘపు జట్టును విచారించి గురుమూర్తిగారికి మూడు నెలలు కఠినఖయమును రు. 200 ల జరిమానాను విధించిరి అందుపై సబ్ మేజిస్ట్రేటు మేజిస్ట్రేటును ఆస్పీలు చేతుగా, ఆస్పీలు నిరాకరింపబడెను.

రివిజన్ పీటివనును దాఖలు చేయుచు ముద్దాయి రోగిని చూచుట కుట్రకు వెళ్లెననియు, పోలీసువారు చుట్టూ చుట్టుముట్టు ముద్దాయికి మొదలు దెలియదని మేజిస్ట్రేటు ఆంగ్ల రిం చేసినయు గుటి లక్ష్మన్న గారు నుడివిరి.

జాక్సనుగారు:— ముద్దాయి వైద్యముకొర కావించి

లోనికి వెళ్లెనని మేజిస్ట్రేటు ఆంగ్ల రిం చేసినయు ఎక్కడనున్న ము. రేడు. ముద్దాయి పదరుగృహముచుట్టూ పనిపాటా లేఖండా తిరుగుచుండుట నిజముగా సోదా కాటకపరుచుటయే. ఈ దరఖాస్తు త్రోసివేయవలెనని అని ఆనుచు పీటివనును కొట్టివేసిరి.

* * * * *

చెన్నపురి సత్యాగ్రహములు

ముగ్గురకు చెరి ఆరు నెలలు కఠినశిక్ష

(రాలి బి. వి. శ్రీహరిరావు నాయుడి గారి సమక్షమున) నిన్నటి నడుమ విశేష ప్రతి బహిష్కరణ ప్రచారము చేయుచు ఆక్రమసహా సభ్యులుగ నుండిన నేరముక్తింద ఆరెప్పుచేయబడిన తొమ్మిదగురు సత్యాగ్రహులలో శ్రీయుతులు సి. యల్. నరసయ్య, మాణిక్యేశ్వరచెట్టి, దొర్లవ్వవి. పడయాచి యను మువ్వరును నేటి ఉదయము జార్జిటౌను పోలీసుకోర్టులో రాలి బి. వి. శ్రీహరిరావు నాయుడు గారిచే విచారించబడి చెరి ఆరు నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడిరి. మిగిలిన ఆర్యులను 18 నెలల తొలివినయముగలవారగుటచే ముంబలంపుతో వదిలివేయబడిరి. వారి జాతీయపతాకలను ప్రభుత్వమువారు వశపరచుకొనిరి.

ఈ యాద్యులకు తాము కోర్టులో నుండి వెడలిపోవ నిరాకరించుచు తమ్మునుగూడ శిక్షింపుడని కోరిరి. మేజిస్ట్రేటు గారు తమస్థానమును వీడి వచ్చి వీని వీధిలో వదిలివేసిరి. ఈ యాద్యుల సత్యాగ్రహములను తాము మరల నీ నేరమునే గావించెద మని పలుకుచు వెడలిపోయిరి.

బర్మా గవర్నరు

రంగూను, నవంబరు 25:— బర్మా గవర్నరు చర్ మాంగుగై గారు తమ జన్మస్థాన మగు మోల్మేజనకు వచ్చినపుడు మునిసిపలు సభ్యులును, జిల్లా సంఘమువారును, ప్రజలను సన్మాన పత్రము లొసంగి బుగారు పోరములు మున్నగు జవా మానముల నొసంగిరి.

మదరాసు మార్కెట్టు రిపోర్టు

(16-11-1930)

స్వదేశీ మిల్లముల ధరలు

Table with 3 columns: Item description (e.g., 40 సెం. నాలు), Quantity (e.g., 5 పానుల కట్ట), and Price (e.g., రు 2-15-0).

ఇతర, రాగి రేకుల ధరలు

Table with 3 columns: Item description (e.g., ఇతర రేకులు), Quantity (e.g., బాదం 1-5), and Price (e.g., రు 194-0-0).

సిమెంటు ధరలు

Table with 3 columns: Item description (e.g., 100 లు సెం. "చెయ్యి"), Quantity (e.g., బాదం 1-5), and Price (e.g., రు 11-0-0).

చక్కెర ధరలు

Table with 3 columns: Item description (e.g., బాదం చక్కెర), Quantity (e.g., రేకులు 1-4), and Price (e.g., రు 22-12-0).

వేరు సెనగనూనె ధరలు

Table with 3 columns: Item description (e.g., ఎక్స్ పోర్ట్), Quantity (e.g., 1-వ రకము), and Price (e.g., రు 72-0-0).

వదును చేసిన తోళ్ల ధరలు

Table with 3 columns: Item description (e.g., ఆవుతోలు), Quantity (e.g., 8-8 1/2), and Price (e.g., రు 0-10-6).

వేరు సెనగపప్పు ధరలు

Table with 3 columns: Item description (e.g., మెక్సికన్ రకము), Quantity (e.g., ఫ్రెంచి బాదం 1-5), and Price (e.g., రు 29-0-0).

వెండిబంగారముల ధరలు

Table with 3 columns: Item description (e.g., భవనము), Quantity (e.g., 1-5), and Price (e.g., రు 18-8-9).

కావలెను

వెల 1-5 రు. 100-10-250 జీతము గల డెప్యూటీ సూపర్ వై జరుల పనులు ఇంకను కాలిగా నేయున్నది.

Managing Agents, ALL INDIA FISHERY & POULTRY LTD., 20-A, Gopal Bose Lane, Calcutta.

భారతదేశ స్థితి

భారత ప్రభుత్వమువారి నివేదిక

డిప్టీ, నవంబరు 24:—నవంబరు 22 తారీఖునకు భారత ప్రభుత్వమువారి నివేదిక ప్రకటించబడినది.

బీహార్, బీహార్ లో సిరిగతులు మునుపటికంటె బాధ పడినవి. చాల కొద్దిమంది తైలీ చేయబడుటయే యిందుకు నిదర్శనము.

బెంగాల్

బెంగాల్ ప్రభుత్వమువారు హెచ్చుగా నేమియు మాకు పంపలేదు. ఇదివరకు కష్టము కలిగించిన కొన్ని జిల్లాలలో సిరి యి పూను బాగుపడినది.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

సంయుక్త రాష్ట్రములలో పట్టణములలో పట్టణముల యందు ఆందోళన తగ్గించునది అప్పు డప్పుడు ప్రదర్శనములు తప్ప మరియేవియు యిచ్చుట కనబడుటలేదు.

ఆ సా మ్

ఆసామరాష్ట్రములో సిరిగతులు మునుపటికంటె చాల బాగుపడినవి. బీక్రా-టింగు ఆగినట్లే చెప్పవచ్చును.

డిప్టీ

డిప్టీలో గూడ బీక్రా-టింగు పూర్వమున్నట్లు లేదు. కాంగ్రెస్ పక్షమువారు చాల తగ్గినది అన్ని రాష్ట్రములలోను.

నిరంకుశ ప్రతికాశాననము అంత మొందుట

వైస్ అర్డినెన్సు అంత మొందినంతవరకు కొన్ని ప్రతికరాలు కానవచ్చినవి. ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సహించుచున్న వనియు.

గతవారములో బొంబాయి యందు ఎక్కువ లేమియు లేదు. నగరము కాంతముగానే యుండెను. నజరాతులో సిరిగతులు అంత ఆదుర్దా కలిగించుట లేదు.

‘జవహర్ డే’ ఉత్సవములు దేశమంతట జరిగెను. కాని అతిభారీగా జరుగలేదు.

సిన్ధూ రాజ్యాంగ నివేదిక-భారతీయుల

యభిప్రాయము

రాండుటేబిల్ సమావేశములో జరుగుచున్నదిగూర్చి అన్ని పార్టీల ప్రతికరాలు చాల శ్రద్ధగా నున్నాము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి రాజ్యాంగ నివేదిక ప్రచురింపబడిన తరువాత.

లండను పథలో సాంఘిక సామరస్యము కలిగించుటకు జరుగుచున్న ప్రయత్నములగుర్చి భారతీయులు చాల శ్రద్ధ చూపుచున్నార.

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలోని

(సి) క్లాసు వైదీల స్థితి

ఇటుపైని పచ్చి నియ్యపు అన్నమును మార్జిగను యియ్యదలచుట

మదరాసు, నవంబరు 25:—మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలోని చెరపాలలో నన్ను (సి) క్లాసు రాజకీయ వైదీల గూర్చి యిటీవల కానవచ్చిన చాల ప్రశ్నలను గురించినది.

ఆలమూరు గ్రామ సహకార సంఘము

సూతన గృహ ప్రవేశోత్సవము

16-11-30 తేదీ ఆలమూరు గ్రామ సహకార సంఘముయొక్క సూతన గృహ ప్రవేశోత్సవము ముగిసినది.

సభా ప్రారంభమున శ్రీ నరసింహాచార్య పేరకాస్త్రీలు గారు సంఘాభివృద్ధిని కోరుచు ప్రార్థనా కమల చదివెను.

శ్రీ డి. ఎ. స్వామీగారు, భవనమున తెరచుపరక గృహమున శ్రీ నరసింహాచార్య సత్యనారాయణగారు ఈ సహకారోద్యమమునకు చేయుచున్న సేవలగుర్చియు.

శ్రీ డాక్టరు సురుమా రిగారు సత్యనారాయణగారు చేయుచున్న దేశసేవలగుర్చి కొంతమచ్చుచుచు సహకారోద్యమమునకు వారు చేయుచున్న కృషిని చిరకాలమునుండి యెరుగుచు మునియు నుండి చాలసంతోషముతో సూతన భవనమున వారిపట్ల మును తెరచుటకు తాము గర్వించుచున్నామని చెప్పిరి.

శ్రీ యంత బిడిపాటి సత్యనారాయణగారు యువజన విద్యాభివృద్ధినిగూర్చియు ఉత్సాహించిరి.

ఫ్రెంచి నైమిషికరాలు లండనుండి వైగానకు విమానముపై బోవుచు, కరాచి, ఆగ్రా బయటలలో దిగి 24 వ తేదీన డనుడము చేరెను.

నాటక శాస్త్ర బంధము

ఉత్తమనటలక్షణములు - నాటకముల యితీవృత్తములు

అమెచ్యూరు సంఘముల స్థితిగతులు

నాటకకళ - పత్రికలపాఠ్యత

నాటకశాస్త్రపూర్ణ శ్రీ.టి. రాఘవాచారిగారి భావపూరితమగు ఉపన్యాసము

తిరువాంకూరు కళామహోత్సవములు

తిరువాంకూరు సంస్థానపు కళామహోత్సవముల సందర్భమున 19-వ తేదీని ప్రారంభమైన 5-వ కళాసమావేశమున కన్యకుత్త విహించిన సుప్రసిద్ధ నట శేఖరులను, ప్రఖ్యాతకళాకారులను, నాటకశాస్త్రపూర్ణమైనదాంకితులు నైన శ్రీమాన్ తాడిపత్రి రాఘవాచారిగారు మానవని విజ్ఞానాభివృద్ధికి కళ తెల్లు తోడ్పడు నను విషయమును, రంగస్థలచిత్త్యులను చర్చించుచు భావపూరితముగ గంభీరపన్థానముగా గావించిరి.

(నిన్నటి తరువాతి)

నటకుని జ్ఞానశూన్యతకు ఫలితము

ఇట్టి యజ్ఞానమునకు గల ఫలితము మిక్కిలి పరిహాసాస్పదమైనది. ఉదయమున 7 గంటలవేళ ఒక రాజాగారు కొలువు తీర్చియున్నా రనుకొనుడు. కాని రంగస్థలముపై నెప్పుడు శోభాయమానములగు చిత్రవిచిత్రములను దీపములు! ఇంక నక్కడనున్న మంత్రిగారు ఒక గొప్పత్రువు వచ్చి మట్టడి సర్వినవృత్తాంతమును కత్తిలేని మధ్యమాపరిరాగముతో పద్యము లోనో, పాటలోనో చెలియజేస్తాను ఇంచు కఠినికి ప్రశంసజ. ఈనటకుల యజ్ఞానమును మించగలిగినది మరల ప్రేక్షకుల యజ్ఞాన మొక్కటియే. నటకు లొక్కరవ్వంత విచక్షణతో నాటో చించి యుండినచో ఉదయమప్పుడు దీపములయనసరముండదనియు, మధ్యమానికిది సమయము కాదనియు బోధపడగలదు. నాటకము కళాశాస్త్రరహితమునకు సంగీత మొక్కడొక్కడ వన్నె చెప్పు నను నంశము నాలోచితము. భక్తి, సంతోషము, ప్రేమ, దీర్ఘాలోచన - ఇవియున్నయి సంగీతమునకు సానము నీయగలిగినివిగా నుండవచ్చును. కాని యేదో యొకమృగమును జేటాడు నాందో శనమున బడియున్నప్పుడు కాని, యంగరంగమున కేత్రువు నెదుర్కొనుచున్నప్పుడు గాని ధైర్యవిక్తి, కాంభోజిని, సానము లేదను విషయమున మీరు నాతో నేటిభవించెద రనుకొందును. జేబరంగములో గాని, యంగరంగములో గాని, పాట లేదుకు గావలయునో నాకు బోధపడుటలేదు. కేత్రువులను నిర్మాణించుట కీ పాటలేమైన నుపయోగించునోమో నాకు తెలియదు. ఇట్టి సందర్భములో సంగీత మొక హంతకని బోలియుండును. నాటకకాలలోని విమర్శకు డీమృత్యుసాందర్యమునకు నులభముగ లోబడిపోవుచున్నాడు. నిజముగ సంగీతజ్ఞుడనవాడు ఇట్టి పొరపాటులను నులభముగా తప్పించుకొనవచ్చును.

ఇట్లు మంచి నాటకరంగము, మంచి చుట్టుపట్టు, మంచి సాధనసంపత్తి, మంచి సంగీతము - వీనికిన్నిటికిని తోడు, ఒక మంచి నాటకము, మంచి నటకుడు, మంచి విమర్శ - ఇవికూడ కావలసియుండును. ఇవియున్నయి గలిసియున్నచో నష్టము మానవునియంతకుద్ధికి ప్రబోధ మొసంగగల పవిత్రమగు సీసంధి (నాటకరంగము) సమగ్ర నుండగలుగు కాగలదు.

మంచి నాటకము మంచి నటకులను చెచ్చుకొనగలదు

కాబట్టి యిప్పుడు ప్రధానముగా కావలసింది మంచి నాటకము, భోజనపదార్థముల సిద్ధముగా నున్నచో వడ్డించువారికిని తినువారికిని లోటుండవని బాగుగ గారన్నట్లు, నాటకము మంచి దొకటి తయారైనచో నది తనంతటానే మంచి నాటకరంగమును నటకులకు చెచ్చుకొనగలదు. ఇప్పుడునే మనము మన దీనికికై వైకీ దీనికొనవలసియనియెడల సందర్భమిండును. ఈమహా కార్యమునకై నిర్గుణముగ నిరంతరదీక్షతో పనిచేయగల యు ఐకు లగు శ్రీమత్రులగు బయలుదేరినయియు (75 యేండ్లకు లోబడియున్న వారందర యుండులే, నాకేబ్బోళములో ముసలి తన మనుమాటకు చోటు లేదు - శ్రీమత్రుల యవతతలే.)

నాటకములయితీవృత్తములు

ఇప్పుడును జోహాతువృత్తమును విడిచిపెట్టి నిర్భయముగ విశ్వాసముగల రీతి నూతనవృత్తి గావించగల కవులు, నాటకకళకు కావలయును. యుద్ధమిరువది వృద్ధాప్యమునగూడ వర్ష తీరసమర్థుడైన ప్రకటనజేసి శుకాచార్యుని రొట్టి నెత్తుకొని పోయిన శుక్రకు సేయిగూడ నిక్షిప్తపగలిగిన ప్రేమభావము నెరిగిన కవులు మనకు కావలయును. నూతనమంది భావ్యము గలిగి యుండి నూటొక్కట వ భార్యను గూడ పెండ్లియాడి యు మోరక సుసంపించి యేకాదశి వ్రతము నకై తన పుత్రులను వధింప సంసిద్ధులను మహానుభావులను నాయకులుగా జేయని నాటకకారులు మనకు గావలయును.

దుష్టాంతులకు సంపూర్ణమగు ధిక్కారము జూరగల శకుంతలలను నిర్మించు నాటక కారులు కావలయును. విభంతురక్షణాలయములను సాంఘిక సాంఘ్యులను సృష్టించు కవులుగావలయును మానవులకును మానవులకును మాత్రమే కాక మానవులకును శుశ్రూషునికీని గూడ గల సంబంధమును వెలిబుచ్చుచు, విద్యకు కేంద్రస్థానముగ, నాటక రంగము లుండవలయు నను మన ప్రాచీనాశ్రయమును ఆచరణలో పెట్టగల కవులు కావలయును.

భౌతికజీవితము - ఆధ్యాత్మిక జీవితము

నాటకము మన జీవిత మెట్లున్నదో యను సంగతిని, దానితోబాటు అది యెట్లుండదగునో యనునంశమును గూడ చిత్రింపవలసియుండును. ఒక పరిమాణ బుద్ధితేక, తగు శిక్షణ లేక, అదృశ్యములు నక్షేయములు వగు నంశములను గూర్చి ధ్యానించుచుండినచో, మన యెట్లు యెదుటిపై మనకుండవలసిన యధికారము రవ్వంతయు పడలిపోయి, మన జీవితము పరస్పర సంబంధములేని సంఘటనములతో నిండిపోవును. ఆధ్యాత్మిక జీవితమున కనవ సర మగు ప్రాముఖ్యము నిచ్చి నిచో మానవ జీవిత మొక మార్గముతో పడిపోయి భౌతిక జీవితమునకు నష్టము గలుగును. భౌతిక జీవితము ఆధ్యాత్మిక జీవితరాజ్యమున ప్రవేశించు నాసానముకు మానవుని దూరముజేసివేచును. సహజపరిస్థితులను బట్టియు చుట్టుపట్ల గలిగిన మార్పులను బట్టియు ఆహారకార ధార్మ్యము మూలమునకు మనము ప్రాచీనాశ్రయమును పూర్తిగ మరచిపోయినాము. సృష్టికర్తను సృష్టికండి పరమేశ్వరుని మానవుని నుండి తండ్రిని విడదలనుండి తరువరచి యాలోచింప సాగినాము. కాబట్టియే మన నాటకరంగముల నన్నిటిని, దేవ దేవతలతో నల్లపరిణయములతో నింపివేచుచున్నాము. దేవతల ప్రేమలను దేవతలదుఃఖములను చిత్రించుచున్నాము సాధారణ జీవితమునకు సంబంధించిన యంశములు రంగస్థలమునకు అన్యమలని భావించబడుచున్నవి.

మానవజీవితము - నాటకము

ఈ ప్రస్థావన యంత శీఘ్రముగ మరలనంత మంచిది. ఇట్లు వైకవులకు నాటకకారులకు పరమేశ్వరునికీని మానవునికీని మానవునికిని మానవునికిని గల సంబంధములను గూర్చి చర్చించుటయే యాశీయమై యుండవలెను. మానవుల పరస్పర సంబంధమును గూర్చి సీసంధిలను పరిష్కారము గోయవని జేలకు జేలుగా గలవు. నాటకరంగము విద్యాస్థానము గ నుండవలసినచో - విద్యాస్థానమే యది కేవలము అదృశ్య జీవితమును చిత్రించుటయే దాని పనియై యుండగూడదు. ప్రత్యక్షజీవిత సమస్యలను గూడనది చిత్రింపవలసియుండును. ఒకవైపు సమస్త జీవితమునకు సంబంధించిన ప్రాచీన విజ్ఞానాదులను బయల్పరచుచు రెండవవైపునుండి నృత్య జీవితమునకు గల ప్రాధాన్యమును సమస్త జీవితములో మేళవించి పోవుట కదియొనర్చు సహజ ప్రయత్నములను మన సాంఘిక జీవితమును భగ్నము గావించుచున్న నేటి స్థితిగతులనుగూడ నాటకము వెల్లడించుచుండవలెను వైక చూచుటకుమందా మనచుట్టునే మున్నదో మనము చూచుకొనవలెను. ముందు దగ్గర గమనించి తరువాత దూరస్థులకు దానికి బోవలయును.

జీవితమునున్నచున్నట్లు చిత్రించుట

శ్రీరాముడు రాజై రాజ్యమునకు సంబంధించిన సమస్యల నెట్లు పరిష్కరింప గలిగెనో తెలిసికొనవలెను మన మెక్కిని యుత్సాహము జూపవలయును. మనదృష్టి యెప్పుడునే యుండవలెను. ముందు నాటకములు జీవితము నున్నచున్నట్లుగ జిత్రింపవలెను. దీనిని బట్టి జన సామాన్యము మన ప్రబోధము కలగును. సంపూర్ణమగు సాక్షాత్తము గలిగిన ఒకరి జీవితము జనసామాన్యమున కంతకు నాదర్శమైయుండునని చెప్పుదురు. మానవుడు సంపూర్ణత్వమును జెందవలయునని గావించు

ప్రయత్నములను వాని జమాపజయములను తెలిసికొన ప్రయత్నించుట మిక్కిలి ప్రబోధకరమైనది. మిక్కిలి ఉపయోగకరమైనది. ఒక గొప్పవాడు గావించిన స్వేచ్ఛావిహారమున కన్న అతడట్టి గొప్పవాడెట్లయ్యె ననునంశము ఎక్కువ ఆకర్షకమైనది; ప్రబోధకరము. ఉపయోగకరము నైనది. ప్రతి మానవునిలోను గొప్పతనము గలవనియు అందరును గొప్పవారగుటకు సంపూర్ణత గాంచుటకు నవకాళ మున్నదనియు నిరూపించుట ఉత్తమోత్తమములగు ప్రబోధములలో నొకటి. విద్యన ప్రధానాశ్రయము మానవునిలోని దేవత్వమును బయల్పరచుటయేయని విజ్ఞానాంకికరించిన యంశము. ఇది కళలమూలముగనే సాధ్యమగును. అందును నాటకము ప్రధానసాధనము. ఆధునిక జీవితమునకు సంబంధించిన ప్రధానసమస్యలను అవి మానవ హృదయము నెట్లు పరిణమింప జేయుచున్నదియు మనవులలోని దేవత్వము అన్ని యాంశములను తొలగించుకొని యీశమస్వలను పరిష్కరించుట కెట్లు ప్రయత్నించునదియు నాటకములలో చిత్రితమై రంగస్థలమున బ్రదర్శింపబడదగును. గొప్పవారు సాధారణ పరిస్థితులను ధిక్కరించి యున్నతముగ, సాధారణ కావుననే గొప్పవారు కాగలిగిరను నంశమును రంగస్థలము మీదనుండి స్పష్టము గావలయును. ఇట్టి సాధారణ పరిస్థితులకు కారణమైనది సాధారణ జీవితములకు సంబంధించిన సమస్యలే. అందుచే మన నాటకకారు లికముందు తమదృష్టిని వానివైపు మరల్చవలయును.

ప్రబోధము కళకుగల యుద్దేశము కాదా?

కళకుగల యాశయము ప్రబోధము కాదను నభిప్రాయమును నే నంగీకరింపను. జీవితముయొక్క పరమాశయమే జ్ఞానసంపాదనము. జీవితముయొక్క స్వయంప్రకటనము కళ. నాటకరంగము లితీతకలన్నిటి యొక్క మేళింపు. అందుచే విద్యకు కేంద్రస్థానముది. చదువుల బడికన్న కేంద్రమయ్యెయోగ కరమది దేవాలయమున కన్న ఎక్కువ కేంద్రమంతమది.

నాటకరంగము - మతవిద్య

మన ప్రస్తుత విద్యా విధానములో మత విద్య లేకండుటచే అది లోపభూయిష్టమైనదని యీ నడుము నెవరో యుపన్యసించుట నేను వింటిని. ఇది నిజమే. మానవుల నడవడియే అతని నిర్మాణసామర్థ్యమున కాధారము. నిజముగ మత పరిజ్ఞానమే యిట్టి నడవడికి కలుపునాది. మతమునకు విద్యసానమియనియో అది నేటివీరకాయ. ఏ మతమునకుగాని ప్రధానాశ్రయములు రెండు. సర్వసమత్వము, ప్రేమ మతబోధకై మన విద్యాలయములలో ప్రయత్నములు జరుపుటలో గలకష్టములు మీకు తెలియును. శ్రీవైష్ణవులకు శ్రీవైష్ణవపరమపురుష, అద్వైతులకు అద్వైతపరమపురుష, మధ్యమకు మధ్యమపరమపురుష, ఈవిధముగ నెందరో కావలసియుండురు. ఈ గడలిడయంతయు విద్యాకాకాధికారికి విప్పియెత్తించి వేయను. ఈ సందర్భములో నాటకరంగ ముపయోగింపగలదు. మన పూర్వోన్మత్త్యమునకు దారిచూపిన మతవిషయ కార్మములను మనయెదుట పెట్టుటకు నిర్భయముగ నాటకరంగము ప్రయత్నింపవచ్చును. మన నాటకములు మన జీవిత సమస్యలనుగూర్చి చర్చించి మనసంఘములకు భావిసాధాగ్యమునకు దారి చూపవలయును. రాజకీయసమస్యలు, పరిపాలన సమస్యలు, సంఘసంస్కారసమస్యలు, వేదాంతసమస్యలు, నివియున్నయి నాటకరంగముద్వారా జనసామాన్యమునకు వెల్లడికావలయును.

కేవల సాధారణాంశములనే చిత్రింపనక్కరలేదు

జీవితము నున్నచున్నట్లుగ నాటకరంగముపై ప్రదర్శింపవలెననుటలో కేవల సాధారణములగు సంఘటనములను చిత్రింపవలయు నను నర్థములేదు. ఏవో కొన్ని కొన్ని వ్యభావముల కితినిగూర్చి మాత్రమే తెలియజేయు సంఘటనములవలన ప్రయోజనమంతగా నుండదు. మామూలుపరిస్థితులతో సమన్వయించికొనిపోవు వ్యభావముల కితినిగూర్చి మాత్రమే యది మనకు తెలియజేయవలెను. కాని మానవుని ప్రయత్నబలమును, నిర్మాణ సామర్థ్యమును విశదపరచు జీవితసంఘటనములు గూడ కలవు. మానవునిలోని యీ నిర్మాణసామర్థ్యమే యీ ప్రయత్నబలమే యతని చుట్టుపట్లనున్న వాతావరణమునుండి వైకెత్తి యున్నతస్థానమున నుండును అందుచే మన ప్రాచీనజీవితమునకు గాని వర్తమాన జీవితమునకుగాని సంబంధించిన యిట్టి సంఘటనములనే మన నాటకకారు లెత్తుకొనవలయును. క్రొత్త క్రొత్త కవులను నాటకకారులను గమనించి ఊహించు లేక తిరుగుచున్న యిట్టివారి కత్తాసానిచ్చి పరియన సాశయములను వారి యెదుటపెట్టి ఉపయోగకరములగు నాటకములను తయారు చేయించుట యిట్టి యత్నముల ప్రధానకర్తవ్యమై యుండవలెను.

ఉత్తముడైన నటకు డెవరు?

ప్రస్తుతము మనకు గల నాటకకళ యేసితిలో నున్నదో కొంచె మాలోచించిచూడము. కళకు, విద్యకు, ఆచారము అధారమైనప్పుడు నాటకకళపట్ల ఈవిషయము మరింత బలముగా వర్తించును. ఆచారము గల నటకులే నిజముగ నటకులు. ఎట్టిభయమును లేక నిష్పక్షపాతముగనే నీమాట చెప్పగలరు. అష్టద్యూత్ గారన్నట్లు ఒకనటకుని శ్రేష్ఠత్వమును నిర్ణయించునది అతనివేషముగాదు, కంఠస్వరముగాదు, రంగస్థల విహారముగాక, భావనూచనయుగాదు. తుదకు ముఖముపై భావమును ప్రకటించగలగుటయు గూడ కాదు. అది వీని కన్నిటికిని వైషమ్యము. మానవహృదయము తన పరిణామదశలో వీర్యముక మెట్లునందుకొని నాకింకను జ్ఞానము బ్రసాదించి ప్రతి గొనిపాముని ప్రాంతించు నవధాన ప్రకటించుటయే అది "నేను" "వాడు" కాగోరు ప్రయత్నముగా భారంభదయిది. అత్యంత సాగరము. అత్యంత రోషము క్రొత్తదారి బట్టుటకు-ఈదారి విలక్షణముగ గూడనందున వచ్చును. ఇదియే ఆరంభప్రయత్నము. అత్యంత హంకారబంధనముల విడలింపుకొని విశ్వప్రేమ సమద్రుమన దుముకుట కిది ప్రథమప్రయత్నము.

నటకుడు-ప్రేమ

ఇట్టి మహాకార్యమునకు దిగుటకుమందు ప్రేమను సంపాదించుకొనవలసి యుండును. మీ హృదయమును ప్రేమ మయముగావించుకొనుడు. మీరు నటకులు కాకల్గుదురు. నాటకరంగముపై శ్రద్ధ గడించుకొనగోరువారి కిదియే నీయగల సలహా శ్రీకృష్ణ దొక గొప్పనటకుడు. అతని హృదయమును ప్రేమ తప్ప మరియొకటి లేకుండుటయే దీనికి కారణము.

నేటి నట 'సింహములు'

కాని నేటి నటకులు సులభముగ పట్టి యాయవచ్చును. చుట్టయలవాటకట్టి, పెద్ద గొంతుక యొకటి వీరిలో చాలనుంది కిలక్షణముగా నున్నది. మననటకోత్తములు సుబ్రహ్మణ్యులుగా వచ్చినవనరే, కర్ణులుగావచ్చినవనరే, బౌరంగజీవులుగా వచ్చినవనరే "జయజయ గోకులబాలు" వారు పాడినజాలును. మనకు పరమానందము. ఒక అశ్రీమంలో గుమాస్తా పనిగాని, ఒక బడిలో నుపాధ్యాయ పదవికాని కావలెనన్న, కాని యస్. యస్. యల్. సి. పర్తి ఫీల్డెట్టు, ఒక యోగ్యతా పత్రము ఇది యంతయు నవవరమందును. ఇంక నాటకరంగమునకు గావలసినది. ఒక పెద్దకంఠము, సిగరెట్లమీద తాంబూలు ముడిపాద గల విపరీతాభిలాష- ఇది రెండునుమాత్రమే.

ఇంక చాలమంది బహుమానపతకముల మాలమీద, పత్రికలలో బొమ్మలు ప్రకటించుకొనుటమీద ఆక. మనగాని నాటకసాహితీని గురించి యొక ఆస్తికా యెడారికి పూర్తిగా నిశితమగుట. రంగరత్నములగుంపు ప్రపంచమున కంతకును జెందిన ఒక వజ్రకాలకు సరిపోవును. మొన్న నెప్పుడో ఒక జ్యోతిర్వాహినిని గూర్చి నేను చదివినది. ఉత్తమనట నటకుని సన్మానించి వెల్లడించు పద్ధతి యిది ఈ విధముల యులుటము ముఖ్యముగా ఆంధ్రదేశములో మరింత విపరీతముగా నున్నది. (ఈ సీతపరమేశ్వరములయిన విరుడుల మాలలే మనకు కానిపతకమున గట్టిచేయుచున్నవనియు, మనవారు వీనినిండి తప్పించుకొన్నవాడు స్వరాజ్యము లభింపగలదనియు నే నొకప్పుడు చెప్పుచుండువాడను.)

నేటి నాటకసంఘములు-ప్రాచీనాశయములు

మన నటకులలో నాటకమునంతను పూర్తిగా చదివిన పాత్రకర్త సానమేదో, పాత్రల పరస్పరసంబంధమెట్టిదో తెలిసికొనకుటకు ప్రయత్నించువా రెంతమంది కలరాదుని నా సంజేహము. ఈ సందర్భములలో ప్రాధమిక సంఘములన్న అమెయ్యార్ సంఘములవారి తప్ప పెద్దది. అమెయ్యార్ వారి బాధ్యత యెక్కువగా నుండుటయే దీనికి కారణము. దక్షిణ హిందూదేశములో అమెయ్యార్ సంఘము లాతరించుట కెంతో కాలము పట్టదని నాయభిప్రాయము. ఏలయన, ప్రాచీన భారతీయ కళాశయములు, నేటి యీ సంఘముల యాశయములును ఒక్కటిగా నుండుటలేదు. భిన్నత్వమునకు దెనుక నెన్న ఏకత్వమును నిధి ప్రిధులయే ప్రాచీనకళకు అశేషమై యుండ నేటి యీ సంఘములు భిన్నత్వము వంకరే దారి చూపుచున్నవి. మామూలుగా జ్ఞానీ అమెయ్యార్ సంఘములన్నియు, నాటకరంగము నభివృద్ధి చేయుట నాటకకళను పోషించుట మున్నగు ప్రయత్నములనర్హులు తమ యాశయము లని ప్రకటించుకొనుచుండును. నాటకమును బట్టియే నాటకరంగముండును. కాని యీ సంగతి గమనించువా రెవ్వరును లేక. సరియైన నాటకములను వ్రాయించు ప్రయత్నము లేవియు నగుపడవు.

నేటి నటకులు రంగస్థలముపై బ్రవర్తించువిధము

సాధారణముగా నాయక నాయకా పాత్రలను ధరించు వారే ప్రధానమునకు కావలసిన నాటకమును నిర్ణయింతురు. వీరి కెల్లప్పుడూ తామే ప్రేమిరాలయునన్న ఆశయొకటి యుండును. అటుపై పాత్రసాధారణములో భాగభేదములు, ఒకసారి నాయకా నాయకులైనవారు పర్యదా నాయకా నాయకులే. అప్పుడుండి వారు క్రిందికి దిగి ఇట్టి గౌరవము కావలెనను కోరిక యితరులకుగూడ నుండుట సహజము. వెంటనే యెక్కువతక్కువల భావముకట్టి వెలికి

వచ్చును. నిజముగా నిదియే మన యభివృద్ధి కాలంకము. ఇంతటితో నేవములు మున్నగు పాత్రల ధరించుట కందరును నిరాకరింతురు. ప్రతివాడెని రాచగుండు లనసరము. అలాపై సానేత్యరయ్యదనులో భారత సామ్రాజ్యమును విచ్చిన్నమునవ్విన విశాచము (అతః కలహములు) రంగస్థలమున నెంతరించి నాయకా నాయకులారంభించిన విచ్ఛిన్నసామ్రాజ్యమును పూర్తియొనగ్గును అటుపై నాటకము నడపుగాక నాయకా నాయకుల దగ్గర, వారి మిత్రులు కొందరు, కేలము తలుపులై యుండు హోద్యోనియం మద్దిలవాండు, వీరొ నిర్లక్ష్యముగా కాలక్షేపము చేయు రంగాభ్యుక్తుడొకడు. ఈ రోజులలో వీనికితోడు సాంఘికసమస్య యొకటి. ఇట్టి నేటిలో, రాజకీయ రంగములో నలవరచుకొన్న స్వాతంత్ర్యభావమును సమస్య భావములకు లోబడి మన యువకులు నాయక పాత్రములను వడనవెంబడి వందరకు నీయవలసియుండునని తీర్మానములను నూచించుచుండు వీరి యభిప్రాయములో నాటకకళ యభివృద్ధియు ఛాతీ పెద్దదకులయే నోకేరకమునకు జెందిన నిజమునకు పర బాకొప్పన్ పోర్టు రాబర్చుకొగారన్నట్లు బోధించి నటకుని తయారుచేయబాలము. నటకుడు జన్మతః నటకుడై యుండవలెను.

అమెయ్యార్ ప్రాధమిక సంఘముల సంబంధము ఇట్టి యీ పరస్పర విరుద్ధములగు నైతికతలలో మేనే జమెంటు సంఘమువారికి తేరు దారి యేమియు నుండదు. అందుచే నెవరో యొకరు సాధారణ సంఘమును సమావేశపరచవలెనని నూచించురు. సాధారణ సమావేశమునకు గడవిడకును తప్పని సాయముబంధము. అఖరుకు గట్టిగా మాట్లాడగలిగినవారు ప్రముఖులౌదురు. ఇంతే దీని ఫలితము ఇట్లుకాక యేవైన కొన్ని ముఖ్యాంశములను గూర్చిన నూచనలు వచ్చినచో, నాయకుడు వెంటనే తప్పి కొనబయు, వెంటనే పోటీసంఘముకట్టి యేర్పరచుటయు సంభవించును. కడవిక 20 ఏడనుండియు నేను నాలుగు పెద్దపెద్ద అమెయ్యార్ సంఘములతో సంబంధము గలిగియుంటిని. ఇంచుమించుగా నెల్లప్పుడును ఈ సంఘము లన్ని యొకేరిగ నున్నది. ఆరంభమెంత యందముగ నుండునో అఖరుకి అంత యపంగతముగ నంతముంచును. ప్రాధమిక సంఘములలో వ్యాపించియున్న భ్రమలేని నిష్కపరములను న ముక్తములను ఆతరింపజేసి రంగాభివృద్ధికి అమెయ్యార్ సంఘము లెక్కువగా తోడు పడుచున్న మాట వాస్తవమే. ఒక గొప్ప యాదర్శము నవి నెలకొల్పుచున్నవి. కాని తమ కార్యమును నిరంతరముగ కొనసాగించుకొనుటకు దగిన నిర్మాణసాధనములు వానికి లేకున్నవి. ఇట్టి నిర్మాణ కార్యములలో ధనసంపత్తి ప్రధాన సాధనము వాక్రమించును. అమెయ్యార్ సంఘములవారు వ్రాయించు క్రొత్త నాటకములు బాగాగ రచించబడకపోవుటచే ప్రేక్షకుల నాకర్షింపలేకన్నది. అందుచే వారి యుత్సాహ మంతయు అట్లే చాలాలోపోవుచున్నది. ఇట్టి నేటిలో కొన్ని సంఘము లనలే యంతరించి పోవుచున్నవి. మరికొన్ని మరల ప్రాత నాటకములను బట్టుకొని యెట్లో జీవితము నీడ్చుకొని వచ్చుచున్నవి.

అమెయ్యార్ సంఘములే నిరంతరముగ నభిమానించుకొని యున్నంతకాల మిట్లే సిగ్గుగలుగుచుండునని నాయభిప్రాయము. కొత్త కొత్త పోకడలకు దారి చూపుట అమెయ్యార్ సంఘములవారికిని, వారి యీ కార్యమున, తమకుగల కట్టుబాట్ల సహాయముతోన, సాధనసంపత్తి సహాయముతోను బురతరచి పిరపరచుట ప్రాధమిక సంఘములవారికిని పరియ్యాయుండవలెనని నాయభిప్రాయము. ఈ మహాకార్యమున ఈ రెండు సంఘములవారికిని పరస్పర సహాయము సామరస్యము శీర్షడవలెను. అమెయ్యార్ సంఘములవారు ప్రేమసంఘములలోని నుగుడును కనిపెట్టియుండి అట్టిదానికి సహాయము చేయుచుండవలెను.

నాటకరంగము పత్రికలు

ఈ సందర్భమున బాధ్యత పత్రికలకుగూడ కలదు. కళా విమర్శకులు హృదయ పూర్వకముగ నీ విషయమున నభిరుచిగలిగించుకొని, ప్రజలలో ప్రబోధము గలిగించుటకు తోడుపడవలెను.

నటకులనుబట్టి ప్రేక్షకులు, అట్టి ప్రేక్షకులనుబట్టి నటకులు శీర్షడదురు. మంచి నాటకములను ప్రదర్శించి ప్రేక్షకులు వాని నామోదించినట్లు చేయుట నటకునిపని. ఇట్టి యామోదము లేకపోయినచో నటకునికార్యోత్సాహము క్షీణించును. సరుకు మంచిదైనచో కొనువారి కేమియు లోటుండదు. అట్లే తమ యాదర్శములను వీక్షితో నంటిపెట్టుకొనియుండి కార్యమునకు గడంగినచో మంచినటకుడును, మంచి నాటకమును కేవలసంకుచితాభిప్రాయాలగు ప్రేక్షకులనుండి కూడ నామోదముబడయగలరని నేను చెప్పగలను. సాధారణముగా మానవ స్వభావము అపజయముచే కలతపొందక యుండవలెను. క్రొత్తనాటకమును, క్రొత్త యాదర్శమును అంటిపెట్టుకొని యుండగోరువానికి ధనాభావమునదాటి బ్రతుకలేకన్నాదు.

అధునాతనతనని వెనుకూడి ప్రోత్సహించి సంతోషము గొగలేయువారైన నున్నచో తనజీవితము నతను నిలుపుకొనగలడు. కళాసంస్థల కార్యక్రమమునకు ప్రేక్షకులు లేనిలోసము భంగకరముగా నున్నది.

ఇది యెట్లున్నది వీని కన్నువనవచ్చును పత్రికల యుపేక్ష పృథుల కెట్లో యే పత్రికలకుగూడ ప్రేక్షి కల్గెట్లు వారే. అందుచే ప్రేక్షి కల్గెట్లు నవారముగ పంచిపెట్టగలడవానికి పత్రికలలో ననుమలనును సావము లభించును. తావిగముగ వ్యాసము కడనే తోడ్చిలాకట్టి యొక్కొనుటచే కళా సంస్థలు తుదకు అడుగుచెందని పోకడుపొందని యాపత్రికల విశేషముల నూలచూచున తమ యుత్సాహము నంతను గోల్పోయి పూర్తిగ నంతరించి పోవుట యో, శకటాలోనిలో పత్రికాపతనములోనిలో దిగుటయో సంభవించునన్నది. పత్రికలు తమ బాధ్యతను నిర్వయముగ నిర్వహించవలసినదని నేను కోరుచున్నాను. భారతీయ కళాదర్శములు ధార్మికాదర్శములు కవిత్వాదర్శములు, వీనిలో గల ప్రతిఒకదా భారతదేశమునకు గల ప్రతిఒ. ప్రాచీనాశయములను వాని చుట్టును వెలిగిన దొంకలనుండి తప్పించి శుభ్రపరపగల కార్యము పత్రికలే జయప్రదముగ నిర్వహింపగలగును. మన కళాజీవితమును, అన్యజీవితభాగములను గూడ క్రూచిచేయుచున్న యాదర్శములను ప్రత్యక్షీకరించి, మనమునుసరించుచున్న దురాదర్శములను మనకు బయల్పరచగలవి, పత్రికలే నిర్మాణకృతులగు నాచారములను, భయావిష్టములను మాధవీకావ్యములను అందివేయవలెను. విద్యుసం కార్యముగూడ అభివృద్ధి కొక సాధనమే. అభివృద్ధికిగల యాటంకములను నిర్మయముగ నిర్మూలించివేయదగినది. పత్రికలు మా కీ యుమాల్యసహాయము నీయగలవు.

జనసామాన్యము సంస్కరణమునకు విముఖమా?

జనసామాన్యములో సరియైన యభిప్రాయములను, అభిరుచులను గల్గించు తెట్లును ప్రశ్నిరావచ్చును కాని నిజమునకు మనయభివృద్ధి కాలంకముగ నున్నవారు - రాజకీయముగ గానిండు సాంఘికముగగానిండు కళా విషయమున గానిండు చదువుకొన్నవార మనుకొను పగము సగమెరిగిన వారే కాని ఈ మర జనముగాదు. అడంబరప్రియులొక కొందరు బతులుదేరి వారిని పెడవారిని తెట్లుకున్నచో, ఏమంచియాదర్శమునైన సరే సకళముగ వారి యెదుటనుంచినప్పుడు 'పామరజనులు' హృదయపూర్వకముగ దానిని ప్రశంసించురు. అందుచే ముందుగా, నీపగము పగముజ్ఞానము సంపాదించుకొన్న విద్యార్థులకు భావములకు సంస్కృతి గలిగింపవలయును ఇట్లుచేసినచో జనసామాన్యము తనంతతానే యున్న తి మార్గము నవలంబించి రాగలదు, శిశుకాలములో మనకళాజ్యోతిని విజ్ఞానజ్యోతిని మరల వెలిగించుకొని యుజ్వలముగా విండుకొనగలము. నిఖిలవంచకళామహోత్సవములో ప్రముఖతమగు భాగస్వామిత్వము బడయబాలకపోయినను ప్రముఖులగు భాగస్వాముల సాసములోనైన నుండగలగుదుము.

కేపులు, పచ్చలు, పొదిగిన నగలు వగైరాలకు
శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,
ఎన్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి 1
ప్రాత్రైటరు, బెజవాడ.

నేషనలు ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ
లిమిటెడ్
9 ఓల్డ్కోర్టు హౌస్, కలకత్తా.
(సాపేతము 1906)

ఒక లైఫ్ అన్యూయిటీ పాలిసిని పుచ్చుకొనటకు మునుపు ఒక శ్రేష్ఠమైన కంపెనీకి కలిపిన పరిశీలనముల ప్రయోగించుట మంచిది.

"నేషనల్" ఈ పరిశీలనములందు యితర యే కంపెనీ నైనను ఆతిశయించుచున్నది.

(1) భారతదేశపు మూలధనము-భారతీయుల నిర్వాహకత్వము-భారతీయుల లాభముకొరకే.

(2) కంపెనీ ఎప్పుడును కొన్ని ప్రత్యేకనిర్బంధములనుసరించి హక్కునకై వివాదము చేయుటలేదు.

(3) తక్కువైనట్టియు, భీష్మమైన ప్రీమియట్లుములు తక్కువఖర్చుతో హెచ్చు భీమామొత్తమును నియమముగా యేర్పాటు చేయుచున్నది.

"నేషనల్" భీమాకంపెనీ అన్నింటికంటె మిన్నయే మార్గదర్శియై ముందంజ వేయుచున్నది. 1906 సంకరమునందు యిది సాహించుచున్నదివచ్చునంటి నేటివరకు నాణ్యముగా, న్యా యముగా లావాదేవీలను జరపుచువేయుచున్నది.

పూర్తివివరములకు, ఏలెన్సీ నిబంధనలకు ఈ దిగువవిలా సమముగ వ్రాయవలెను.

డి. అనంతాచారి బి. ఏ.,
బ్రాంచి, సిల్వెరి,
మద్రాసు బ్రాంచి, లోన్ స్పెషిల్, బ్రాడ్వే మద్రాసు.

జాబులు

కమ్యూనికేషన్ల సంఘము

ఆంధ్ర పత్రిక 26వ తేదీన సాధారణపథ జరుగునని ఆంధ్ర పత్రికలో ప్రచురింపబడినది. కాని యానాడు సభ జరుగకుండుట గాని నియమితసంఖ్య ర కుండుటగాని జరిగియుండక తప్పదు. లేదని నంతకు ముందును బీదవిద్యార్థులవిషయమై సాధారణ పథము లేకుండునాడు జరుపవలసి వచ్చుచుండుట కోచనీ యము, శిశుబరగూడ సమీపించుచున్నది ఇంక నైన నాలస్యము చేయక కమ్యూనికేషన్ల సంఘమునా రీతివత్సరపు కేతనములను ద్వారలో బీదవిద్యార్థుల కందికేయిలు సమంజస మగును.

కోగంటి దుర్గామల్లి కార్జునరావు

ఆంధ్ర జ్ఞానాభివర్ధన సంఘము

సర్ ఎమ్. సి. జి. ఎమ్. సి. హైస్కూలు, పరమకా కము, మద్రాసు.

పై సంఘము యొక్క ద్వితీయ సమావేశము నేటి (24-11-30) సాయంత్రము జయప్రదముగా జరిగెను. (బహుశ్రీ. ఆకొండి వేంకటకృష్ణారావు, "విద్యాభివృద్ధి మార్గములు" అను విషయమును గూర్చి యావస్థానించి సభ్యులను, బాలురను గానందాల్లి నోల్లాడించెరి. పిమ్మట, ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయులు బాలుకు సరసింహకృష్ణారావు గారు పాఠ్యాంశములను పాఠించి ఆ యావస్థానములో సారాళమును విద్యార్థులకు వెల్లడించెరి. తనవార కరతాభ్యసనలో సభి ముగింపబడినది.

తీరుపతి కోదండరామయ్య,

రెసిడెంటు, 25-11-30.

యవజనసమ్మేళనము-రాజమండ్రి

నూ రెవెన్యూ సమ్మేళనముయొక్క సాధారణపథ 22-11-30 లేదే ఉదయము హిందూ సమాజమువారి హాలులో 8 గంటలకు జరిగి నిర్వహించినాము. ముమారు 7-40 ఘంటలకు సి. వి. డి ఇ న పై వ్యక్తులు, మరొక మా మూలు పోలీసును ఒక డెమాటూ లాగి పై హిందూ సమాజమునకు వచ్చిరి. ఇవ పైవ్యక్తులు వివిధమైన పథముల పోలీసువారికి తెలియపరచుకొనగా జనర గూడనియ్య, ఆందుచే మమ్ము చెవరగొట్టుటకు తమకు వాళ్ళు న్నననియ్య చెప్పెను. నేను ఇదివరకు మొదటి సాధారణపథము వారు చెప్పినారనియ్య, అప్పుడు గూడ మేము పోలీసువారికి తెలియపరచలేననియ్య, మా ఉద్దేశ్యము. స్వదేశీ ప్రచారము కాని, మరే సంబంధమైనది కాదనియ్య, మాకు హిందూ సమా జములో సభజరుపుటకు అనుమతి ఇచ్చు విషయమై హిందూ సమాజమునకు కార్యకర్తయైన మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్యగారి తోనే మాట్లాడవలసినదనియ్య చెప్పినాను. నేను ఆయనతో విచ్చుటకు అనుమతింప నందున వారే శివరామకృష్ణయ్యగారి వద్దకు వెళ్లి వారితో హిందూ సమాజమునకు వచ్చిరి. అప్పుడు శివరామ కృష్ణయ్యగారి సలహాపై 'మాసభలో రాజకీయ విషయములను గూర్చి, చర్చించవలయు, మాది స్వదేశీ ప్రచారము ఒక్కటే యనియ్య' వారికి కాగితము మీద వ్రాసి యిచ్చినాను. తరు వాత పోలీసువారు వెళ్లిపోయినారు. మా సభ కాంతిప్రదముగ జరిగినది. కార్యకర్త, సమ్మేళనముయొక్క గతి కార్యక్రమ ము ను చదివి నా రు. ముందు కార్యక్రమ ములో హాకింగు తీవ్రముగా జరుపవలెననియ్య, ఇప్పటి వరకీ తులనపట్టి, చదువుటకు కొంత ఆటంకము కలిగినచో, యువకుల పెద్దలకు వారి మాటలెననియ్య, సమ్మేళనములో చేరిన సభ్యులు తమ ప్రమాణములకు భంగమురాకొండ, గౌరవనీయ ముగానుండి సమ్మేళనముయొక్క మంచిపేరును నిలుపజెల్లు వలెననియ్య ప్రోత్సహించెను. తరువాత జె. వేంకటేశ్వర్లు గారు సభ్యులలో కొందరి లోటుపాట్లను తీవ్రముగా ఖండించి హాకింగు మాన్పగ ముందు కార్యక్రమములో ఎక్కువమంది పాల్గొనవలెనని హెచ్చరించిరి. తనవార డి. నుబ్బారావుగారు, ఒకచిన్న స్వదేశీసంతిమ కట్టవలెననియ్య వీలయినట్లుయితే తెం పరెవ్వనర్థులలో చేరిన కర్లు, సారాయి మొదలగు వాటిని ప్రాగవర్ధన ప్రచారము చేయవలెనని చెప్పిరి. కుటుంబరావు గారు బాపారావుగారు, మున్నగువారు ముందు కార్యక్రమ మును గూర్చి ఉపన్యసించిరి. హాకింగువచ్చి వారిపేర్లను తీసి కొన్న తరువాత సుమారు 10. 15 ఘంటలకు సభ ముగిసెను.

యడవల్లి సుబ్రహ్మణ్యరామశర్మ,

కార్యదర్శి.

WONDERFUL

Infallible Daiba Medicines for Asthma, Hernia and Hydrocele, (Re. 1-4-0 each) accidentally obtained from a Mahatma. Many Government Doctors buying. Asthma cured in a day by one dose or price refunded. SWAMI & Co., 42/5-A, Harrison Road, Calcutta.

శ్రీయుత గడ్డ, కేశవసామయ్యాజుగారి విడుదల రామచంద్రపురం తాలూకా వాకతిప్ప గ్రామ కాపర స్థానము, రాయవరం పాడ్యార్థులగారిను అం మ|| రా|| రా|| శ్రీ గడ్డం కేశవసామయ్యాజుగారి 1-7-1930 ని అరెస్టు చేసినారు. ఇదివరలో 17-వ తేదీ "ఆంధ్రపత్రికలో" 13-వ తేదీని విడుదల జరుగునని ప్రకటించియుంటిని. అట్లు జరుగ లేదు. కావున శ్రీ వారు 29-11-30 ని తప్పక విడుదల జరు గును. పాతకముహాకేయులు పైపార బాటును మన్నింతురు గాక!

కట్టా వేంకటస్వామి

గుడివాడతాలూకా వార్తలు

ఆంధ్రోబరు మాసములో నూర్యర్థి గనబడలేదు. అట్టో బరు మాసాంతమున గుర్రవర్ష ము గురిసెను. చెరువులు కాలవలు నిండుటచే గండ్లుపడి నీరు గ్రామములలోనికి వచ్చినది. వీధులన్ని యు జలమయములయినవి. కొన్ని చేలు నీటిలో మునిగిపి, కొన్ని చేలు నీటిలోబడినవి కొన్ని గ్రామములందు గృహములనుట్లు నీరు నిల్చుటచే గొండరు తద్వరహములను విడిచి ఫలంతరములకు జనిరి. నవంబరు మొదటివారములో నూర్యర్థినిము లభించినది. క్రమముగా జలిగాలి వృద్ధియైనది. చలిగాలి వీచుటచే వానలు పోవచ్చునని రైతు లెంచుకొని నవంబరు 17 వ తారీఖు ఉద యమున మరల ప్రారంభించెను.

వెనుక వానయేగాని గాలిలేదు. 17 వ తారీఖున వానకు గాలితోడయ్యెను. 18 వ తారీఖువరకు వానయు గాలియు నుం డెను గాలివలన గొన్ని చెట్లు పడిపోయినవి. కొన్ని మట్టిగోడలు గొన్ని యిటుకగోడలు పడిపోయినవి. కొన్ని పెద్దపురులు పడి పోయినవి వెనుక వానలకు బడిపోవని వరిచేలన్నియు నీటిలో బడిపోయినవి. ఇంక గాలుల లందుటలేదు.

ఎక్కడ జూచినను గూలినగుంపులే. ఈసంవత్సరము మా లీలు తండోపతండంబుగా వచ్చిరి. చేలలోనినీరు త్వరలో బో వునట్లులేదు. నీరుపోకన్న కొంత కొయలుకు వీలులేదు. కూలీలకు బతులేవు. ఇంక మమ్ములేని కోజలేదు. ఆరిక దుస్థితిచే గడ్డ పడుచున్న గుడివాడతాలూకా రైతుల కీసంవత్సరము వర్షము వలన నధికకష్టము గలిగినది.

కోగంటి దుర్గామల్లి కార్జునరావు,

వేలం నోటీసు

ది 22-6-1930 తారీఖున వుప్పల వెంకట సుబ్బయ్యగారివద్ద నర్సాపురం కాపురస్తులు ఆపంట అయ్యప్పగారు బేరము వుచ్చుకొన్న 123 టేకి కడ్డీలలోను వారు తీసుకొనివెళ్లిన 50 కడ్డీలు పోను మిగిలిన 73 కడ్డీలున్నూ సదరు అయ్యప్పగారికి రిజిస్టరీనోటీసు మూలముగా తెలియపరచి ది 30-11-30 తారీఖున ఉదయం గం 10 లకు కోటిలింగాలువద్ద బోణం అప్పన్నగారు వొడ్డో లాటువద్దను వేలము వేయుచున్నాము. కావున కావలసినవారు వచ్చి పాడుకొనవలయును. పాట కాలముందు పాడవలచినవారు రూ. 50 లు ధరా వతు వుంచవలయును. పాట కొట్టివేసిన తక్షణం పాడుకొన్నవారు పాటమొత్తములో న్యాయవంతు సొమ్ము యివ్వవలయును. కొదువ సొమ్ము సదరు పాటతేదిలగాయతు నాలుగుగోజలలోగా యిచ్చి నరుకు తీసుకొనవలయును. పాట కొట్టివేసిన వెం టనే పాడుకొన్నవారు ధరావతు మినహా తదితరుల ధరావతులు తిరిగి యిచ్చివేయబడును. ఇందు మూలమున అందరకు తెలియపరచడ మైనది.

ఇట్లు,

రాజమండ్రి, 23-11-30. } వుప్పల వెంకటసుబ్బయ్య.

గృహలక్ష్మి

స్త్రీల సచ్చితమానవత్రిక

డి సెంటు 1930 విషయములు

1. హిందూ దేశమున శకునాత్మకం-సంపాదకుడు
2. పూలగుత్తి-వి. ఆర్. భరద్వాజగారు
3. విధివిధానం-శ్రీమతి వెంకటేశి బానేశ్వరయ్య తండ్రిగారు
4. శకున-శ్రీమతి నీరమ సుధాద్రయంబగారు
5. సాదింపు-న్యాయతి కృష్ణారావుగారు బి. ఏ. బి. ఎల్.
6. "అమ్మ...కాదు, పిన్ని" అంది పాపాయి-కె. కామేశ్వర రావుగారు
7. బంగారు పిచ్చుకలు-ఆనందీ వేంకటకృష్ణారావు
8. బలి-శ్రీమతి గంటి వేంకటరమణమ్మగారు
9. నాడుకల్లి-యర్రగుంట్ల వేంకట లక్ష్మీనరసింహంగారు
10. లక్ష్మీ-శ్రీమతి గుమ్మడిదల దుర్గాకాయమ్మగారు
11. వివాహము-నడ్డుపాడి వేంకటరత్నంగారు
12. ఆశువులు-కస్తూరి రాజమణిక్కంగారు
13. పిన్ మేరియా-మాచిమంచి సుబ్బారావుగారు
14. పెంతులు-మొరెకూర-డాక్టరు ఎస్. కేశవగిరీరావుగారు
15. గీతాంజలి-కుల్యాల వేంకటేశ్వరీరావుగారు
16. ఆశీర్వాదము-బొడ్డు బాపిరాజుగారు
17. సుభాషితము-శ్రీమతి కమలవతి వరలక్ష్మమ్మగారు
18. యుక్తిలేఖ-శ్రీమతి ఆచంట సత్యవతిమ్మగారు

బాలవిజ్ఞానకాళి-తొమ్మిదిపల్కలు: సుంకరవాసు దేవమ్మగారు; కొంగపాట: పోతాప్రగడ వేంకటాచల పతిరావుగారు; చిన్నపిల్లలపాటలు: ఆహారి వేంకట రామరావుగారు; చిలకమ్మసారె: బులుసు ప్రకాశమ్మ గారు; కోమిటియుక్తి- ముచ్చసెట్టియుక్తి: పండిత వేదల నూర్యవారాయణకృష్ణారావు.

20. జోన్. ఆఫ్. ఆర్. ఆర్.
21. రామహనరామయ-టలేటి వేంకటరామకృష్ణారావు
22. శ్రీయుత బొల్లని మునిస్వామిసాయుడుగారు-బండారెడ్డి సాభాగ్యమ్మగారు
23. ఈడుబోడు అనభిజ్ఞులు-కవికొండ వేంకటరావుగారు
24. ఏలూరు.
25. తిరస్కృతాంధ్ర వాఙ్మయము, పంచాంగుల ఆదిత్యారాయణకృష్ణారావు

పుష్పవయము, వనితలోకము, కథలు-కబుర్లు. అలా... చన మొ||

'గృహలక్ష్మి' కార్యాలయం, ఎగ్మూరు, మద్రాసు.

"Bynin" Amara

జగద్వ్యాపకీ టైగల

గొప్ప ట్యానిక్

ఇదిదేహమున కత్యల్పకాలములో క్షత్తిని ఉత్పాదము నిచ్చును. అజీర్ణము ఆకలి లేమి చే బాధ పడువారలకు ఆకలి గల్గించి జీర్ణ క్షత్తి పెంపొందించును.

లైనిక్ ఆమారా ప్రతి గృహము నందు ఉండవలసినదే. 1

హిందూ దేశమునందలి అన్ని ముఖ్యమైన ఉగ్రాణములయందును మంధులమువారికడను దొరకును

Allen & Hanburys Ltd. LONDON

Special Representative for India: A. H. P. JENNINGS, Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, CALCUTTA

ప్రకాశం వాచ్ కంపెనీ, 18 బీటు సావుకార్ పేట,

ఏలూరులో సంహార హర్తాలు

చరఖా పాఠశాలలో స్త్రీల సభ

16-11-30:—భారతదేశ నాయకుడగు శ్రీ జవహర్లాల్ నెహ్రూగారి కిర్యాదినము, కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారము నేడు (16-11-30) మా ఏలూరులో జరుపబడినది. పట్టణమునందు హర్తాలు జరిగెను. నుడికి పోవువారికి కొబ్బరికాయయొనను దొరికలేదు. ఉదయము 9 గంటలకు కాంగ్రెసు అభిమానులు పెళ్ళి-ండ్లు శ్రీ జవహర్లాల్ నెహ్రూగారి యాలయమున కేగి జవహర్లాల్, మోతీలాలు పండితులకు, మహాత్మాగాంధీకి తదితర నాయక శ్రేణులను సత్కరించి విజయవందనలు ఆమురారోగ్యములు, విజయము కలగునట్లు ప్రార్థనలు, గీతాపఠనము, సహస్రనామార్చనము గావించిరి. పురుషులకు స్త్రీలే ఆధికముగ వచ్చి తమ యంతాహమును వెల్లడించిరి. (స్త్రీలకు మిరాబాయిగారిచే సాహించబడిన) చరఖా పాఠశాలలో మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు స్త్రీల సభ జయప్రదముగ జరుపబడినది. శ్రీ నెహ్రూ పండితులు మహాత్మాజీ పటముల నిర్వహణముల నలంకరింప జేసిరి. శ్రీమతి ద్రోణరాజు, లక్ష్మీబాయిమ్మగారు, సత్తిరాజు క్యామలాంబగారు ప్రస్తుత స్థితి, రాట్న సేవ, పరిశ్రమాభివృద్ధి మున్నగు వానిని గూర్చి విపులముగ నుపన్యసించిరి. సంగ్రహముగ నిందు వ్రాయుచున్నాము.

శ్రీ లక్ష్మీబాయిమ్మగారి ఉపన్యాసము

సోదరీ మణులారా! నేడు చరిత్రపనిదముకాగల దినము. మన పురమునకు తాలూకాయందు 144 కేళ్ళకు లేక పోయినవో ఈ సమాజేశము బ్రహ్మాండముగను ఎవో విజయంతము గను నిర్వహించి బడవలసివచ్చింది. అంతట 144 అంబలు పరచి యంచుటచే మనకుల యందెంతయోహమున్నను నిర్వహించుచున్నది. కాళ్ళు చేతులు, నోళ్ళు కట్టిచేసివలయునది. అయిన నేదో విధమున జవహర్లాలు నిర్వహించిన కష్టాన్ని తెలుపుటకు, శిక్షా దినము జరుపుటకే మన ఈ సమాజేశము, కాన పై కారణముచే రాజకీయములోకి దిగక నే ఖద్దరు, రాట్నము, పరిశ్రమలు, ఆర్థిక సమస్యల గూర్చి మాత్రము చెప్పిపోవుచున్నాము. ఈ విషయములు క్రొత్తవి గావు. 10 సం॥ నుండి విహాత్తులకు తదితర నాయకులు సహాయంపొందుచున్నది. కాని దేశము ఇంత మహాపదలో చిక్కుకొనియున్న ఈ తరుణమున గూడ పై విషయములు సర్వసామాన్యముగా ఆచరణీయములు కాకపోవుట విచారము. ఖద్దరు విహాకామస్మిత ప్రదము, ఏ మునకి ఆర్థిక కమగము, ఆరోగ్యము గ నే గా కళిప ది త్రమైనది. విదేశీయులకు ప్రవాహముగా పోవుచున్న భారతీయుల కొట్లాటది ధనము నరకట్టుటయే ఖద్దరు, స్వదేశీ పరిశ్రమల పరమార్థము. మనదేశ స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రయత్నించుట ఇతరదేశము నుండి ద్రోహకృతలైనది కాదు. మన జిడ్డులను యుత్తములగును, క్షత్రి సామర్థ్యము గలవారినిగ పెంచుట ఇతరుల బిడ్డలపై ద్వేషముకాదు. ఖద్దరు ఆర్థిక సమస్య. కాని మనదేశమునుండి విదేశీయులకు పోవు 800 కోట్ల రూపాయలలో 80 కోట్లు జట్టుల్లు పోవుటవలన విదేశీస్తు బహిష్కారము కన్న వస్త్ర బహిష్కారము ప్రాముఖ్యముగలవలెను ఖద్దరును రాజకీయముతో యుడిపెట్టుచున్నాడు. చేసినదానికెల్ల దాసోహమున్నచో కేళి సంబు పండించుకొని మనము తిండితినుట, మన శత్రువులు గడ్డి మేయటముడ రాజద్రోహముగ పరిగణితము కావచ్చును. నేకు మనదేశములో పూర్తిగ పతనము గాని పరిశ్రమల నుద్ధరించుట నిషేధము కానప్పడు పడిచాయన పరిశ్రమ పునరుద్ధరించుట మాత్రము ద్రోహమెట్లుగను? సర్వము పరాధీనగుటవలన సోమరితము మోస్తున్నది. ఒకచిన్నపాట. మనకు పదా ఉపయోగము విదేశీయులకు ఏమాత్రము అవసరములేనిది. అయిన భాక చెక్కలకు రు. 2,50,00,000/- లు ఖర్చు పెట్టుచున్నామనుట ఎంత సిగ్గుబాటో చూడండి: మనవాళ్ళు కడుపునొండ తిండి తినవలెనన్న మన పరిశ్రమలు పునరుద్ధరింపబడవలెను. పరిశ్రమాభివృద్ధికి రెండే ఆధారము. 1 ప్రభుత్వము, 2 ప్రజలు ప్రభుత్వ క్షిప్త స్థితిలో ప్రభుత్వము నాధారపడుట ధ్రువ. ఇక స్వకీయ మోక్షము. పరిశ్రమాభివృద్ధి ధనవంతులు, సుఖములు, చేయవలసిన బాధ్యత కాని ఖద్దరుకు స్త్రీలే ఆధారము. పాడిపంటలతోపాటు బట్టముడ మనదికావలె. ఖద్దరు కొంచెము ధర క్రియమన్న నాట నిడమకొని రు. 5-0-0 లు పెట్టి మీరు ఖద్దరు చీరకొన్నచో నూలువడికిన ములముకు 1-0-0 నేతగా గానికీ 2-0-0 లు ఏకనవానికి 0-4-0 ప్రతిపండించిన రైతుకు 1-0-0 మూటలు మోసేకూలీలు ఎల్ల కు 0-12-0 లు ఇచ్చుచున్నాము. అంటే అంతా మనసాము మనకే ఉంటోంది. కాని చివుక అని విదేశీకొంటేనో? ఆ 2-0-0 లలో 1 పైసా అయిన మనకు మిగులక బండ్లు రైళ్ళు, ఓడలు, విమానాలకూడా నిర్మి అంతరిక్షమార్గాన్ని మహాసముద్రాలకూడా మోయమోతోంది. కావున తెలులారా? మనతోటివారు కట్టుకట్టుకుండితేక మాడుతూవుంటే, సోదరమణులు మహాకష్టములకు గురవుచున్నారేమిట తెలిసింది కారాగారము లనబడుచున్నది.

సమస్యతోగూడిన ఈ ఖద్దరు, ఈ పరిశ్రమలగూడ నిషేధము లన్నచో ఆహక్క నిలుపుకొనుటకు ఎన్ని కష్టములు వచ్చినా ప్రాణములు పోయినా నిలబడవలసిందే. ఇకమిగిలిన సమయమువచ్చిన సమయము సంబంధము కాగల క్షత్రి సామర్థ్యముల విశ్వకదు మనకు ప్రసాదించుక. అదగు అభిమానోత్సాహములతో వచ్చిచుండులక కేకవందనములు.

మిమ్ముల క్యామలాంబగారి టిట్లు చెప్పిరి:— సోదరీకణులారా లక్ష్మీబాయిమ్మగారు చాల విపులముగ చెప్పినారు. వయసు న నేను చెప్ప నై నను అనుభవము నం దామె చాల పెద్దది. 10 సం॥ నుండి ఆమె చేయు సేవ ఆమోఘము. కద్దరు, పరిశ్రమలు ఆర్థికముగనేకాక ఆరోగ్యముగూడ సత్కారకము. తన చేతితో తాను వడికి నేయించినబట్టు ఆరోగ్య ప్రదమైనది. పరిశ్రమైనది. మిల్లుబట్టలవలన మన మానప్రాణములకు హానికరముచున్నది మన నిమిత్తము లక్షలకొలదిదేశీయులు ఈ మిల్లులలో పనిచేసి ఆరోగ్యమును కోల్పోవుచున్నారు. మిల్లులలో జీవనము అనేకవిధముల నాశనమునకు కారణ మగుచున్నది. అచ్చట పీల్చు గాలివలన ననేకరోగములకు గరియగుచున్నది. దంపుడుబియ్యము మాని మర బియ్యము నుపయోగించుటచే మర బియ్యము నుపయోగించుటవలన ననేకరోగములకు గరియగుచున్నది. మన స్వాధీనములగు దంపుడు బియ్యము కద్దరు గడ్డమాని, పరాధీనములగు మరబియ్యము, మిల్లు గడ్డలపై నాధారపడుటచే కండ్ల జబ్బులు, మెదడు జబ్బులు కలగి వలసిగ నాశనములకు హేతువునైయున్నది. ఎందరో బీజజల తిండి పోషింపుచున్నది. ఇతరదేశీస్తువుల వ్యాపారముచే అనేకములకు మన చేతివలన నశించి అయో పరిశ్రమలవారు కూడు గడ్డలేక యల్లాడిపోవుచున్నాడు. సోమరి తనము మోచ్చి పోవుచున్నది. ప్రతి విషయమునకు పాలపై నాధారపడవలసి వచ్చుచున్నది ఈ దుఃఖంబు కల్పించి దేశము భాగ్యవంతులచేతువలసిన బాధ్యత మఖ్యముగ స్త్రీలపైనున్నది. కావున సోదరీమణులారా దురు తప్పక దీక్షపూరి ఖద్దరు ధరించవలెననియు, సాధ్యమయినంతతరగతు మన దేశీస్తువులనే ఉపయోగించవలెననియు, తాముచేయుచు ఇతరుల ప్రోత్సహించవలెననియు ప్రార్థించుచున్నాను. తప్పక అందరు ఈ చరఖాసంఘములో భాగ్యులుగాచేరి ప్రతిదినము ఇతరపక్షలతోపాటు నూలు నడుపుట నిత్యకృత్యముగా భావించి తప్పక రాగలండులకును ప్రతిరోజు నూలుచందా నీరుగలండులకును కొరకు ఇంతటితో విరమించుచున్నాను.

మిమ్ముల మంగళగీతములతో, జజుజయ ధ్వజులతో సభ ముగిసెను.

(ఒక దేశాభిమాని)

తేయాకు వాటాలు, తేయాకు

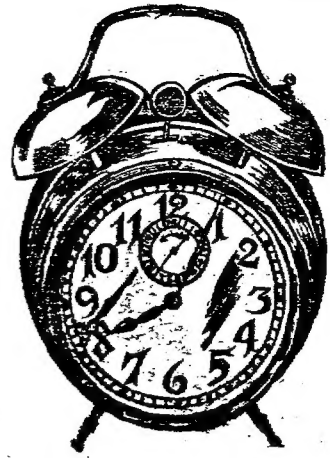
దూయక్కు తేయాకుతోలను నిర్వహించుచున్న హిందూజాతీయులు 100 కి దు 880 కంటెను హెచ్చుగానే లాభములను పంచిపెట్టిరి. ఈవాటాల ప్రస్తుతఖరీదు అసలు ఖరీదుకంటె 20 రెట్లు అధికముగా నన్నది నాగ్ గంగ్ తేయాకు కంటె పి తోలలు దూయక్కు డైరెక్టోరేటువారిచే నిర్వహింపబడుచున్నది. ఇది అప్పర్ ఆస్సామనుందు మంచినీరసంతమైన ప్రదేశమనందున్నది. దూయక్కు కంటె 1 1/2 రెట్లు అధికము మేలైనపంటపండుననియు, ప్రస్తుతము గల లిఖితరూపకమైన ప్రమాణములను విమర్శిస్తే నూనెలగులవు. ఇచ్చట పండిన తేయాకు ధర గడిచిన 2 సరిములనుండి హెచ్చుగా కూడచున్నది. 1931 సం॥ రుమానందు 400 మణులు తేయాకు పండునట్లు అంచనా వేయబడినది. ఈతోట వాటాలు యంకను అసలు ధరకు యివ్వబడను. ఈ తోటయందు దుక్పత్రియగు తేయాకు యితర తోలలం దుక్పత్రియగుచున్న మొదటిరకము తేయాకు హెచ్చుల సధరిలకే మాద్యారానే విక్రయింపబడుచున్నది. చాకరకము తేయాకు కూడ మాచే విక్రయింపబడుచున్నది. తేయాకు, తేయాకు వాటాలను అమ్ముటకు ధారాళమైన కమిషనుపై ఏకంట్లు కావలెను. ఉత్తరముల ఆంగ్ల భాషయందే వ్రాయవలెను. వివరములకు ఈ దినప విలాసము నకు వ్రాయవలెను.

ASSAM BENGAL TEA SYNDICATE,
14, Old Court House Lane,
Dalhousie Square, CALCUTTA

మదనకళ

ముప్పిడినము మున్నగుదురభ్యాసముల వలన కలిగిన నపుంసకత్వమును, పేహనికాక్కలను, సరముల నిసత్తువును, కుక్కనప్తములను తగ్గించి, రక్తశుద్ధి, వీర్యవృద్ధి కలిగించును. 30 రులముల లేవ్యాము 8-0-0.

ఆనందపార్థసే, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా

చాల ఆందమైనదియు, చాలమేలైనదియు, మంచితని తనము గల ఒక క్రొత్త అలారము ప్రేమపీను. ఇదివర కెన్నడును ఇట్టిది చూచియుండదు.

సరకు చాల కొద్దిగా ఉన్నది — వేగిరవదుదు

రెండుగంటలకు గల అలారము రూ 5/- 8/

ఒకగంట గలది ,, రూ 5/-

జర్మన్ బి. టైంపీస్ ,, రూ 2/-

పోస్టేజీ ప్రత్యేకము రిచ్ మన్ అండ్ కో.,

పోస్టుబాక్సు నెం. 255, మదరాసు.

కలియుగ వినోదకథలు

సవరస భరితమై సహిష్ణుడైన గల ఉత్తమ గ్రంథము ఆంధ్రమున దిది యొక్కటియే. ఇందలి హాస్యము కడతల్పుజేయును. నీతిబోధకములగు దృష్టాంతములతో నిండిన కథారత్నము లిందుగలవు.

1 ఇందలి పెళ్ళాలవాడి యబ్బుండలు 2 నగలపెళ్ళుల కామమ్మ, 3 నవనాగరిక కళామణులు, 4 బోగం రంగసాని టుక్కులు, 5 అయ్యో నాధనమా! నన్ను బాసి పోతున్నావా, 6 అతి నయం ధూర్జుల గం, 7 నా అనుమానమే నాకొంప తీసింది, 8 దెబ్బకు దయ్యంపదలింది, 9 కోర్కెకుపోయి కొంపకూల్చుకొన్న గోపాలరావు, 10 ఖద్దరు నీమగడ్డల వివాదం, 11 టైరెన్ మాగ్నిగారి బందారం, 12 గజదొంగ-పెనుభూతము, 13 పల్లెటూరివాళ్ళ పట్టు ప్రవేశ, 14 ఒకవిధంతువుయొక్క విచిత్రస్వప్నం మొదలైన అనేక కథలుగల యీ గొప్ప రసన తరము గ్రంథము. ప్రతి స్త్రీ, పురుషులు, బాలుకు తప్పక చదివి తీరవలయును. దీనిని యిశేషులు చూచి ఆనందించుచున్నారు. 200 పేజీలుగల పెద్ద గ్రంథము. మొదట 1 మాత్రమే. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. మహారాజ పుస్తకశాల, పురుకాదుపేట, మదరాసు.

స్వదేశి బట్టలు

రు. 250000-0-0 మూలధనముతో 15 సంవత్సరముల క్రితం ఇచ్చట నూలు పరిశ్రమను స్థాపించినసంగతి ఎల్లరకు విదితమే. ఈజిల్లో పండిన ఎర్రప్రత్తితో ఎరువునూలును తెల్లప్రత్తితో తెలుపునూలును (నెం 11 1/2, 20 1/2 రు) రోజు 1 కి వెయ్యిపానుల చొ్ల తయారుచేయించి సదరు నూలుతోనే చేతివగడుల పైని అన్నిరకముల గుడ్డలను నేయించి చాక ధరలకు యిచ్చుచున్నాము. అన్నిచోట్లకు ఏకంట్లు కావలెను. ధరలజాపితాకు, ఇతరములకు వ్రాసిన తెలుపబడును.

శ్రీ సూర్యనారాయణ స్పిన్నింగు అండ్ వీవింగు మిల్సు, రిజిస్టర్డ్ పందలపాక, (తూర్పు గోదావరి)

సంతానం పుట్టుకుండా 108-1

'కాంట్రా నెప్టిన్'

ఒక్కటే సులభమైన నురక్షితోపాయము 16 మోతాదుల ట్యాబు 1-12-0 ట్యాబులకు ఇతర విషయములకు:—

వి. రామచంద్రరావు, 155, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. సోల్ ఏజెంట్.

ది సోషల్ హైజిన్ సిండికేట్.

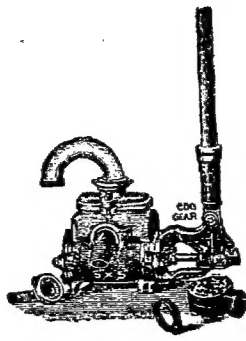
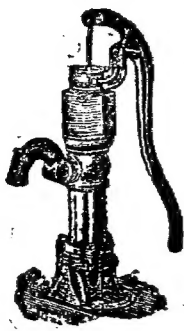
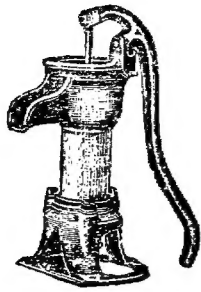
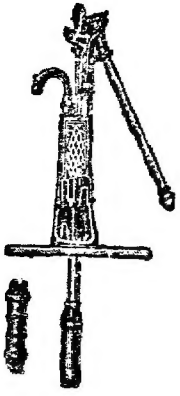
ఇతర శిష్యులు అండ్ శ్రద్ధులవద్ద కూడా కొరకును.

డాక్టరు శ్రీనివాస కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ

అతి మేలు ప్రియతలందు అభివరణాన్	సేవా-కమాన్సు
నీతివంతు 1 రతి	0 10 0
14 రతులు	1 10 5
28 రతులు	1 10 9
55 రతులు	1 8 0
1 అందరు	1 8 0
అందరు 3-1-1-1 అవనా (అన్ని-7-దు)	3 4 0
అందరు 3-1-1-1	1 8 0

తెలుగు మెడికల్ శాంట్ బుడ్లు 040

కిర్లోస్కార్ నీటిపంపులు

ఎంతలాగల బావులలోనుంచి అయినను అతిశయముగా నీరు తీసికొనివచ్చును, కాళ్ళిడుగుగా కనిపించు పంటలు, కిర్లోస్కార్ నీటిపంపులు సరసమైన ధరలకు పట్టయియుండును. పనితీరునుగూడ, గట్టితనములొకటి అవమానములు.

సోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ,

3

యి జేర్సు-బెజవాడ.

ఇండియా ఈక్విటబుల్ ఇన్స్యూరెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(స్థాపనము 1908)

హెడ్ క్వార్టర్లు:—కలకత్తా.

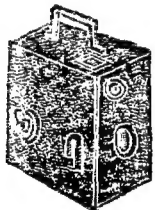
కేవలము హైందవులచే నడుపబడు దేశీయసంస్థలయందే జీవితమును ఇన్స్యూర్ చేయును. ఇది మీ విధ్యుక్తధర్మమై యున్నది. ఇండియా ఈక్విటబుల్ కేవలము హైందవ ఆఫీస్ లో తక్కువ ఖరీదులో సరియైన లైఫ్ ఎయ్యూరెన్సు నొసంగగలదు. దీనియొక్క కంట్రాక్టు పద్ధతులు సులభమై ధారాళముగ నుండునేగాని యక్రమపద్ధతు లేవియు. బంధు లేవు. ధాగళి మైన బోస్ నులు. క్లెయిమ్స్ (హక్కు) మొత్తములు ఆస్పరియించు నిర్దిష్టమునాటి లిమిటేషన్ లతో ముగిచెల్లించబడును.

మద్రాసు బ్రాంచి—43, హాన్స్ రోడ్డు, మాంట్రోడ్డు.

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు—డా॥ ఏ. లక్ష్మీనాథు. బి. యే., ఎమ్. బి. అండు సి. ఎమ్.

బ్రాంచి సెక్రటరీ—మిస్టర్. ఎమ్. ఎమ్. నాథన్.

3

అనుభవమవసరములేదు

(శ్రేష్ఠముగ చిత్రములు తీయుటలో పూర్తి నిష్ణాగము.)

వియోగ్రాఫ్ కెమెరా

వలస ఫోటోలీజులు సులభము, చౌక గూడనైయున్నది.

ప్రపంచమునంతటానుండు కెమెరాలలో వియోగ్రాఫ్ కెమెరా చాల చౌకమై యెరిచేనైనను సులభముగ నుపయోగించు దనియున్నది. 3 1/2 + 2 1/2 అండ్ కాలరల ప్లేట్లపై రవ్వలను చిత్రమును తీసిన సులభముగ తయారుచేయు వీలును. ఈ మాదిరిలో శ్రేష్ఠమైన కాన్ వెస్టెన్స్ యమర్చుబి సెట్టును క్లిక్ వట్టనుగూడ, ఫ్లూయెండర్, డ్రైప్లెట్లు, దానికి తగిన గ్రాఫిక్సులు, వివరములు తెలుపు పుస్తకముతో సహా పంపబడును. ధర రు. 8/- ఉత్తరప్రదేశ్ కైరతూరు ఇంగ్లీషు రహదారి.

P. L. SHARMA, Aligarh (U. P.)

THE STATE-AIDED BANK OF TRAVANCORE, Ltd.

Head Office: Alleppey; Branch; Trivandrum.

(Under the auspices of the Government of H. H. The Maharanee)
(Regent of Travancore)

Chairman:—Mr. K. C. Pandalai, B. Sc., (Econ.)

Fixed Deposits are now received at the following rates:—

6 Months	5 1/2 % per annum.
1 Year	6 % "
2 Years and more	6 1/2 % "

The interest is payable half-yearly. The Bank has made arrangements at Madras, Bombay, Calcutta & Bangalore for receiving and paying the Deposits AT PAR. For further particulars apply to:—

Or the office of the Chairman,
7 & 8, McLean Street, Madras.

C. KRISHNA MENON, M.A.,
Acting Manager.

అమృతాంజనము

మా అమృతాంజనమును చూచి పోలిక మందలం అనేకములు బయలుదేరినవి. మా స్వచ్ఛమైన అమృతాంజనమును కొనదలచినవారు ప్రై కనిన ప్రేడుమార్కును పరీక్షించి కొనగలరని హెచ్చరించుచున్నాము.

మేనేజరు,

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

దుర్గా మెడికల్ హాల్

గవర్నరు పేట, బెజవాడ

గనేరియా మిక్చర్

గ్వారంటీగా 3 రోజులలో కుదుర్చును

(1) ఈ మందు సెగరోగములకు నివారించి మాత్రము ని ఉయ్యన్న వృదులగు పోటు, మంట, మరుకును యింజక్షన్ లతో పిచికారీలతోను నిమిత్తము లేకుండ తక్కువ కుదుర్చును. నీసా 1-5 రు. 8-0-0.

మూర్ఖరిషము

(2) ఈ మందు ఎటువంటి మూర్ఖత్వమును ఎన్ని సంవత్సరములనుండియున్న మూర్ఖత్వమును గ్వారంటీగా కుదుర్చును. నలకు పరిపాపు నుండు రు. 8-0-0.

పాడలకు తెలము

(3) ఈ తెలము తెల్లపాడలనేగాక యితరవిధములైన పాడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పూరముదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును దుమారము నీలికి మార్చును. డబ్బీ 1-5 రు. 1-0-0. ఏ జెంట్లు కావలెను. 3

చందనాదివటి

సెగరోగమునకు అమోఘాపదము

ఎరుపు, తెలుపు, పచ్చ సెగలకు రామ బాణము 20 మాత్రలతో పూర్తి నిరసముకలగును పిచికారీ చేయవలసినవని లేదు. వధ్యముకూడ లేదు. అనేకపరీక్షలు పొందియున్నది. నల 20 మాత్రలు రు. 8-8-0. అనుపానతెలము రు. 1-0-0.

త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,

కేటరాగు ఉచితము

చూడవచ్చును. నానునందపురంపొద్దు, కూర్మగోదావరీజిల్లా

ఏ కారణమువల్ల వచ్చిన శుక్లవర్ణమైనను తగ్గించి పలచ జానీన వీర్యమును గట్టిపరచును. జీర్ణించిన శుభాస్థిధులవల్ల వచ్చిన బుడీనతను తగ్గించును. రక్తమును బాగుచేయుటలో పేరు పొందినది. నెలరోజుల మందు ఖరీదు రు. 8-4-0. (శిశువులకు) రు. 1-8-0.

శ్రీ పట్టాభిరామ వైద్యశాల,

రాయవరము. కూర్మగోదావరీ జిల్లా.

క్రొత్తగా కనిపెట్టిన జర్మనీ గనేరియా కాపుయెల్లు

భారతదేశమున సెగరోగములకు ప్రపంచములో అంతరించలేదుటకు నిదర్శనమవసరించి. ఎంతకాలమునుండి కాపుయెల్లు సెగరోగమునకు 3 ట్యూబులతో ఆరోగ్యంబులుగా జీవితమును గడిపించి రక్తమును శుభ్రపరచును. మాత్రమునందుండి నెలంబడు ప్రాణమును నిలిపివేయును. నుంటును తగ్గించును. స్త్రీలకు గర్భము చెడి తెలుపు విస్తారముగా పడి ట్యూబు మాత్రమునందును నితరవైద్యములు బర్మాన్ గనేరియా, అమృతాంజనము సెగరోగములవల్ల రా మాయమగుచున్నవి. సంజేహించిన సెగరోగములకు కాతేరు. విస్తారముగా ట్యూబు మాత్రమునందును నితరవైద్యములు బర్మాన్ గనేరియా, అమృతాంజనము సెగరోగములవల్ల రా మాయమగుచున్నవి. 2-9-0 3 ట్యూబులు రు. 6-12-0. రమించుటకు బలమును మాత్రము 2), ప్యాకెట్టు రు. 2.

Dr. A. S. MURTY, Chicacole City, Ganjam Dt.

Printed and Published by C. Seshagiri Rao, B.A., Andhrapatrika Power Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras.
Editors: K. Nageswara Rao and C. Seshagiri Rao, B.A.